

TMMOB

Şehir Plancıları Odası

haber bülteni

150 ISSN 1300-7300

www.spo.org.tr

ağustos 2004

e-posta: www.spo.org.tr

Haber Bültenimiz 150. Sayısına Ulaştı

5 Temmuz 1977 tarihinde odamızın o günlerdeki ismi ile “Şehir Planlama Mimar Mühendisleri Odası Haber Bülteni” ismi ile üyelerimize ulaştırılmaya başladı. Sarı kağıda daktilo ile yazılıp teksir makinası ile çoğaltılan ve 100’ün altındaki üyemize ulaştırılan 2 sayfalık bültemizin künyesinde sahibi olarak Orol Ataman, sorumlu müdürü olarak Yıldız Namikoğlu’nun isimleri yazılıyordu. Bültenin ilk yazısı “Çıkarken” başlığını taşıyor ve yazıda şu ifadeler yer veriliyordu: “8. Dönem çalışma programımızda, Mimarlar Odası ve TMMOB yayın organlarının en geniş bir biçimde kullanılması; ancak bunun yanında sadece şehir plancılarını ilgilendiren, şehirciliğe özgül sorunlar için ayda bir bülten çıkarılması kararlaştırılmıştı. Bugüne kadar tüm üyelerimizi ilgilendiren konu ve yazışmalar özel mektup biçiminde çözümlenmekteydi, bundan sonra odanın örgütlenme ve üye sorunlarına ilişkin konular da bülten ile sizlere iletilecektir.”

Bu tarihten itibaren, ülkenin ve özellikle de meslek alanımızın gündemine ilişkin pek çok farklı konu, Odamızın görüşleri, basın açıklamaları, üyelerimize yapılan çağrılar ve duyurular üyelerimize ayda bir kez çıkan “TMMOB Şehir Planlama Mimar ve Mühendisleri Odası Haber Bülteni” aracılığı ile iletilmeye başladı.

Aradan geçen 27 yıldan

Gündem...

Planlama Yetkilerinde Kafa Karışıklığı Dönemi Yaşanıyor

Erhan Demirdizen, Genel Başkan

1980’li yılların sonundan itibaren ilk kez yeniden tek parti hükümetinin kurulması, pek çok kesimde olduğu gibi Şehir Plancıları arasında da, bir yandan “bekle gör” düşüncesinin gelişmesine bir yandan da “olumlu yada olumsuz ama tutarlı” politikaların hayata geçirileceği beklentisine yol açmıştı. Türkiye’de ilk kez belediye başkanı kökenli bir başbakanın göreve gelmesi, buna paralel olarak parlamentonun da büyük ölçüde yerel yönetim deneyimi olan milletvekillerinden oluşması, bu hükümetin kentleşme, şehircilik, şehir planlama, yerel yönetim konularına geçmiş hükümetlerden daha farklı bir duyarlılıkla yaklaşacağı beklentisini yaratmıştı.

Nitekim bu parlamento ve hükümet yapısı ilk somut gelişmeyi “yerel yönetim reformu” alanında yaptı. Uzun yıllardır siyasal gündemin önemli konularından biri olmayı sürdüren ama hiçbir hükümet döneminde üzerinde uzlaşılabilmiş bir yasa metni haline gelemeyen “yerel yönetim reformu”, 59. Hükümet döneminde hızla parlamentoya sevk edildi. Planlama yetkilerinin büyük ölçüde yerel yönetimlere devrini de içeren yasa tasarıları

devamı 2. sayfa da

“Atatürk Orman Çiftliği Nasıl Korunmalı” Paneli Yapıldı

Sekreteryası

TMMOB Ankara İl

Koordinasyon Kurulu

adına Şehir Plancıları

Odası Ankara

Şubesi tarafından

yürütülen “Atatürk

Orman Çiftliği

Nasıl Korunmalı?”

konulu panel 10

Temmuz 2004

tarihinde Çağdaş

Sanatlar Merkezi

Konferans Salonu’nda

gerçekleştirildi.

KORUMA KANUNU
DEĞİŞTİ 3

KÜLTÜR YATIRIMLARI
VE GİRİŞİMLERİ TEŞVİK
KANUNU ÇIKARILDI 3

BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ
KANUNU YÜRÜRLÜKTE 4

BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ
KANUNU HAKKINDA ODAMIZ
GÖRÜŞLERİ 5

“KENT PATRONLARININ
BÜYÜKŞEHİRLERİNE DOĞRU”
Basın Açıklaması 10 - 11

CUMHURBAŞKANI İL ÖZEL
İDARESİ VE BELEDİYE
KANUNLARINI MECLİSE
GERİ GÖNDERDİ 12

YOĞUNLUK, YAPI YÜKSEKLİĞİ
VE KAT ADETLERİ İMAR PLANI
KARARI İLE BELİRLENECEK 12

“RAYDAN ÇIKAN KİM?”
Basın Açıklaması 13

TMMOB ŞEHİR PLANCILARI
ODASI 23. DÖNEM ÇALIŞMA
PROGRAMI 14

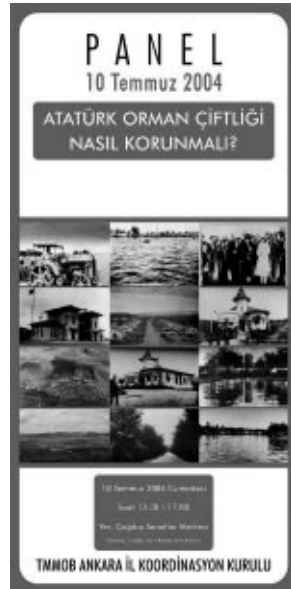
SAĞLIK ALANLARI
ÖZELLEŞTİRİLİYOR 24

DÜNYA ŞEHİRCİLİK GÜNÜ
KOLOKYUMU BİLDİRİLERİ
SEÇİLDİ 24

SONUÇLANAN DAVALAR 25

BURSA ŞUBE İLE ORTAK
YÖNETİM KURULU TOPLANTISI
GERÇEKLEŞTİRDİK 26

ŞUBELERDEN HABERLER 28

paketi, son yılların “gözde sivil toplum kuruluşları” olan TOBB, Sanayi ve Ticaret Odaları, TUSİAD, MÜSİAD’ın katılımlarını sağlayarak “son şekline getirildi”. Bu aşamada Odamızın, TMMOB’nin ve diğer meslek odaları ve birliklerinin görüşlerinin alınmasına fazla ihtiyaç duyulmadı.

“Bütün sorunların çözümü olarak yerel yönetimler” formülünün benimsendiği bu dönemde, planlama, altyapı, konut, ulaşım gibi önemli kamu hizmeti alanlarının yerel yönetimlere devredilmesi üzerinde etkili bir kamuoyu tartışmasına da fazla fırsat verilmedi. Daha çok “laiklik ve rejim” odaklı tartışmaların hüküm sürdüğü yerel yönetim yasalarının “teknik hizmetler” boyutu geri planda kaldı.

Tüm bu tartışmalara ve İl Özel İdaresi Yasasının Cumhurbaşkanı’nca veto edilmesine rağmen, hükümetin “yerel yönetim reformu” konusundaki kararlılığının sürdüğü Büyükşehir Belediye Kanununun hızla çıkarılmasından anlaşıldı. İstanbul, Ankara ve İzmir başta olmak üzere 16 ilimizin yerel yönetim yapısını doğrudan etkileyen yeni yasa, aslında “reform” için yerel yönetimlerin yeterince hazırlıklı olmadığını da göstermiş oldu. Yeni yasayla birlikte İzmit Büyükşehir Belediyesinin yetki bölgesi 109 kat büyüdü. Diğer belediyelerle karşılaştırıldığında kurumsal yapılanmalarını büyük ölçüde tamamladığı düşünülen Büyükşehir belediyelerinin bile yeni yetki bölgelerine nüfuz etmekte zorlanmaları, yerel yönetimlere devredilecek olan kamu hizmetlerinin yerine getirilemeyeceğine ilişkin kuşularımızı bütünü güçlendirdi.

Öte yandan, Büyükşehir belediyelerine bazı yetkilerin verilmesini düzenleyen yasa ne kadar “yerelleşme” ekseninde yer alıyor, tartışılır. Zira, ulaştıkları yönetsel ve mali ölçek itibarıyla Büyükşehir belediyelerinin “yerel yönetim” olmaktan çıkıp “metropollerin merkezi yönetimleri” konumuna geldiklerini söylemek mümkün. Yeni yasanın bağlı ilçe ve birinci kademe belediyelerini planlama yetkilerini kullanmaktan bütünü uzaklaştırması ve neredeyse Büyükşehir belediyelerinin idari vesayeti altına alması, “yerelleşme gösterilip merkezileşme vurulan” bir dönemde olduğumuzu gösterdi. Yeni yasayla ilçe ve birinci kademe belediyeleri her bakımdan Büyükşehir Belediyesinin denetimine tabi durumdayken, Büyükşehir belediyelerinin de denetlenmesi gerekliliğine hiç yer verilmedi. Büyükşehir belediye başkanları, “hikmetinden sual olunmayan kent patronu” kimliklerini daha da güçlendirerek çıktılar.

Bir yandan hummalı bir “yerelleşme” söyleminin yoğunlaştığı bir siyasal ortamda, Büyükşehirlerle ilgili düzenlemelerin yanı sıra, bir yandan da “merkezileşme” hamleleri aksatılmadan yürütüldü. “Kültür ve turizm koruma ve gelişim bölgeleri”nde Kültür ve Turizm Bakanlığı’nın tekeline aldığı planlama yetkileri bu bakımdan en çarpıcı örneklerden birini oluşturdu. Hiçbir standart, norm, kural ve koşul tarafından sınırlandırılmaksızın, “sektörün ihtiyaçları doğrultusunda” plan onama yetkilerini kendi bünyesinde toplayan Kültür ve Turizm Bakanlığı, çıkardığı yönetmelikle yerel yönetimlerin planlama yetkilerine en çarpıcı parantezlerden birini koymuş oldu.

Bir başka önemli “merkez hamlesi” de Çevre ve Orman Bakanlığı’ndan geldi: Yerel seçim öncesinde çıkarılan bir genelge ile, “54 ilde çevre düzeni planları yapılıncaya kadar yerel yönetimlerin plan onamamaları” istendi. İmar Yasası ile “plan yapma, yaptırma ve onama” yetkisi ve görevi verilmiş olan belediye ve valiliklerin yasal görevleri ile Bakanlık genelgesi arasında sıkıştıkları bir dönemde, Çevre ve Orman Bakanlığı’nun onayladığı planlar da tartışma konusu olmaya başladı. Bakanlık, Bayındırlık ve İskan Bakanlığı’ndan yalnızca çevre düzeni planı onama yetkisini almadı, aynı zamanda “parsel düzeyinde” plan kararı üretme geleneğini de devraldı.

“Yerel yönetim reformu”nun Cumhuriyet tarihi boyunca en yoğun tartışıldığı ve “tüm sorunların çaresi” olarak sunulduğu bir dönemde, merkezi yönetim Toplu Konut İdaresi eliyle bir hamle daha gerçekleştirdi. Mayıs ayında çıkarılan bir yasayla Toplu Konut İdaresi, “mülkiyeti kendisine ait toplu konut alanları ve gecekondu dönüşüm proje alanlarında” plan onama yetkisiyle donatıldı.

Kentlerimizin farklı yetki bölgeleriyle paramparça edildiği bir ortamda, merkezin bu parçalanmaya katkıları durmaksızın devam ediyor. Haydarpaşa Gümrük alanının yeniden planlanıp projelendirilmesi ve turizm amaçlı geliştirilmesi konusunun İstanbul Büyükşehir Belediye Meclisinde kentlin nazım planı bütünü içinde görüşülmediğini, TBMM’de Bayındırlık ve İskan Bakanlığı’na yetki verilmesi boyutuyla görüşüldüğünü ilgiyle izledik.

Planlama etkinliğinin kentsel mekanı bir bütün olarak konu etmesi gerekiyor. Bu yapılmadığı sürece, planlar, “sektörel ihtiyaçlar” gibi nedenlerle noktasal ve özel çıkarların basit araçları haline geliyor. 1985 yılında 3194 Sayılı İmar Yasasının yürürlüğe girmesinden itibaren “istisnai yasalar” ile mekanın parçalanması süreci bugün de ivmesini artırarak sürdürüyor. Kent bütünü içinde yer alan turizm alanları, toplu konut alanları, gecekondu dönüşüm alanları, organize sanayi bölgeleri, özel çevre koruma bölgeleri, millî parklar, ulaşım altyapısı, vb alanların her birinde farklı kurumların plan onamaya devam etmeleri, sonunda “plan” kavramının dejenere olmasına yol açıyor.

Sonuçta, planlama yetkileri konusunda yasa yapıcıların, bürokratların, yerel yöneticilerin, plancıların ve toplumun diğer kesimlerinin kafa karışıklığı derinleşerek sürüyor. Oysa, yapılacak yasal düzenleme basit: kentlerin ve bölgelerinin planları bütünsellik içinde o kentin yerel yönetimi tarafından onaylanmalı, merkezi yönetim de etkin biçimde denetim yetkisini kullanmalı. ■

ÇIKARKEN...

8. Dönem çalışma programımızda, Mimarlar Odası ve TMMOB yayın organlarının en geniş bir biçimde kullanılması; ancak bunun yanında sadece şehir plancılarını ilgilendiren, şehirciliğe özgül sorunlar için ayda bir bülten çıkarılması kararlaştırılmıştı. Bugüne kadar tüm üyelerimizi ilgilendiren konu ve yazışmalar özel bekutp biçiminde çözümlenmekteydi, bundan sonra odanın örgütlenme ve üye sorunlarına ilişkin konular da bülten ile sizlere iletilecektir. Mimarlık Haberler ve Birlik Haberler’de yer alan yazı ve haberler genellikle bültende yer almayacak, bunlardan sadece üyelerimizi ilgilendirenler kısaca belirtilecektir.

Çalışma programında adı geçen yayın komitesi kurulmuş ve esas görevini “bültende çıkacak yazıların hazırlanmasından çok, oluşturulmuş malzemenin yayına dönüştürülmesi ve malzemenin oluşturulması için ilişkilerin kurulması olarak belirlemiştir. Yayın komitesi aynı zamanda toplanan malzemelerin ilgilendirdiği okuyucu kitlesinin genişliğine göre tasnif ederek hangi yayın organında yer alması gerektiğini de belirleyecektir. Ancak bugün yayın komitesine “akan” malzeme olmadığı için, komite bu fonksiyonlarını geliştirememektedir. Bu noktada üyelerimizin öneri ve katkıları belirleyici olacaktır.

KORUMA KANUNU DEĞİŞTİ

Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu ile Çeşitli Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun 27.07.2004 günlü ve 25535 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girdi. 5226 sayılı Kanun özellikle 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanununda önemli değişiklikler getiriyor.

Kanunun “tanımlar ve kısaltmalar” başlıklı 3. maddesinde yer alan “kültür varlıkları” tanımı değiştirilmekte ve “ören yeri”, “koruma amaçlı imar planı”, “çevre düzenleme projesi”, “yönetim alanı”, “yönetim planı” ve “bağlantı noktası” gibi tanımlar eklenmektedir.

Kültür varlıkları kapsamına tarih öncesi ya da tarihi devirlerde sosyal yaşama konu olmuş bilimsel ve kültürel açıdan özgün değer taşıyan varlıklar da ilave edilmiştir.

Koruma amaçlı imar planı; sit alanlarında, alanın etkileşim-geçiş sahası da göz önünde bulundurularak, mekansal, sosyo-ekonomik ve yapılaşma araştırmalarına dayalı olarak yapılan sosyo-ekonomik yapılar, koruma-kullanım şartlarına, yapılaşma sınırlamalarına, sağliqlaştırma ve yenileme projelerine, teknik alt yapı alanlarına ilişkin kararlar üreten, katılımcı alan yönetimi

modelini içeren, hedef, araç ve strateji ile plan kararlarından oluşan ve plan notları ve açıklama raporu ile bütün olan plan olarak tanımlanmıştır.

Kanunda ören yeri tanımı ile ören yerlerinde hazırlanacak olan çevre düzenleme projesi tanımına da yer verilmiştir. Sit alanları, ören yerleri ve etkileşim sahalarının doğal bütünlüğü içerisinde etkin bir şekilde korunması, yaşatılması, değerlendirilmesi amacıyla, kamu kurum ve kuruluşları ile sivil toplum kuruluşları arasında eşgüdümü sağlamak için yönetim alanı tanımı yapılmış ve bu amaçla yönetim planı getirilmiştir.

2863 sayılı Kanunun 9. maddesi değiştirilmek suretiyle korunması gerekli taşınmaz kültür varlıklarına yapılacak inşai ve fiziki müdahaleler yeniden tanımlanmış ve 3194 sayılı İmar Kanununa göre ruhsata tabi olmayan basit tamir ve tadiller fiziki müdahale dışında tutulmuş ve esaslı onarım bu tür müdahaleden sayılmıştır.

2863 sayılı Kanunun 10. maddesinde yapılan değişiklik ile Kültür ve Turizm Bakanlığı, taşınmaz kültür ve tabiat varlıklarının korunmasını sağlamak için gerekli tedbirleri alma, aldırma ve bunların her türlü denetimi yapmak yanı sıra denetimin kamu kurum ve kuruluşları ile belediyeler ve valiliklere yaptırılması da sağlanmıştır. Anılan maddeye eklenen yeni fıkra ile; büyükşehir belediyeleri, valilikler ile Kültür ve Turizm Bakanlığınca izin verilen belediyeler bünyesinde kültür varlıkları ile ilgili işlemleri ve uygulamaları yürütmek üzere sanat tarihi, mimarlık, şehir planlama, mühendislik, arkeoloji gibi meslek alanlarından uzmanların görev alacağı koruma, uygulama ve denetim büroları kurulması öngörülmüş ve bu bürolara uygulamayı denetleme görevi verilmiştir.

2863 sayılı Kanunun 12. maddesinde değişiklikler yapılmış ve kültür ve tabiat varlıklarının korunması, bakım ve onarımı için kredi verilmesi yürürlükten kaldırılmış, bu amaçlarla bakanlık bütçesine yeterli ödenek konulması öngörülmüş ve kültür varlıklarının korunması ve değerlendirilmesi amacıyla kullanılacak üzere emlak vergisinin % 10’u nispetinde “Taşınmaz Kültür Varlıklarının Korunmasına Katkı Payı” tahakkuk ettirilmesi ve ilgili belediyesince emlak vergisi ile birlikte tahsil ettirilmesi hükmü getirilmiştir. Tahsil edilen miktar, il özel idaresi tarafından açılacak özel hesapta toplanacaktır. Ayrıca 2985 sayılı Toplu Konut kanunu uyarınca verilecek kredilerin en az % 10’u tescilli taşınmaz kültür varlıklarının bakım, onarımı ve restorasyonunu işlemlerine ilişkin başvurularda kullanılacağı da hükme bağlanmıştır. ■

KÜLTÜR YATIRIMLARI VE GİRİŞİMLERİ TEŞVİK KANUNU ÇIKARILDI

5225 sayılı Kültür Yatırımları ve Girişimlerini Teşvik Kanunu 21.07.2004 tarih ve 25529 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girdi. Kanun; bireyin ve toplumun kültürel gereksinimlerinin karşılanmasını; kültür varlıkları ile somut olmayan kültürel mirasın korunmasını ve sürdürülebilir kültürün birer ögesi haline getirilmesini; kültürel iletişim ve etkileşim ortamının etkinleştirilmesini; sanatsal ve kültürel değerlerin üretilmesi, toplumun bu değerlere ulaşım olanaklarının yaratılması ve geliştirilmesini; ülkemizin kültür varlıklarının yaşatılması ve ülke ekonomisine katkı yaratan bir unsur olarak değerlendirilmesi, kullanılması ile kültür merkezlerinin yapımı ve işletilmesine yönelik kültür yatırımı ve kültür girişimlerinin teşvik edilmesini sağlamayı amaç edinmektedir.

Kanun yatırım ve girişimlerin teşvik edilmesi, belgelendirilmesi ve denetlenmesi işlemlerine ilişkin usul ve esasları kapsamaktadır. Kanunda kültür yatırımı veya girişimi kapsamındaki teşvik veya indirim konuları olacak faaliyetler sıralanmakta ve bunlara uygulanacak teşvik unsurları belirtilmektedir. Son bölümde ise denetleme ve cezalara ilişkin hükümlere yer verilmektedir. ■

BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ KANUNU YÜRÜRLÜKTE

Kanunda büyükşehir belediyesi ilçe belediyesi, tanımları yanı sıra ilk kademe belediyesi de tanımlanmaktadır. Büyükşehir belediye sınırları içinde ilçe kurulmaksızın oluşturulan ve büyükşehir ilçe belediyeleriyle aynı yetki, imtiyaz ve sorumluluklara sahip belediye olarak ilk kademe

5216 sayılı Büyükşehir Kanunu 23.07.2004 tarih ve 25531 sayılı Resmi Gazetede yayımlandı. Kanun büyükşehir belediyesi yönetiminin hukuki statüsünü düzenlemek, hizmetlerin planlı, programlı, etkin, verimli ve uyum içinde yürütülmesini sağlamaktadır.

belediyesi tanımlamaktadır. Bu ifade ile kademe belediyeleri de imar ve planlama konularında Büyükşehir belediyesi kanunu hükümlerine tabi tutulmaktadır.

Kuruluş

Toplam nüfus 750.000'den fazla olan il belediyeleri (belediye sınırına 10.000 metre uzaklıktaki yerleşim birimleri) fiziki yerleşim durumları ve ekonomik gelişmişlik düzeyleri dikkate alınarak kanunla büyükşehir belediyesine dönüştürülebilecek.

Kanunun 6.maddesi ile büyükşehir belediyesinin sınırları çevresinde ve aynı il sınırları içinde bulunan belediye ve köylerin, büyükşehir belediyesine katılması ile hükümlere yer vermektedir.

Sınırlar

Büyükşehir belediyelerinin sınırları, adını aldıkları büyükşehirlerin belediye sınırları olmaktadır.

Kanunun Geçici 2.maddesi ile; büyükşehir belediye sınırları, İstanbul ve Kocaeli ilinde, il mülki sınırı olarak kabul edilecektir. Diğer büyükşehir belediyelerinde mevcut valilik binası merkez kabul edilerek belli bir yarıçaplı çizilen daire içinde kalan alan büyükşehir belediyesinin yetkili olduğu alanı oluşturmaktadır. Nüfusu bir milyona kadar olan Büyükşehirlerde yarıçaplı yirmi kilometre, nüfusu bir milyondan iki milyona kadar olan büyükşehirlerde yarıçaplı otuz kilometre, nüfus iki milyondan fazla olan büyükşehirlerde yarıçaplı elli kilometre olan dairenin sınırı büyükşehir belediyesinin sınırını meydana getirmektedir.

Planlama

Kanunun 7.maddesi uyarınca çevre düzeni planına uygun olmak kaydıyla 1/5000 ile 1/25000 arasındaki her ölçekte nazım imar planını yapmak, yaptırmak ve onaylayarak uygulamak büyükşehir belediyesinin görev, yetki ve sorumlulukları arasında sayılmaktadır. Büyükşehir içindeki belediyelerin nazım plana uygun olarak hazırlayacakları uygulama imar planlarını bu planlarda yapılacak değişiklikleri, parselasyon planlarını ve imar islah planlarını aynen veya değiştirerek onaylamak

ve uygulanmasını denetlemekte büyükşehir yetkisindedir. Büyükşehir belediyesi nazım imar planının yürürlüğe girdiği tarihten itibaren bir yıl içinde uygulama imar planlarını ve parselasyon planlarını yapmak ve yaptırmakla da yetkilendirilmiştir.

Kanunun geçici 1.maddesi ile de; büyükşehir belediyeleri, Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren en geç iki yıl içinde büyükşehirin 1/25000 ölçekli nazım imar planlarını yapma veya yaptırmak zorundadır.

Kanunlarla büyükşehir belediyesine verilmiş görev ve hizmetlerin gerektirdiği proje, yapım, bakım ve onarım işleriyle ilgili her ölçekte imar planlarını, parselasyon planlarını ve her türlü imar uygulamasını yapmak ve ruhsatlandırmakta büyükşehir belediyesini görevleri arasında sayılmıştır.

Belediye meclisleri tarafından alınan imara ilişkin kararlar, üç ay içinde büyükşehir belediye meclisi tarafından nazım imar planına uygunluğu yönünden incelenmekte, aynen veya değiştirilerek kabul edilmekte ve büyükşehir başkanına gönderilmektedir.

Diğer Görev ve Yetkiler

Büyükşehir belediyesinin görev, yetki ve sorumluluklarını düzenleyen 7.maddesinde; ilçe ve ilk kademe belediyelerinin görüşlerini alarak büyükşehir belediyesinin stratejik planını hazırlamak 775 sayılı Gecekondu Kanununda belediyelere verilen yetkileri kullanmak büyükşehir ulaşım ana planını yapmak ve yaptırmak ve uygulamak, ulaşım ve toplu taşıma hizmetlerini planlamak ve koordinasyonu sağlamak, il düzeyinde yapılan planlara uygun olarak, doğal afetlerle ilgili planlamaları ve diğer hazırlıkları büyükşehir ölçeğinde yapmak görevleri arasında yer almıştır. Büyükşehir belediyeleri görevlerden uygun gördüklerini belediye meclis kararı ile ilçe ve ilk kademe belediyelerine devredilebilmekte, birlikte yapabilmektedir.

Denetim

Kanunun 11.maddesi uyarınca büyükşehir belediyesi, ilçe ve ilk kademe belediyelerinin imar uygulamalarını denetlemeye yetkilidir. Denetim yetkisi, konu ile ilgili her türlü bilgi ve belgeyi istemeyi, incelemeyi ve gerektiğinde bunların örneklerini almayı içermektedir.

Denetim sonucunda belirlenen eksiklik ve aykırılıkların giderilmesi için ilgili belediyeye üç ayı geçmemek üzere süre verilmekte, bu süre içinde eksiklik ve aykırılık giderilmediği takdirde, büyükşehir belediyesi eksiklik ve aykırılıkları gidermeye yetkili olacaktır. Aynı doğrultuda ilgili belediye tarafından imar aykırı uygulamaları üç ay içinde giderilmediği takdirde büyükşehir belediyesi İmar Kanununun 32 ve 42. maddelerinde belirtilen yetkilerini kullanma hakkına sahip olmaktadır.

Meslek Odaları

Kanununun 15. maddesine göre Büyükşehir belediye meclisi her dönem başında, üyeleri arasında ihtisas komisyonları kurabilmektedir. Komisyon çalışmalarına gündemdeki konularla ilgili olmak üzere; diğer kuruluşlar ve uzman kişiler yanında kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları da oy hakkı olmaksızın ihtisas komisyonu toplantılarına katılabilmekte ve görüş bildirebilmektedir.

Kanununun 11. maddesi uyarınca; büyükşehir belediyesinin, ilçe ve ilk kademe belediyelerinin imar uygulamalarının denetiminde kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarından yararlanılabilmektedir.

Kanununun 8. maddesi ile; büyükşehir içindeki alt yapı hizmetlerinin koordinasyon içinde yürütülmesi amacıyla alt yapı koordinasyon merkezi kurulmakta, toplantılarına ayrıca gündemdeki konularla ilgili kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarının temsilcileri de davet edilerek görüşleri alınmaktadır.

Büyükşehir içindeki kara, deniz, su, göl ve demiryolu üzerinde her türlü taşımacılık hizmetlerinin koordinasyon içinde yürütülmesi amacıyla ulaşım koordinasyon merkezi kurulmak, toplantılarına ayrıca gündemdeki konularla ilgili kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarının temsilcileri de davet edilerek görüşlerinin alınacağı Kanununun 9. Maddesinde hükme bağlanmıştır. ■

Büyükşehirlerin yönetimine yönelik olarak dünyada ve ülkemizde oluşan dinamik, yenilik ve değişimleri algılamaktan uzak ve demokrasi, haklar ve planlama konuları ile, tüm bilim alanında gerçekleşen derinlikler ve bunların uygulamalarını yakalama çabasıyla yoksun olarak değerlendirilebilecek böylesi bir büyükşehir yönetimi anlayışının, sorunları giderek derinleşen ana kentlerimizin sorunlarını çözme anlamında yeterli olmadığı ifade edilebilir.

Bu anlamda yukarıda vurgulanan değişimlerin bu yasaya yansımaları gereken boyutları ile değerlendirilmesine çalışılacaktır.

1) Demokrasi

alanında, çoğunluk demokrasisinin yetersizliği ve çoğunluk diktası anlamına gelebilecek uygulamalara son verilebilmesi için, azınlık ve dezavantajlı grupların kendini ifade edebilmesi anlamında katılım süreçlerinin tartışıldığı ve aktif-kentli, yurttaş bilinci ile, kente dair tüm süreçlerin odağına koyulan insan modelinin üzerine vurgu yapıldığı bir süreçte; kentsel karar verme süreçlerine meslek odalarının katılımını öngörmek gerekli ve değerli ancak yetersizdir. Kentsel süreçlere halen sembolik bir katılım sınırlanan vatandaş yerine, apartman yöneticilerinden, mahalle muhtarlarına, semt birimlerinden, ilçe ve ilk kademe belediyelerine kadar toplumun olabildiği en geniş kesiminin karar verme süreçlerinde bulunabileceği bir müzakereci kent yönetimi anlayışı bu yasanın hiç araştırmadığı konulardandır. Bu yaklaşım ve içerikte kurgulanacak "Kent Konseyleri" işlerlik kazanabilecek, Belediye meclisleri ve gereğinde çoğunlukla iş çevrelerinin görüşlerine başvurma yönündeki temsil ve katılım mekanizmaları da toplumun tüm kesimlerine açılacaktır.

2) Haklar alanında yaşanan değişimlerin de bu kanun kapsamında yer bulmadığı söylenebilir. Çok genel çizgileriyle insan haklarının oluşum süreçleri göz önüne alındığında üç aşamalı bir gelişim süreci izlediği görülmektedir. Birinci aşamada, daha çok bireyi devletten koruma amacı taşıyan; özgürlük hakkı, mülkiyet hakkı, yaşama hakkı, düşünce ve vicdan özgürlükleri gibi klasik hak ve özgürlükler gelişmiş ve kurumsallaşmıştır. Bu hakların herkese eşit fırsatlar sağlayamadığı ve refahı yaygınlaştıramadığı ortaya çıkınca, ikinci aşamada kişisel haklardan sosyal haklara geçiş söz konusu olmuş, refah devleti kavramı önem kazanmış, çalışma, sosyal güvenlik, çalışanların örgütlenmesi, sağlık, eğitim, konut vb. sosyal haklar kurumsallaşmıştır. İnsan hakları günümüzde de, **dayanışma hakları** olarak adlandırılabilir. 3. jenerasyon haklar bağlamında gelişmekte ve çeşitlenmektedir. Çevre hakları, kentli hakları insanlığın ortak varlığından yararlanma, barış ortamında yaşama, vb. nitelikteki

BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ KANUNU HAKKINDA TMMOB ŞEHİR PLANCILARI ODASI GÖRÜŞLERİ

10.07.2004 tarihinde TBMM Genel Kurulunca kabul edilerek, Cumhurbaşkanı tarafından tümü onaylanan "5216 Nolu Büyükşehir Belediyesi Kanunu" hakkındaki Odamız görüşleri ayrıntılı olarak kamuoyunun değerlendirmelerine sunulmaktadır.

Genel yaklaşım olarak, büyükşehirlerin yönetimine yönelik olarak dünyada ve ülkemizde oluşan dinamik, yenilik ve değişimleri algılamaktan uzak ve demokrasi, haklar ve planlama konuları ile, tüm bilim alanında gerçekleşen derinlikler ve bunların uygulamalarını yakalama çabasıyla yoksun olarak değerlendirilebilecek böylesi bir büyükşehir yönetimi anlayışının, küresel düğüm-kırılma noktaları haline gelen ve yerleşik alanlarındaki sorunları giderek derinleşen ana kentlerimizin sorunlarını çözme anlamında yeterli olmadığı ifade edilebilir.

dayanışma haklarını diğerlerinden ayıran en temel özelliği ise; gerçekleştirilebilmeleri için toplumda yaşayanların gayretlerini birleştirmeleri gerekliliğidir. Bireylere olduğu kadar tüm topluma ilişkin olan ve yaşamın içinde doğan bu haklar, ödevleri-sorumlulukları da beraberinde getirmektedir. Bu kapsamda büyük önem kazanan “**kentli hakları**”na ve “**çevre hakları**”na ilişkin bir vurgu içermeyen ve kentsel gelişme sürecinde oluşan rantın kamuya döndürülebilmesi anlamında özellikle büyükşehirlerin üstlenebileceği görev ve sorumlulukları araştırmayan bir büyükşehir yasasının yenilikçi, çevreci ve hakça olduğunu ifade etmek olanaklı değildir.

3) Dünyada son dönemde yükselen değer olarak ön plana çıkarılan “Yerellik, subsidiarity” ilkesini benimsediğini ifade eden bir büyükşehir yasasının, yerelliği il ve büyükşehir ölçeğinde sonlandırması da kabul edilebilir değildir. Apartman-mahalle-semt ve ilçe anlamındaki atılım ve yerelliklerin de önem

kazandığı ve bu bölgelerdeki temsilin, gerçek yerel temsil olarak önemsendiği, meslek kuruluşları ve uzman kuruluşlarına dair katılımların sermaye ve iş çevreleri yanı sıra uzman meslek odaları, demokratik kitle örgütleri ve sivil toplum kuruluşlarının da olabilen en aktif ve şeffaf biçimde süreç yönetimine dahil olabilecekleri bir yerellik yerine, tüm yerelliklere büyükşehir ölçeğinde müdahale edilen kent patronlarının tanımlanması yolu seçilmiştir. Bu yaklaşımla, kente ilişkin süreçler, çoğu kez büyükşehir belediye başkanının iyi niyetine ve iki dudağı arasına bırakılacaktır. Oysa kentler ve insanların toplu yaşadığı tüm birimler, böylesi kişilere odaklı bir yönetim anlayışı ile yönetilemezler.

4. Planlama alanında “stratejik plan” vurgusu ve tanımına geçilir, buna yönelik yeni planlama-uygulama araçları tanımlanırken, stratejik plan

tanımını kaynak ve bütçe dengelemesi ve seçim süreci boyunca yapılabilecek işler bağlamına indirgeyen ve büyük kentlerin planlarını hala nazım plan olarak tanımlayıp, 1/25,000 ölçekle sınırlayan bir planlama yaklaşımının sunulduğu söz konusu yasanın yenilikçi ve sorun giderici olduğu söylenemez. İmar ve Şehirleşme Yasa Tasarısında Bayındırlık ve İskan Bakanlığı’na da ısrarla gerekliliği ve içeriği tanımlanmaya çalışılan planlama ve şehircilik alanındaki tüm yenilik, gereklilik ve değişimlere kulağını tıkayarak kentleri planlamaya çalışan anlayışın, planlamayı kentsel rantların dağıtım ve rant-spekülyasyon süreçlerinin meşruiyetini sağlamaya indirgeyen bir yaklaşımdan kurtulamadığı söylenebilir.

Büyükşehir Belediyelerinin yönetimini belirleyen bu kanun maddeleri bağlamında incelendiğinde en temel değerlendirmeler şöyle ortaya koyulabilir:

- 1984 yılında 3030 sayılı Büyükşehir Belediyeleri Yönetimi hakkında kanun yürürlüğü girdikten sonra Büyükşehir Belediyelerinde oluşan görev ve yetkilerin kavgasının, planlama ve koordinasyon yetkisi karmaşasının giderilmesine çalışılan bu Yasada, ilk kademe belediyesi adında belde belediyeleri tanımı yapılmakta ve Büyükşehir belediyelerine yeni bir belediye kademesi eklenmektedir. Belde belediyelerinin yarattığı sorunları giderebilmek anlamında geç kalmış ancak doğru bir yaklaşım olarak ortaya çıkan bu uygulama, mevcutta kaçak ya da tamamen sorunlu olarak yapılaşmış belde belediyelerinin sorunlarının ve bu belediyelerin büyükşehir bütünü açısından yaratacağı sorunların nasıl çözümlenebileceği açılarından da değerlendirilmelidir.

- Bu kanun taslağı ile Büyükşehir Belediyeleri ile ilçe ve ilk kademe belediyelerinin görevleri ayrıntılı şekilde düzenlenerek Büyükşehir Belediyesi ile ilçe ve ilk kademe belediyeleri arasında çıkması muhtemel görev ve yetki çatışması önlenmek istenmiştir. Ancak Büyükşehir Belediyesinin görev yetki ve sorumluluklarını artıran ve yeni görevler veren tasarının bu anlamda da bazı sorunları bulunmaktadır. Örneğin Kanunlarla Büyükşehir Belediyesine verilen görev ve hizmetlerle ilgili her türlü imar uygulamasını yapmak ve ruhsatlandırmak, Özel hal ve mezbaha açılmasına izin vermek görevleri, Büyükşehir belediyelerinin ilçe ve ilk kademe belediyeleri yerine geçmesine ve temel fonksiyonlarından uzaklaşmasına neden olacak düzenlemeler arasında yer almaktadır.

- Büyükşehir Belediyelerinin yapacağı üst ölçek planların nazım imar planı olarak adlandırılmasında önemli uygulama sorunları yaşanabilecektir. Büyükşehir sınırlarında yapılacak ve gerçekte planların uygulama birimi olmayan Büyükşehir belediyelerine uygulama planı niteliğinde plan yapım yetkisi verilmesi bugün

Büyükşehir belediyesi, fiziksel planlama alanında organizasyon ve yönlendirmeden sorumlu olan bir birim olarak varlık göstermeli, ilçe ve ilk kademe belediyelerinin yapacağı, nazım ve uygulama planlarını yönlendiren, biçimlendiren, kural, esas belirleyen ve bunlara uyulmasını sağlayan ve denetleyen birim olmakla yükümlü kılınmalı, kent bütünü planlamasından sorumlu olmanın ötesinde uygulayıcı birim gibi çalışmamalıdır.

yaşanan bazı sorunları ortadan kaldırmayacak, aksine artıracaktır. Büyükşehir belediyesi, fiziksel planlama alanında organizasyon ve yönlendirmeden sorumlu olan bir birim olarak varlık göstermeli, ilçe ve ilk kademe belediyelerinin yapacağı, nazım ve uygulama planlarını yönlendiren, biçimlendiren, kural, esas belirleyen ve bunlara uyulmasını sağlayan ve denetleyen birim olmakla yükümlü kılınmalı, kent bütünü planlamasından sorumlu olmanın ötesinde uygulayıcı birim gibi çalışmamalıdır. Bu anlamda Yasanın İmar ve Şehirleşme Kanunu Tasarısında yer alan tanım ve süreçlere dayalı düzenlemelere gereksinim duyduğu ve paralellik sağlanmasının zorunluluğu çok açık olarak ortadadır. Aksi bir durum çok büyük bir karmaşaya neden olacaktır.

- Büyükşehir belediyesi için gerekli nüfus 750.000 olarak belirlenmekte ve Büyükşehir Belediyesi sınırı olarak merkez belediye sınırından 10.000 m. yarıçap içindeki yerleşim yerleri tanımlanmaktadır. Bu belirleme sadece fizik mekana dönük bir düzenleme olması nedeniyle yeterli ve anlamlı görülmemektedir. Özellikle merkez belediyeyi merkez alan yarıçap ile sınır belirlemenin bilimsel bir temeli bulunmamaktadır. Büyükşehir belediyelerinin etki alanlarını bir geometrik şekille tanımlamanın açıklanabilir bir gerekçesi bulunmadığı gibi, bu belirleme ile birlikte fizikî yerleşim durumları ve ekonomik gelişmişlik düzeyleri de dikkate alınacağına dair açıklamalar da geçerlilik bulamayacaktır. Kaldı ki bugün varolan Büyükşehirlerin bazılarının kapsam ve sınırı içinde olması gereken yerleşim alanları 10.000 metreden uzaktadır. Bu tür bir belirleme rasyonel değildir. Büyükşehir Belediyelerinin metropoliten alanların eşgüdüm içinde gelişmelerinin sağlanmasından sorumlu olan yönetim birimleri oldukları düşünüldüğünde, bu belediyelerin sınırlarının metropoliten alan sınırlarına denk düşmesi gerektiği anlaşılır. Oysa yasada, valilik binasının merkez kabul edilmesi ile farklı yarıçaplarda çizilecek bir dairenin sınır olması öngörülerek oldukça yanlış, yetersiz ve sorunlu bir düzenleme öngörülmektedir. Böylesi bir 'pergel yöntemi' ile büyükşehir belediyelerinin sınırlarının metropoliten alan sınırları ile çakışmasının olanağı yoktur. Bu yaklaşımla, gerçekte, metropoliten etki alanında kalan yerleşimler, metropoliten belediyenin görev ve sorumluluğu dışında kalabilirken, kırsal niteliği ve sosyo-ekonomik yapısıyla büyükşehirlerden görece kopuk yerleşimler belediye sınırı içerisine girecektir. Bu konuda İzmir gibi kıyı kentlerinin metropoliten etki alanlarının lineer ve iç kesimlere uzanan yapısını tamamen göz ardı eden bir sınır tespiti yapıldığı örneği verilebileceği gibi, İstanbul, Ankara, Bursa gibi hemen tüm büyükşehirlerde de benzer nitelikli anlamsız belediye sınırlarının ortaya çıktığı görülebilir.

- Diğer taraftan büyükşehir belediyelerinin sınırlarının "Belediye

Sınırı" olarak genişletilmesi de ilk anda olumlu algılanmakla beraber önemli sorunları da beraberinde getiriyor görünmektedir. Belediye sınırı, ilgili belediyelerin tüm belediye hizmetlerini götürmekle yükümlü oldukları alanı tanımlamaktadır. Böylesi bir genişleme ile, kırsal niteliği yoğun köyler de "mahalle" statüsü kazanacak ve bu bölgelere de tüm belediye hizmetlerinin götürülmesi kaçınılmaz bir gereklilik haline gelecektir. Oysa, bugün bir çok büyükşehir belediyesi, mevcut kent yerleşik alanlarına hizmet götürmekte zorlanmaktadır. Bu nedenle bu alanlara götürülecek hizmetlerin ölçütlerinin ortaya koyulması da, kollamacı ilişkilerin önüne geçilmesi yanı sıra, kamu kaynaklarının etkin kullanılması ve öncelikle büyük kentlerin yerleşik alanlarında yoğunlaşan sorunların çözülmesi anlamında büyük önem taşımaktadır.

- Yasada, nazım imar planı, uygulama imar planı ve parselasyon planlarının yapımına ilişkin sürelerin belirlenmesi bölgeleme, etaplama ve imar programları yapılması gereklerini de beraberinde getireceği için olumlu bulunulmakla birlikte, iki yıl içinde uygulama imar planı ve parselasyon planlarını yapmayan ilçe ve ilk kademe belediyelerinin yerine Büyükşehir Belediyesinin hangi süre içinde bu planları yapması gerektiği belirtilmemiş, büyükşehirleri kimin denetleyeceği ortaya koyulmamıştır. Bu durumda, planların belirli sürelerde tamamlanması yönündeki seçim de, etaplama ve bölgeleme anlayışından çok, ilçenin planlama yetkilerinin denetimden uzak bir biçimde kullanılmasına gideceği endişesini uyandırmaktadır.

- Yasanın yol açacağı önemli sorunlardan bir diğeri de; ilçe ve büyükşehir belediyeleri arasındaki yetki dağılımının ilçe belediyeleri aleyhine ciddi biçimde bozulmasıdır. Yasa başta planlama yetkileri olmak üzere ilçe belediyelerinin pek çok yetkisini büyükşehirlere vererek, ilçe belediyelerini adeta büyükşehir belediyesinin şubesi konumuna indirmiştir. Yasa ile artık büyükşehir sınırları içinde kalacak ilçe ve ilk kademe belediyeleri genel olarak katı atık toplamak, defin hizmetleri yürütmek ve eğlence yerlerini ruhsatlandırmak işlerini yürüteceklerdir. Planlama yetkileri bağlamında da ilçe belediyeleri oldukça güçsüz

Planlama konusunda Büyükşehir, ilçe ve ilk kademe belediyelerine verilen görevler arasında sayılan bazı planlar-örneğin imar, ıslah planları-belirli bir yasa uygulamasında geçici sürelerde kullanılan planlar olup, bu kanunda kalıcı planlar gibi yer alması yanlış bir yaklaşımdır.

bir konuma indirilmektedir. Hali hazırda ilçe belediyelerinin en önemli görevleri arasında yer alan uygulama imar planlarının yapımı ve onaylanması yetkisi, bu planları değiştirerek onaylamak ya da bir yıl içinde yapılmayan planları yapmak yetkisi ile aslında büyükşehir belediyelerine verilmektedir. Bu duruma bir de büyükşehir belediyelerine verilen ve ilçe ile ilk kademe belediyeleri üzerinde uygulanacak imar denetim yetkisinin eklenmesi metropoliten alanlarda imar ve planlama konusunda tek yetkilinin büyükşehir belediyeleri olmasını güçlendirmektedir. Karar organı ve başkanı seçilerek göreve gelen ilçe belediyeleri de yerel siyasal birimlerdir ve bu birimlerin görev ve yetkilerinin bu denli tırpanlanması bu birimlerin siyasallıklarına zarar vereceği gibi tüm bu yasaların yerellik iddiası ile de çelişmektedir. İlçe ve Büyükşehir Belediyeleri arasında yaşanan sorunlar, ilçe belediyelerini adeta yok etmekle değil, bu birim-

ler arasında eşgüdümü ve birlikte çalışmayı sağlayacak mekanizmaların oluşturulması ile çözümlenmelidir.

• Büyükşehirler düzeyinde yetkilerin büyükşehir belediyelerinde toplanması yetki dağılımının önlenmesi gibi nedenlerle olumlu görülebilir ancak bu noktada söz konusu yetkilerin kullanılma esasları konusundaki düzenlemelere dikkat etmek gerekir. Türkiye’de yaşanan büyükşehir belediyeleri deneyimi özellikle son yıllarda, büyükşehir belediye başkanlarının adeta ‘kent patronu’ haline geldiklerini ve kentlerin geleceğine ilişkin kararları kendi kişisel ve siyasal tercihleri doğrultusunda belirlediklerini göstermiştir. Kentlerde yaşanan yurttaşlar ile bilim ve meslek çevrelerinin

uyarı ve önerilerini dikkate almayarak ve bunları bazı toplum kesimlerine hedef göstererek, karar alma süreçlerinden dışlayarak çalışmaya alışkın olan bazı büyükşehir belediye başkanlarının bu konularını değiştirecek ciddi düzenlemelerin yasada yer almamasına ilaveten, belediyeler üzerindeki denetimin de zayıflatılması ile başkanların ‘kent patronu’ olma pozisyonunu daha güçlenecektir. Böylesi bir ortamda yetkilerin büyükşehirde toplanmasını, yetki dağılımını giderici bir düzenleme olarak olumlamanın olanağı bulunmamaktadır. Aksine bu durum büyükşehir belediye başkanlarını kentlerin gelişimine yön verecek tek kamusal özne konumuna getirebileceğinden ciddi bir olumsuzluk olarak değerlendirilmek olasıdır.

• Büyükşehir Belediyesi Kanununda yer alan planlama yetki ve tanımları incelendiğinde herhangi bir yeniliğin ya da ileri düzenlemenin önerilmediği anlaşılmaktadır. Yasada büyükşehir belediyeleri düzeyinde yapılması gereken metropoliten alan ölçeğindeki stratejik planlama yaklaşımı yerine mevcut nazım ve uygulama planları pratiğinin devamı öngörülmektedir. Yasa bu haliyle, halen çalışmaları devam eden İmar ve Şehirleşme Kanunu ile paralellik taşımadığı gibi bu kanunun gerisinde kalmaktadır. Bu eksiklikler ve yetersizlikler nedeniyle İmar ve Şehirleşme Kanununda getirilen yeniliklerin Büyükşehir Belediyesi Kanunu ile önü tıkanmaktadır.

• 3030 sayılı kanunda büyükşehir belediyesi ile ilçe ve ilk kademe belediyeleri arasındaki plan uygulama yetkilerinin paylaşımı konusundaki sorunun giderilmesi için bu Yasada da büyükşehir belediyelerine kaçak yapılaşma ile mücadele konusunda etkin ve uygulanabilir yetkiler verilmemektedir. Yasada 3030 sayılı yasadaki bu eksiklik giderilmeye çalışılmaktaysa da, kullanılan araç sadece ilçe ve ilk kademe belediyesinin yerine geçmektir. Oysa, bu anlamda İmar ve Şehirleşme Yasa Tasarısına ve bu tasarıda getirilen önlem ve uygulama araçlarına atıfta bulunulması gerekmektedir.

• Planlama konusunda Büyükşehir, ilçe ve ilk kademe belediyelerine verilen görevler arasında sayılan bazı planlar- örneğin imar ıslah planları- belirli bir yasa uygulamasında geçici sürelerde kullanılan planlar olup, bu kanunda kalıcı planlar gibi yer alması yanlış bir yaklaşımdır.

• Bu Yasada nazım imar planlarına altlık oluşturacak güncel halihazır haritaların yapılması ve bu planların üzerinde olması gereken “Şehircilik ve İmar Kanunu Tasarısı Taslağı”nda belirtilen kadastral durum, afet tehlike ve mikrobölgeleme haritaları verilerinin nasıl elde edileceği ve kim tarafından, ne kadar sürede yapılacağı belirtilmemesi de bir eksikliktir.

• Büyükşehir Belediyesi Kanununun bazı maddelerinde belediyeler ile kamu yararına çalışan meslek kuruluşlarının birlikte

Şehir Plancıları mesleklerini icra ederken kamu ve bireysel yarar ikileminde tercihlerini her zaman kamu ve toplum yararı doğrultusunda kullanmak durumundadırlar. Bu nedenle de ciddi baskılara ve tehditlere maruz kalmaktadırlar. Yasaların öngördüğü personel rejimi, başta belediyeler olmak üzere kamu kurumlarında çalışan şehir plancılarının maruz kalacakları tehdit ve baskıları arttıracak ve meslek mensuplarımızın mesleklerini güçlüklerle icra etmeleri sonucunu doğuracaktır. nitelikli personel istihdam etmelerini engelleyecektir.

çalışmaları ve bu kuruluşların görüş ve önerilerinden yararlanılması hükümleri yer almaktadır. Bir çok açıdan olumlu bir açılım olarak bu yaklaşım ise, tüm kentlilerin ve örgütlü toplumun tüm unsurlarının eşit biçimde katılımı anlamında da, büyükşehir belediye başkanlarının değerlendirme ve anlayışlarına düğüm- lenmektedir. Bazı belediye başkanları yaptıkları açıklamalar ile bu tür kuruluşları sermaye ve iş çevrelerinin meslek kuruluşları olarak algıladıklarını göstermişlerdir. Bu önemli bir yanılğı ve yanlıştır. Belediyelerin görüşlerinden yararlanacakları meslek kuruluşları arasında en başta TMMOB'ye bağlı meslek odaları, ve örgütlü toplumun tüm unsurları gelmektedir. Bu nedenle, yasanın tanımladığı bu açılımın kendini böylesi bir sıklıkta tüketmemesi için belediye yönetimlerinin olabilen en geniş katılımı ve şeffaflığı araştırma konularında da gerekli özeni ve dikkati göstermeleri gerekmektedir.

- Meslek kuruluşlarının İhtisas Komisyonu toplantılarına davet edilmesi ancak, Alt Yapı Koordinasyon Merkezi toplantıları konusunda bu tür bir düzenlemeye yer verilmemesi, tasarımın eksikliklerindedir.

- Büyükşehir belediyelerinin, ilçe ve ilk kademe belediyelerinin planlama ve plan uygulama alanlarında görevlendirilecek olan ve ilgili uzmanlık alanlarından oluşan asgari eleman koşulları belirlenmelidir. Çok disiplinli bir eylem olan planlama ve uygulama konusunda geniş yetki ve görevle donatılmış olan belediyelerin bu görevi hakkıyla yerine getirmesi ve yaşanabilir çevreler oluşmasının önkoşullarından birisi, görevlilerin belediye- nin özelliği ve büyüklüğüne uygun uzmanlık alanlarından ve asgari sayıda yer almasıdır. Bu doğrultuda düzenlemelere mutlaka yer verilmelidir.

- Yasada Büyükşehir Belediyelerine afet ve acil durum planlama- sı ile ilgili yetkiler verildiği görülmektedir. Ancak bu yetki ve görevler yeterince ve gerektiği gibi detaylı tarif edilmemiştir. Bu yetkilerin oldukça yüzeysel ve yetersiz kaldığı görülmektedir. Oysa Türkiye gibi afet riski oldukça yüksek olan bir ülkede yapılacak planlama çalışmaları ile bu çalışmalarla ilgili yasal düzenlemelerin en temel girdilerinden birisi afet olmalıdır.

- Gerek Büyükşehir Belediyesi Kanununda gerekse Belediye Kanununda getirilen düzenlemeler içinde en önemli sorunlardan birisi de; bu yönetim birimlerine verilen görevler ile bu birim- lerin personel ve teknik olanakları arasındaki uyumsuzluktur. Belediyelere ciddi düzeyde görev ve yetki veren yasalar, bu görev ve yetkilerin yerine getirilmesini sağlayacak personel ve teknik olanakları bu belediyelere sağlamakta yetersiz kalmakta- dır. Belediyelerin personel harcamalarının bir önceki yıl gerçek- leşen bütçelerinin %30'unu aşmamasının karar altına alınması özellikle düşük gelirli belediyeler ile az gelişmiş illerin kent

yönetimlerinin gerekli düzeyde ve nitelikli personel istihdam etmelerini engelleyecektir. Bütçe ile personel harcamalarının oranlanması ve istihdam edilecek personele gelirler oranında ücret verilmesi özel sektör kuruluşları açısından önemli bir işletme prensibi olabilir ancak, bu durumun kamu kurumlarında önerilmesi sorunludur. Kamu kurumlarının temel sorumluluğu yurttaşlara kamu hizmetlerini eşit ve eksiksiz sunmak olmalıdır. Bu durumun gerektirdiği kadar personel çalıştırılması ve bu personelin ücret düzeylerinin ve sosyal kazanımlarının insan onuruna yakışır düzeyde olması da kamu yönetiminin temel ilkesi olmalıdır. Oysa yasalar, sözleşmelilik ve benzeri statülerle kamu çalışanlarının sayısının azaltılması ve kalanların da sosyal haklardan mahrum ve düşük ücretlerle çalıştırılmalarını öngör- mektedir. Bu durum planlama mesleğini icra eden meslek men- supları açısından da oldukça sorun yaratacaktır. Şehir Plancıları mesleklerini icra ederken kamu ve bireysel yarar ikileminde tercihlerini her zaman kamu ve toplum yararı doğrultusunda kullanmak durumundadırlar. Bu nedenle de ciddi baskılara ve tehditlere maruz kalmaktadırlar. Yasaların öngördüğü personel rejimi, başta belediyeler olmak üzere kamu kurumlarında çalışan şehir plancılarının maruz kalacakları tehdit ve baskıları arttıracak ve meslek mensuplarımızın mesleklerini güçlüklerle icra etmeleri sonucunu doğuracaktır.

Sonuçta Büyükşehir Belediyesi Kanunu ile getirilen düzen- lemelerin yeterli derece olgunlaşmadığı görülmekle birlikte, bazı hükümleri ile Avrupa Yerel Yönetimler Özerklik Şartına uygunluğu sağlamaya çalışıldığı izlenimi yarattığı da söylene- bilir. Ancak, dünyada ve Türkiye'de oluşan gelişme ve yenilik- ler ile demokrasi, yönetim, planlama, haklar, yerellik ve temsil konularındaki değişimleri bir çok açıdan kavrayabilecek bir ufuk genişliği sunmayan, kamuoyunda yeterince tartışılmadan, tüm toplum ve yönetim kesimlerinin onayını almadan yürürlüğe giren böylesi bir yasanın, kentsel, yerel dinamik ve ihtiyaçları karşılamaya çalışırken, yepyeni sorun ve kriz alanları yarata- bilecek nitelikleri olduğu görülmektedir.

Büyükşehirleri, metropoliten ölçekte ve oluşturduğu etki alanlarını göz önüne alarak, bu alanlara yönelik yetki ve derinliklerle yoğunlaştıracak bir anakent yönetimi yaklaşımı ile ele almak yerine, ilçe belediyelerinin görevlerini yüklenme bağlamına ve sınırlı sembolik katılım-yerellik süreçlerine indirgeyen böylesi bir anakent yönetim yasaasının, gündelik sorunların çözülmesi ve yeni "Kent Patronları" yaratılması dışında yenilik ve açılım tanımlamayacağı da açıktır.

Dünyada ve ülkemizde yaşanan sosyo-ekonomik, kültürel ve mekansal değişim süreçlerinde çok büyük önem kazanan ve yönetilip, yönlendirilmeleri ayrı bir süreç yönetimi ve anlayış

gerektiren büyükşehirlerin yönetiminin; imar, şehircilik ve planlama konularındaki yenilik ve açılımları yakalamaktan uzak, bu anlamda gerçekleştirilmeye çalışılan düzenlemelere kulağını tıkayan, sembolik katılım mekanizmaları ile aktif kentli-yurttaş katkısını dışlayan, yerellik vurgusunu sadece il ve büyükşehir ölçeğine indirgeyip, gerçek yerellikleri göz ardı eden, denetimden ve şeffaflıktan uzak, ancak kendisine gereğinde denetlediklerinin tüm yetkilerini de devralma yetkisinin verildiği bir yaklaşımla çağdaş, eşitlikçi, toplum ve kamu yararına bir nitelik kazanamayacağı görülmelidir.

Bu nedenlerle, gerekçelerini ekte ayrıntılı olarak sunduğumuz sorunları ve olası tehlikeleri de göz önüne alınarak, 5216 Sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanununun yeniden ele alınması ve diğer yasalar ile, özellikle söz konusu süreçleri çözümlenmeyi amaçlayan Hükümet Tasarılarından İmar ve Şehirleşme Yasa Tasarısı ile uyumlu hale getirilmesi gerekmektedir. Bu yapılmaksızın uygulanacak yeni büyükşehir yasası, büyükşehirleri kent patronlarının iki dudağı arasına mahkum bırakacaktır.

26.07.2004

TMMOB Şehir Plancıları Odası

Yönetim Kurulu

Genel Merkez Basın Açıklaması
26.07.2004

KENT PATRONLARININ BÜYÜKŞEHİRLERİNE DOĞRU!!!

Kamu Yönetiminin Yeniden Yapılandırılması Çalışmaları ve 5216 Sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu Yeni Sorunlar ve Eşitsizlikler Yaratacaktır.

Son dönemde Türkiye’de kamu yönetimi sistemini yeniden yapılandırma amaçlı olarak hazırlanan yasa tasarılarından bazılarının yasallaşması süreci hızlanmıştır. Bu süreç kapsamında yürürlüğe giren yasalar, önemli yetersizlikler ve çelişkilerle, önümüzdeki süreçte çok ciddi sorun ve açmazları beraberinde getirecektir.

Mevcut kamu yönetimi sisteminin yetersizlikleri ve yeniden yapılandırılması gereği, uzun yıllardır ve farklı kesimlerce dile getirilmektedir. Bu kaygı ve beklentiler içinde Türkiye’de yapılacak bir yönetim reformunun temel ilkesi; ülkede yaşayan tüm yurttaşların sahip oldukları insan ve kentli haklarının gereği olarak kamu hizmetlerinden eşit ve uygun koşullarda yararlanmalarının sağlanması olarak ortaya koyulmaktadır. Ülke kaynaklarının ülke kalkınmasını ve kamu yararını sağlamak üzere, bilimin gerekleri doğrultusunda kullanılmasına olanak verecek, bölgeler arasındaki gelişmişlik farklarını ve kentsel çelişkileri en aza indirecek, kentlerdeki yaşam kalitesini arttıracak, kapsayıcı-aktif katılımı odağına alan bir kamu yönetim sisteminin kurulması ve böylesi bir sistem içinde merkezi ve yerel yönetim birimlerinin tamamlanması ve bütünlük ilkeleri uyarınca çalışmalarının sağlanması, ülkenin en önemli ihtiyacıdır. Oysa hazırlanan yasalar bu ihtiyacı karşılamaktan uzak görünmekte ve halen yaşanmakta olan eşitsizlik sorununu daha da çeşitlen-

Kent patronları büyükşehirleri...

Hükümetin çıkardığı Belediyeler Kanunu Şehir Plancıları Odası, "Yasa, kent patronlarının..."

Hükümetin kamu yönetiminin yeniden yapılandırılması çerçevesinde çıkardığı belediyeler yasasına, Şehir Plancıları Odası (ŞPO) "Kent patronları yaratılıyor" şeklinde tepki gösterdi. Kamu hizmetlerinin piyasa mantığına göre üretilmesinin yoksul kesimlerin bu hizmetlerden mahrum kalmasına yol açacağını belirten ŞPO, yasanın demokratik açılımlar içermediğini vurguladı.

Şehir Plancıları Odası'nca yapılan açıklamada, Türkiye'nin bölgeler arasındaki gelişmişlik farklarını ve kentsel çelişkileri en aza indirecek, kentlerdeki yaşam kalitesini arttıracak bir yeniden yapılanmaya ihtiyaç duyduğu ancak yasanın eşitsizlik sorununu hem çeşitlendireceği hem de derinleştireceği belirtildi. Kamu kurumlarının firma mantığına göre işletil-

mesinin yurttaşlardan eşit olarak engelleneceğini "Bu yasayla sosyal niyele yoksul kesimlerle geçimci kesimlerin elde ettiği zenginlikten yoksul kesimlerin yararlanması yer verdi.

Yasada yerel yönetimlerin çıkarıldığı ancak temel gereklerinin yerine getirilmediği karar alma sürecinin hızlanmasına izin verilmediği yerellik vurgusuyla kamu yetkilerinin önemini büyükşehir belediyelerinde, büyükşehirlerin görevlerini de devralma yetkisiyle de ayrıcalıklarla desteklenmesi söz konusu.

dirmek ve derinleştirmek tehlikesi taşımaktadır.

Diğer yandan, kamu hizmetlerinin piyasa mantığına uygun olarak üretilmesi ve bu hizmetlerin özel sektör tarafından görülmesi, kamu kurum ve kuruluşlarının firma mantığına uygun olarak işletilmelerinin önerilmesi, denetimin olabildiğince azaltılması, yasaların genel düzenlemeleri arasında yer almaktadır. Bu düzenlemeler ülkede yaşayan yurttaşların kamu hizmetlerinden eşit olarak yararlanmalarını sağlamayacağı gibi, hali hazırda sosyal devlet ilkesi nedeniyle yoksul kesimlerin ve emeği ile geçinenlerin elde ettikleri pek çok kazanımdan da yoksun kalmalarına neden olacaktır.

Ayrıca, Kamu Yönetimi ve Yerel Yönetimlere yönelik düzenlemelerde en temel vurgu “yerellik” olarak ön plana çıkmakta ancak, bu tanım ve kavramın temel gereklerinin yerine getirilmesi yerine, il ve büyükşehir ölçeğine indirgenmiş bir kent ve kamu yönetimi sistemi tanımlanmaktadır. Oysa kamu ve kent yönetimi süreçlerinin, aktif kentli-yurttaş katılımına olanak sağlayan yenilik, açılım ve mekanizmaları tanımlaması beklenmektedir. Ayrıca böylesi katılım süreçlerinin en yoğun biçimde tanımlanabileceği büyükşehir yönetimlerinde de, belediye meclislerine gereğinde kamu kurumu niteliğinde meslek odalarının katılımı öngörülmekle olumlu bir açılım getirilmekte, ancak gerekli ve yeterli katılım süreçleri araştırılmamaktadır. Buna ilaveten, en yerel birimler olan apartman, mahalle, semt, belde, ilçe ölçeklerinin yerellik unsuru olarak yönetim süreçlerine etkin katılabileceği büyükşehir yönetim süreçlerinin tanımlanmasına özel bir titizlik gösterilmesi gerektiği düşünülmektedir.

Büyükşehirlerin sosyo-ekonomik ve kültürel anlamda düğüm noktaları olarak ön plana çıktıkları bu süreçte, öteden beri yönetim süreçlerinde barındırdıkları ciddi sorunların çözümlenmesi çok daha detaylı, esnek ve ufuk genişliği yaratabilecek bir yaklaşımla olasıdır. Oysa, yeni yasa; bu yenilik, gereklilik ve dinamikleri araştırmaksızın, uzunca bir süredir, ülkemiz büyük kentlerinin yönetim yapısını belirleyen 3030 Sayılı Yasanın, “yetki kavgası”na dayanan sorunlarını “büyükşehir” bakış açısıyla yetkileri tek elde toplayarak çözmeye çalışan ve demokratik açılımları yeter-

siz bir nitelik sunmaktadır. Dünyadaki yönetim ve planlama yaklaşımları içerisinde en temel vurgular olan yerellik, katılım, aktif-müzakereci kent ve süreç yönetimi yaklaşımlarının ise, henüz yürürlüğe giren 5216 sayılı kanunda yer bulmamış olduğu görülmektedir. Üstelik, yerellik vurgusuyla, merkezi yönetim yetkilerinin önemli bir bölümünün büyükşehir belediyelerine devredildiği bu süreçte büyükşehir belediyelerine yönelik denetim mekanizmaları tanımlamayan bu yasa, aynı yerellik vurgusu ve yetkilerin ilçe-semt-mahalle ölçeğinde dağıtılıp katılımın ve yerelliğin güçlendirilmesi konularında da çok katı ve merkezci bir yaklaşım göstermektedir. Bu kamu yönetimini düzenlemeye çalışan yasa ve tasarıların bütünlüklü bir yapı ve dil birliği anlayışından uzak olduğunun, birbirleri ile çeliştiğinin de açık bir ifadesidir. Ayrıca, bir çok açıdan denetimden uzak biçimde tanımlanan büyükşehir belediyelerinin, ilçe belediyeleri üzerindeki denetim yetkisi ve gereğinde ilçelerin görevlerini de üstlenme anlamında ayrıcalıklarla donatılması da, bu yasanın kendi içindeki çelişkilerindedir.

Diğer yandan, yine uzunca bir süredir ülkemiz gündeminde yer bulan ve yaşanan afetler sonucu önemi daha iyi anlaşılan İmar ve Şehirleşme Yasa Tasarısının Bayındırlık ve İskan Bakanlığı tarafından sonuçlandırılma aşamasına getirildiği bir süreçte, bu yasa tasarısında ortaya koyulan tüm yenilik ve çağdaş yaklaşımların, söz konusu yenilikleri uygulayacak büyükşehir belediyelerinin yönetimini belirleyen yasada göz ardı edilmesi de, kentlerin planlanıp yönlendirilmesi açısından önemli güçlükler yaratacak, bu anlamda yapılacak yeniliklerin şimdiden önünü tıkayacaktır. Birbirleriyle bütünleşmeyen böylesi parçacı yasama süreçleri, diğer kentler açısından da öncü-örnek niteliğe sahip büyükşehirlerin kentsel gelişme, planlama ve afet riskleri açısından özel önem taşıyan yönetim, planlama ve şehircilik sorunlarını çözebilecek derinlik ve ufuk genişliğinden uzaktır.

onlarının lerine doğru Kanunu'na tepki gösteren Şehir onları yaratıyor” görüşünü açıkladı.

ın kamu hizmetle-
k yararlanmalarını
ifade eden ŞPO,
il devlet ilkesi nede-
imler ve emeği ile
ttikleri pek çok ka-
kalacaklardır” gö-

edildiği açıklamada, “Yasa, yeni kent
patronları yaratılması dışında yenilik
ve açılım getirmemektedir” denildi.
Açıklamada, şu görüşlere yer verildi:

“Büyükşehirlerin yönetiminin,
imar, şehircilik ve planlama konula-
rındaki yenilik ve açıklamaları yaka-
lamaktan uzak, bu anlamda gerçek-
leştirilmeye çalışılan düzenlemelere
kulağını tıkayan, sembolik katılım
mekanizmaları ile aktif kentli yurttaş
katkısını dışlayan, yerellik vurgusunu
sadece il ve büyükşehir ölçeğine in-
dirgeyip gerçek yerellikleri göz ardı
eden, denetimden ve şeffaflıktan
uzak, ancak kendisine gereğinde
denetlediklerinin tüm yetkilerini de
devralma yetkisinin verildiği bir yak-
laşımla çağdaş, eşitlikçi, toplum ve
kamu yararına bir nitelik
kazanamayacağı görülmelidir”

Bayındırlık ve İskan Bakanlığının Genelgesi:

YOĞUNLUK, YAPI YÜKSEKLİĞİ VE KAT ADETLERİ İMAR PLANI KARARI İLE BELİRLENECEK

Bayındırlık ve İskan Bakanlığınca yayımlanan 06.07.2004 günlü ve 1623/7815 sayılı Genelgede; jeolojik – jeoteknik ve jeofizik etüt raporlarında belirtilen tedbir ve öneriler dikkate alınmak suretiyle her türden taşınmaz üzerinde “yoğunluk ve bu doğrultuda oluşturulacak yapı yükseklikleri ve kat adetleri”nin ancak imar planı kararları ile belirlenebileceği hükme bağlanmakta ve uygulamalarda bu konuya titizlikle uyulması istenmektedir.

- Genelgede özetle; İdarenin mülkiyet hakkı üzerinde; kamu gücünü kullanarak, kamu yararı ve kamu hizmetlerinin gereği olarak oluşturduğu düzenleyici işlemlere (imar kararlarına) dayanarak irtifak hakkı kurduğu, idarenin doğrudan imar irtifaklarının taşınmazların kullanım biçimlerini ve yapılaşma koşullarını belirlediği, taşınmazlardan yararlanma konusunda çeşitli sınırlamalar yarattığı, yararlanma olanaklarını koruduğu, kullanım biçimlerinden doğacak zarara karşı taşınmazı güvence altına aldığı,
- Mülkiyet hakkının yukarı olan sınırları, genel olarak imar kararı yolu ile belirlendiği, bir taşınmaz üzerinde yapı yüksekliği ve kat adedinin belirlenmesinin taşınmaz sahibinin mülkiyet hakkının yukarı doğru olan sınırının imar kararları ile oluşturulan bir irtifak hakkı söz konusu olduğu,
- İmar kararları oluşturulurken Plan Yapımına Ait Esaslara Dair Yönetmelikte elde edilen verilerin tanımlandığı ve verilerden birini jeolojik – jeoteknik ve jeofizik etütlerin oluşturduğu, bu etütlerin imar planlarının yapım ve irdelenmesine esas

olarak hazırlandığı,

- Jeolojik, jeoteknik-jeofizik etüt raporları ve benzeri teknik araştırma raporlarının, idarenin düzenleyici nitelikte işlemlerinden olmadığından idari hukuk açısından kural işlem niteliği taşımadığından imar hakları oluşturması ya da sınırlandırmasının mümkün olmadığı,

hükümlerine yer verilmiştir. ■

İL ÖZEL İDARESİ KANUNU YENİDEN MECLİSTE

Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulunca 24.06.2004 gününde kabul edilen 5197 sayılı “İl Özel İdaresi Kanunu” Cumhurbaşkanlığı tarafından TBMM Başkanlığı’na geri gönderildi.

Cumhurbaşkanı tarafından yayımlanması kısmen uygun bulunmayan, 5197 sayılı İl Özel Kanununun 3., 6., 7., 10., 11., 13., 15., 18., 25., 35., 45., 47., 52. ve geçici 1.maddeleri Mecliste bir kez daha görüşülecek.

Cumhurbaşkanı Ahmet Necdet SEZER gönderilme gerekçelerinde özetle; il özel yönetimlerin farklı bir boyuta taşındığı, merkezi yönetimin onayına bağlı olmadan görev ve yetkilerle donatıldığı, özerklikten bağımsız niteliğe kolayca dönüşebilecek yerel bir meclisin oluşturulduğu, il özel yönetimlerin “genel yetkili” organlara dönüştürüldüğü, Kanunda düzenlemelerin amaçlanmasa da, Anayasa’da öngörülme-yen bir yönetim sistemine geçilmesine neden olabilecek niteliği bulunduğu, yerel düzeyde görülen hizmetlerin yasada sayılması gerektiği eğitim ve öğretim hizmetlerine,Devletçe önemli ağırlık verilmesi, çağın ve Anayasanın gereği olduğundan, çağdaşlaşma yolunda böylesine büyük önemi bulunan eğitim hizmetlerinin il özel idaresi yönetimlerine bırakılmasının toplumsal yarar yönünde uygun düşmediği, eğitimin laikleşmesini ve tek elden

yürütülmesini amaçlayan öğretim birliği ilkesiyle, ulusal birleşim amacıyla demokratik, laik eşitlikçi, adil, işlevsel ve bilimsel temellere dayalı eğitim anlayışıyla, Anayasanın Atatürk ilke ve devrimlerini temel alan ruhuyla bağdaşmadığı, yürürlüğe girmemiş bir düzenlemeye dayanılarak “halk denetçisini seçmek” il genel meclisince görev ve yetki verilmesi, yasa yapma tekniğine uygun düşmediği ve halk denetçiliği kurumu Anayasa’da düzenlenmediğini belirtmiştir.

Cumhurbaşkanı Ahmet Necdet SEZER tarafından yayımlanması kısmen uygun bulunmayan 5215 sayılı “Belediye Kanunu” 3, 14. ve geçici 4.maddelerinin Türkiye Büyük Millet Meclisince bir kez daha görüşülmesi için Anayasanın değişik 89. ve 104. maddeleri uyarınca TBMM Başkanlığı’na geri gönderildi.

Yapılan düzenlemede belediye tanımlanırken “belde halkı” yanında “belde” ayrıca belirtilerek beldenin yerel ortak gereksinmelerini karşılama görevi de belediyelere verildiği, bu ayrımla belediyeler, genel yönetimle ilgili konuları da kapsayacak biçimde genel yetkili yönetim birimi gibi tanımlanmış olduğu, Anayasanın 126 ve 127 maddeleriyle bağdaşmadığı yasanın 14.maddesinin birinci fıkrası ile belediyenin görev ve sorumlulukları genel

ve soyut olarak belirtildiği, yasallık ilkesi gereği yerel yönetimlerin görevlerinin yasada sayılarak belirtilmesi gereği yerel düzeyde görülen hizmetlerin yasada tek tek sayılması gerektiği, Anayasa uygun görülmeyen bir yetkinin belediyelere tanındığı sonucuna varıldığı, incelenen Yasanın geçici 4. maddesinde yanı hukuksal konumda olan kişiler arasında af konusunda farklılık yaratıldığından hukuk devleti ve eşit ilkesine uygun düşmediği, gerekçelerine dayanılarak söz konusu maddeleri TBMM’ce bir kez daha görüşülmesi için geri gönderildi.

Genel Merkez Basın Açıklaması

26.07.2004

RAYDAN ÇIKAN KİM?

Son 60 yıldır ihmal edilen, dünyanın gelişmiş pek çok ülkesinde en önemli, ülkemiz açısından ise, toplam kentler arası taşımacılık sisteminden en az payı alan demiryolu taşımacılığı sistemi, parçacı değişiklik ve uygulamalarla iyileştirilemez. Bu felaket göstermiştir ki; “Raydan çıkan yalnızca hızlandırılmış tren değildir”.

Ülkemizde demiryolları Cumhuriyetin ilk yıllarında ulusal kalkınmanın ve bağımsızlığın sembollerinden biri olarak ön plana çıkarılmıştır. Çok partili döneme geçişle birlikte ülkemizdeki ulaşım politikalarının demiryolu taşımacılığını göz ardı ederek karayollarına önem vermesiyle birlikte, son 60 yılda mevcut sistem eskimeye bırakılmıştır. Son dönemlerde ise, Avrupa coğrafyasına hızlı entegrasyon sürecinde demiryollarının önemi tekrar anlaşılmış, ancak modern demiryolu taşımacılığının gerektirdiği altyapı gereksinimleri karşılanmadan, eskiyen hatlar üzerinde hızlandırılmış vagonlar kullanılarak geçici çözümler üretilmiştir.

Demiryolu taşımacılığı, dünyanın pek çok ülkesinde yolcu ve yük taşımacılığı sistemi içinde en önemli ulaşım biçimi olarak geliştirilmesine karşın, ülkemizde gerekli ve etkin bir biçimde ortaya koyulamayan “Ulaşım Politikaları” ve bunları kararlılıkla uygulayacak otorite yoksunluğu nedeniyle, ülke ekonomisine uğrattığı zararlar yanında, vatandaşlarımızın can ve

23. DÖNEM ÇALIŞMA PROGRAMI

TMMOB
ŞEHİR PLANGILARI ODASI

Şehir Plancıları Odası 23. Dönem Çalışma Programı; Genel Kurul kararlarını, Odamız süreçlerinde elde edilen görüş, politika ve önerileri göz önünde tutup, geçtiğimiz dönemde yürütülen çalışmaların devamlılığını sağlayarak, sosyo-ekonomik, kültürel ve politik anlamda içinde bulunduğumuz dönemin özelliklerine ve önceliklerine uygun bir anlayışla, tüm Oda örgütü ve süreçlerini kapsayabilecek bütünsellikte ve kendini yenilemeye-güncellenmeye açık bir yaklaşımla hazırlanmıştır.

1. SUNUŞ

TMMOB Şehir Plancıları Odası; ülkemizdeki şehir planlarını, mesleki, ekonomik, sosyal ve kültürel alanlarda ve içinde yer aldıkları tüm süreçlerde temsil etmek, meslektaşlarımızın hak ve çıkarlarını, halkımızın çıkarları temelinde korumak ve geliştirmek, üyelerinin mesleki, sosyal ve kültürel gelişimlerini sağlamak ve mesleki birikimlerini toplum yararına kullanmalarına yönelik zemin yaratmak, bu amaçlarla meslek alanıyla ilgili gelişmelerin ve politikaların sosyal, siyasal, ekonomik ve kültürel boyutlarını derinlemesine kavramak, yorumlamak, bu gelişme ve süreçlerle ilgili olarak toplumu bilgilendirmek, bu politikaların kamu ve toplum yararına düzenlenmesi için öneriler geliştirip, bu önerilerin yaşama geçirilmesi için mücadele etmek amaç, ve ilkeleriyle, etkin ve verimli bir çalışma dönemi yaşamayı hedeflemektedir.

Bu genel çerçevede çalışma programımız; Genel Kurul kararlarını, Odamız süreçlerinde elde edilen görüş, politika ve önerileri göz önünde tutup, geçtiğimiz dönemde yürütülen çalışmaların devamlılığını sağlayarak, sosyo-ekonomik, kültürel ve politik anlamda içinde bulunduğumuz dönemin özelliklerine ve önceliklerine uygun bir anlayışla, tüm Oda örgütü ve süreçlerini kapsayabilecek bütünsellikte ve kendini yenilemeye-güncellenmeye açık bir yaklaşımla hazırlanmıştır. Bu yaklaşımın sonurgusu olarak çalışma programı, Odamız örgütlülüğü açısından büyük önem taşımaktadır.

2. KENT PLANLAMA VE KENTLERİMİZ

İçinde bulunduğumuz dönem; gerek küresel anlamda yaşanan politik süreçler, gerek bu süreçlerin ülkemizde gözlenen önemli ve çoğu kez tahrip edici etkileri ve gerekse tüm bu küreselleşme süreci bağlamına oturan yeni dünya düzeninin kentlerimizde sosyo-ekonomik, sosyo-mekansal politikalarla yaşanma biçimiyle bir çok açıdan sorunların yoğunlaştığı bir nitelik sunmaktadır. **Bu süreçte; kentlerimiz, mesleğimiz ve eğitimimizin gereği olarak savunduğumuz değerlerin her zamankinden daha güçlü, kararlı ve sabırlı bir biçimde ifade edilmesi kaçınılmaz bir gereklilik olarak ortaya çıkmaktadır.**

Bu yeni dönemin en temel özellikleri; kamu-toplum yararı, planlama, tam istihdam ve benzeri kaygıların bir yana bırakılıp, kuralsızlaştırılmış bir ortamda kent ve kamu kaynaklarının rant arayışları bağlamında savurganca tüketilmesi, emlak pazarının sermayenin ikincil dolaşımında temel rant ve spekülasyon aracı olarak kullanılması, bu kapsamda da planlamanın tüm bu adaletsiz, spekülatif ve ranta dayalı süreçleri meşrulaştırarak, dışsallıkların yönetimine indirgenmiş bir pozisyona itilmesi olarak ifade edilebilir. Bu süreçte, kamunun uzun yıllardır yaptığı birikimler de; kamu arazileri, orman alanları, okullar ve kamu iktisadi teşebbüsleri gibi tüm kamusal değerlerin, paraya çevrilebilmesi sığılğında hızla tüketilmekte, bu satışlardan elde edileceği düşünülen gelirlerle de, ülke ekonomisinin kurtuluşa ereceği politika ve düşüncesi kamuoyuna kaçınılmaz bir gereklilikmiş gibi dayatılmaktadır.

Söz konusu politik seçimlerin, hem kırsal hem de kentsel düzeyde sonuçları çarpıcı biçimde gözlenmektedir. Bu çerçevede kentlerin içine düştüğü kriz de, tüm kent topraklarının temel rant aracı olarak görülmesi ve planlamanın da bu rant elde etme sisteminin temel aracı haline getirilmeye çalışılması nedeniyle gün geçtikçe büyümektedir. Bu uzun süreli plansızlık politikaları yanı sıra, kaynak yetersizlikleri sonucu gerçekleştirilemeyen yatırımlar nedeniyle sorunları giderek ağırlaşan kentler, kentlilerin önemli bir bölümü

için yaşanabilirliğini yitiriyor görünmektedir. İşsizlik, konut sorunu, altyapı sorunları gibi temel kentsel sorunlar, son dönemde özellikle büyük kentlerde çok daha dramatik bir boyuta varmış bulunmaktadır. Devlet müdahalesinin ve planlama kurumunun çöktüğü böylesi bir ortamda kentler, giderek herkesin kendi çözümlerini ürettiği mekanlar haline dönüştürülmektedir.

Anılan sorunlarla başa çıkabilmenin ön şartı planlama kurumunun tekrar ayaklarının üzerine kaldırılmasıdır. **Kuşkusuz bu yeniden “ayaklandırma” çabası, piyasanın rant yaratma mantığını meşrulaştırma aracına dönüşen mevcut imar planlama anlayışının ve pratiğinin dışında, insan merkezli ve imar parseli yaratmaktan çok, yaşanabilir kentsel çevreler yaratmayı hedefleyen, sosyo-mekansal süreçlerin ve kendi içinde yapması gereken yeniliklerin farkında olan, yeni bir “kent planlama” yaklaşımı olmalıdır.** Planlama kurumunun en önemli aktörleri olan plancılar, bu süreç içinde aldıkları tüm yaralara rağmen, bu tür bir toparlanma sürecinde çok önemli görevlerle karşı karşıyadır.

Gerek serbest, gerekse kamu sektöründe çalışan plancılar; daha yaşanılır, hakça ve insanca yaşama olanak veren kentlerin yaratılmasında ve bunu sağlamada önemli bir araç olan planlama kurumuna sahip çıkma konusunda, kendi dar konularından ötesini gözetken bir anlayışı geliştirmek zorundadır. Bu tür bir bakış açısı, sadece kentlerin dışlanan kesimlerini savunmak anlamına gelmeyecek aynı zamanda, plansızlığın bir strateji olduğu bir anlayış içinde dışlanan plancıların kendileri açısından da önemli bir açılım yaratabilecektir.

Bu ağır sorunların yoğunlaştığı süreçte Odamız, tüm örgütü ve yönetimiyle, toplumcu ve kamusal bilinç ve sorumluluklar içerisinde üzerine düşeni, üyeleriyle, kamuoyuyla birlikte yerine getirme amaç ve kararlılığında olacaktır.

3. ŞEHİR PLANCILARI ODASI ÖRGÜTLÜLÜĞÜ- ÇALIŞMA İLKELERİ

3.1. TEMEL YAKLAŞIM-İLKELER :

TMMOB Şehir Plancıları Odası temel görevlerini, tüm Oda örgütünün birlikte çalışma, üretme, kararlaştırma ve birlikte uygulama ilkesiyle, yıllar içinde elde ettiği birikimli bilgi ve deneyimleri bağlamında, mesleğinin toplum ve kamu yararını esas alan evrensel ilkelerinin yol göstericiliğinde, gücünü kendi uzmanlık alanıyla ilgili birikim, yetkinlik ve hem örgütüyle hem üyeleriyle kurduğu birlikteliğin derinliğinden alan bir anlayışla yerine getirecektir.

Bu anlayış; Şehir Plancıları Odasının, politikalarını, programını, kararlarını ve uygulamalarını tüm Oda örgütüyle birlikte gerçekleştirmesini, Oda örgütünün ortak irade ve akıl etrafında dayanışmasını, eşgüdümünü ve tüm çalışmalara katılımını temel belirleyici olarak kabul edecektir.

Bu sorumluluk ve görevler; örgüt birimlerimizin üyelerimizle ilişkilerimizin geliştirilmesini, üye katılımının artırılmasını, örgüt birimlerinin ortak amaçlarımız etrafında yoğunlaşmasını, Oda gündemlerinin paylaşılmasını-geliştirilmesini ve bunlarla ilgili görüşlerin birikimli bilginin gücü ve gerekliliğinin farkında olarak Oda örgütü bütününde içselleştirilmesini, üyelerimizin ve örgütümüzün bu politika ve uygulamaları benimseyip, birlikte geliştirme yönünde sahiplenmesini ve Oda örgütülüğünün geliştirilmesini gerekli kılmaktadır.

Yukarıda vurgulanan genel ilkeler uyarınca, 23. Dönem Yönetim Kurulu, belirlenen genel politika ve yaklaşımlara ulaşılabilmesi anlamında **“Eylem Planı”**nı belirleyecek bir dizi amaç ve hedef belirlemiştir. 2 yıl boyunca izlenecek yol haritasını da biçimlendirecek eylem planının, uygulamaya yönelik stratejik amaç ve hedefleri şöyle sıralanabilir;

Amaç 1. : Kurumsallaşmayı ve örgütlenmeyi geliştirmek.

Hedef 1.1. : Kurumsal üretim ve katkı kapasitesi gelişmiş, eşgüdüm ve denetim işlevleri ağırlık kazanmış faaliyet hızı artmış bir Genel Merkez yapısı oluşturmak.

Hedef 1.2. : Şube, temsilcilik, üye ilişkilerinde kurumsallaşma düzeyini geliştirecek düzenlemeler yapmak.

Bu amaç ve hedefleri gerçekleştirmek üzere, örgüt birimlerinin mevcut profillerini, mesleki denetim ve benzeri hizmetleri yerine getirme sürecini değerlendirmeye yönelik çalışmalar ile oda belleğini oluşturmaya yönelik “iç denetim ve değerlendirme” çalışmaları yapılacaktır. Kayıt, tescil, ödent, mesleki denetim ve üye verilerinin takibi için birleşik kayıt sistemine geçilmesi öncelikli olmak üzere “iletişim ve bilişim altyapısını güçlendirecek” bir dizi proje hayata geçirilmeye çalışılacaktır. Bu yatırımların uzun vadede sayısız kazanımları bulunmakla birlikte kaynakların geliştirilmesi için de projeler üretilecektir.

Örgüt birimlerinin işleyişi, mali işleyiş ve yayın konuları ile personel görev tanımlarını içeren “Yönergeler” hazırlanarak Oda kurumsallaşmasında yeni ve olumlu bir adım daha gerçekleştirilecektir. Kurumsallaşmanın gereği olarak şubeler başta olmak üzere örgüt birimlerinin “periyodik takip ve performans denetimleri” aylık ilerleme raporları ile izlenecektir. Periyodik örgüt toplantıları, il ve işyeri temsilcilik seçimleri ile başlatılacak “örgüt içi düzenlemeler”, örgüt içi eğitim seminerleri ve üye-ön üye ortak projeleri ile devam ettirilecektir.

Amaç 2. : Meslek alanı ile ilgili yönlendirme ve müdahale etkinliğini arttırmak.

Hedef 2.1. : Gelişmeleri izlemek, denetlemek, araştırmak, belgelemek, duyurmak.

Hedef 2.2. : Kuramsal üretim ve katkı sağlamak, görüş oluşturmak, vizyon belirlemek.

Bu amaç ve hedefleri gerçekleştirmek üzere, çerçevesi örgüt birimlerinin katılım ve katkılarıyla oluşturulacak çeşitli konularda "kurul, komite, komisyonlar" oluşturulacak, bunlar aracılığı ile merkezi ve yerel yönetimlerin, yasama çalışmalarının takibi, basın ile ilişkilerin ve kamuoyu bilgilendirme mekanizmalarının kurulması, yayın faaliyetlerinin içerik olarak zenginleşerek ancak yoğunlaşarak sürdürülmesi sağlanacaktır.

Danışma Kurulları, üye toplantıları başta olmak üzere tartışma platformları ve ortamları sık sık kullanılacak, mesleki konuların araştırılıp değerlendirilmesinde atölye çalışmalarına, Dünya Şehircilik Günü başta olmak üzere bilimsel toplantılara ve bağlı örgüt etkinliklerine başvurulacaktır.

Amaç 3. : Meslektaşların bilgilenme, iletişim ve etkileşim olanaklarını, mesleki niteliklerini arttırmak, iş alanlarını geliştirmek ve çeşitlendirmek.

Hedef 3.1. : Eylem etkileşimli (interaktif) kanal ve mekanizmalar oluşturmak.

Hedef 3.2. : Mesleğin önemini vurgulamak, konumunu güçlendirmek, önünü açmak, yeni faaliyet türleri tanımlamak.

Bu amaç ve hedefleri gerçekleştirmek üzere, meslek içi eğitim programları hayata geçirilecek, kurum ve kuruluşlar ile temsil, mesleğin eğitim aşaması ile ilgili olarak üniversiteler ve öğrenciler ile iletişim bağlantılarını güçlendirecek etkinliklere yer verilecektir.

Tüm bu amaç ve hedeflerin hayata geçmesini, etkinliğini, uygulama aşamasında yaşanacak sorunlar bağlamında kendini yenileyebilmesini sağlayabilmek için, her bir amaç ve hedef bağlamında gerçekleştirilecek uygulamalar da belirlenecek ve bu iş ve eylemlerin hayata geçmesi süreçlerinin de tasarlanmasına çalışılacaktır. Bu "Süreç Yönetimi" ve "Süreç Tasarımı", iş ve eylemleri en açık, ancak olabilen en esnek biçimleriyle ortaya koyabilmeyi, bu eylemlerden sorumlu yönetim kurulu, yürütme kurulu, ofis destek sorumlusu ve destek koyacak üyeleri belirlemeyi gerekli kılmakta, bu eylemlerin uygulama zamanı, Oda bütçesi içerisindeki yeri, olası maliyetleri ile ilgili süreç ve gereklilikleri önceden kaba hatlarıyla görebilecek bir bakış açısını beraberinde getirmektedir.

Bu doğrultuda hazırlanacak "Eylem Planı" da, çalışma raporunun bütünleri olarak 2 yıl boyunca gerçekleştirilecek eylemleri belirleyip yönlendirebilme anlamında büyük ve stratejik bir önem taşımaktadır. Tüm Örgüt bütününün kendisini içerisinde bulabileceği ve yenileyebileceği bir anlayışla tasarlanacak Eylem Planının hayata geçmesi, Çalışma Programında ortaya koyulan temel ilke ve esasların da, uygulanması anlamına gelecektir.

lecek eylemleri belirleyip yönlendirebilme anlamında büyük ve stratejik bir önem taşımaktadır. Tüm Örgüt bütününün kendisini içerisinde bulabileceği ve yenileyebileceği bir anlayışla tasarlanacak Eylem Planının hayata geçmesi, Çalışma Programında ortaya koyulan temel ilke ve esasların da, uygulanması anlamına gelecektir.

3.2. ŞUBE-TEMSİLCİLİK İLİŞKİLERİ :

23. Dönem Yönetim Kurulu, kurumsallaşma, örgütlenme ve Oda örgütü kültürünün geliştirilip, yaygınlaştırılması amaçlarıyla, görev-yetki ve sorumluluklarını tüm Oda örgütüyle paylaşma ilkesini benimseyecektir. Bu kapsamda öncelikle, Oda içi örgütlenmenin Şubeler ve Temsilcilikler ilişkilenmesini sağlamak anlamında yeniden kurgulanması gerekmektedir. Bu çalışma döneminde, Şubelerimiz, etkinlik alanlarındaki Temsilciliklerle ilişki kuracak, temsilcilik-genel merkez ilişkileri şubeler üzerinden yürüyecektir.

Oda politika, görüş ve çalışmalarının Oda içi süreçlerle elde edilip, paylaşılıp, geliştirilmesi ve içselleştirilebilmesi amaçlarıyla, olabilen tüm karar süreçleri; şubeler, ve temsilcilikler tarafından iletilecek görüş, öneri ve katkılar üzerinden şekillendirilecektir. Bu kapsamda şubelerin tüm temsilciliklerinden toplayacakları görüş ve katkılarla elde edebilecekleri görüşleri ve temsilcilik görüşlerini, belirlenen sürelerde Genel Merkeze iletmeleri, bu ilkenin uygulanabilmesi anlamında büyük önem taşımaktadır.

Oda içi süreçlerle elde edilecek görüş ve kararların içselleştirilmesinin önemi yanı sıra, Odanın tüm örgütünün iş bölümü ve eşgüdümü de, Oda örgütlülüğünü, verimliliğini ve etkinliğini artıracaktır. Bu nedenle, Oda süreçleri yalnızca, dikey ve katı bir örgütlenme ve iş bölümü üzerinden işletilmeyecek, yatay bir örgütlenme ve iş bölümü sistemi benimsenecektir. Bu kapsamda şube ve temsilciliklerin gereğinde birlikte çalışabilmesine, Genel Merkezin tüm Oda örgütlülüğüyle etkileşebilmesine yönelik çalışma yöntemleri araştırılacak, bazı çalışma grupları ve komisyonların işletilmesinde bazı şube ya da şubelerin sekreatarya görevi yüklenmesi yanı sıra, bazı komisyonların ya da Oda görüşlerinin farklı şubelerin ortak çalışması ve etkileşimiyle elde edilmesine özen gösterilecektir.

Bu kapsamda Şube ve Temsilciliklerin gerek yerelde gerekse Oda örgütü bütününde yapacakları çalışmalar ayrı ayrı ve birbirinin bütünleri olarak büyük bir önem taşımaktadır. Bu çalışmalar, Oda gündemlerinin izlenip, Oda içi süreçlere katılma, Odanın asli unsuru olan üyeye yönelik iş ve işlemleri gerçekleştirme, üyeyi Odayla bütünleştirebilme ve yerel süreçlere müdahil olup,

kamu kurumu niteliğinde meslek odası olma bilinç ve sorumluluğunda kamusal denetim görevlerini üstelenme olarak sıralanabilir.

Tüm bu seçimler, iletişim ve etkileşim olanaklarını artırmayı da gerekli ve kaçınılmaz kılmaktadır. Bu nedenle eylem etkileşimli (interaktif) bir çalışma metodolojisi içerisinde, farklı iletişim yolları araştırılacak, mevcut iletişim, etkileşim biçimlerinin etkinliğinin artırılması sağlanacaktır. Böylece, tüm Oda örgütünün daha etkin ve verimli bir biçimde katılabileceği bir süreç tasarlanmaya çalışılacaktır.

3.3. TMMOB VE BAĞLI ODALAR İLE DİĞER DEMOKRATİK KİTLE-SİVİL TOPLUM ÖRGÜTLERİYLE İLİŞKİLER :

Odamızın 23. Dönem çalışmalarında da TMMOB ile ilişkiler başlıca öncelik verilen konular arasında yer alacaktır. TMMOB, meslek alanımızın da içinde yer aldığı bir mühendislik-mimarlık meslekler platformu olarak kavranmaktadır. Bu platform, bir yandan mesleki-politik mücadele alanları ile özlük ve demokratik haklarımızın savun-

ulması bakımından vazgeçilmez bir dayanışma ortamı sağlarken, bir yandan da meslek alanımıza yönelik sorun ve çıkmazların aşılmasında örgütlü ve bütünlüklü bir mücadelenin en önemli halkalarından birini oluşturmaktadır. Birliğimize karşı bakış açımız, ne teslimiyetçi bir Oda- Birlik ilişkisini öngören, ne de TMMOB'ni '24. Oda' olarak gören bir anlayışı yansıtacaktır.

Diğer yandan, TMMOB II Koordinasyon Kurullarının, yerel kentsel mücadelenin örgütsel alanı olması için çaba gösterilecektir. İKK'larda etkin bir biçimde görev-sorumluluk alınacak, kentsel-yerel sorunların çözümünde kamu kurumu niteliğinde meslek odası olma bilinç ve sorumluluğu, birlik örgütlülüğünde etkinleştirilip geliştirilecektir. Ancak, İKK'larda yer alan diğer Oda birimlerinin de, meslek odalarının uzmanlık konularına saygı göstermesi vazgeçilmez bir koşul olarak kabul edilmektedir. Bu bağlamda, kendi uzmanlık alanımıza ilişkin konularda sorumluluk ve görevden kaçılmazken, diğer meslek odalarının uzmanlık alanlarına müdahale edilmemesi konusunda titizlik gösterilecektir.

Odamızın örgütlülük düzeyinin yükseltilmesine dönük kurumlaşma çabalarının daha demokratik bir içerikle ivmesinin artırılması ve örgütsel enerjinin dışa dönük gündem belirleyici bir niteliğe eriştirilmesi temel amaç olacaktır. Türkiye'de ciddi ölçüde karar mekanizmalarının 'plansızlaştırma' ve 'günübirlik' karar üretme baskılarının yoğunlaştığı bu süreçte, demokratik kitle örgütü olarak Odamız, her türlü toplumsal ve mesleki gündem karşısında gücünün üyelerinden, mensubu olduğu TMMOB topluluğundan ve dayanışma içinde

olduğu diğer demokratik kitle ve sivil toplum örgütlerinden alacaktır. Bu kapsamda, diğer meslek odaları, demokratik kitle örgütleri ve sivil toplum örgütleri ile, meslek alanımız ve ülke sorunlarını değerlendirme biçimlerimizin ortaklaşması halinde güç birliği yaparak, sorunların aşılabilmesinde sinerji yaratılmasına da özel bir gayret gösterilecektir.

3.4. KAMU KURUM KURULUŞLARI, BELEDİYELER VE ÜNİVERSİTELERLE İLİŞKİLER:

Ülkemizin ve planlama kurumunun içinde bulunduğu sorun ve krizlerin yoğunlaştığı bu dönemde, Odamızın görev alanları ve sorumlulukları da alışlageldiğinden daha yoğun ve karmaşık süreçleri beraberinde getirmektedir. Bu kapsamda, Odamızca yürütülecek çalışmaların kapsam ve boyutlarının çeşitlenmesi gerekmektedir. Bir çok yasa, yasa tasarısı taslağı ve yasama çalışmasının geniş ve çok kapsamlı ilgi alanları bir çok farklı çalışmaya müdahil olmayı, bunları yönlendirmeyi, gerektiğinde mücadele etmeyi ve ilgili tüm kurum ve kuruluşlarla tüm süreçlerde gerekli ilişkileri kurmayı kaçınılmaz kılmaktadır.

Bu çalışmalar, hazırlıkları süren yasa tasarısı taslakları için Oda görüşlerinin katılımcı süreçlerle oluşturulması ardından, ilgili kurumlarla önerilerimizin değerlendirilebilmesi amacıyla yazışma işlemlerini yapmakla sınırlı kalmayacak, etkinlik ve önerilerimizin dikkate alınabilirliğini artıracak çalışma yolları araştırılacaktır. Bunun dışında, meslek alanımızla ilgili tüm kamu kurum ve kuruluşları ile de yapıcı ilişkiler kurulması, karar alma süreçlerinde etkinlik sağlanabilmesi anlamında önemli bir referans noktası olarak kabul edilecektir. Ayrıca, tüm kamu kurumları ile, belediyeler ve diğer yerel yönetimlerle olan ilişkiler, Odamızın toplum nezdindeki meşruiyetini, bağımsızlığı ve tarafsızlığından sağladığı göz önünde bulundurularak, belli bir kurumsal saygınlık çerçevesinde sürdürülecektir.

Diğer taraftan kamu denetimi açısından önemli bir görev yüklenen Odamız; karar alma süreçlerinde söz ve sorumluluk talebi, görüş ve önerilerinin dikkate alınabilmesi çalışmalarına ilaveten, gerektiğinde itiraz, düzeltme talepleriyle de kamu kurum kuruluşları ve belediyelerle denetimsel ilişkiler de kuracaktır. Tüm bu süreçlerin tüketilmesi ve kamusal-toplumsal yarar anlamında önlem alınması gereken konularda ise yargı denetiminin işletilmesi sağlanacaktır. Bu sürecin bir ayağı, merkezi yönetim kurum ve kuruluşlarına yönelik denetim işlevleri iken, bir diğer aşamasını da, yerel-kentsel sorun ve uygulamaların izlenmesi anlamında belediyelerle kurulacak ilişkiler oluşturmaktadır. Ancak, tüm bu kuruluşlarla kurulacak ilişkilerin yasal çerçeve içerisinde, yapıcı, Odamız görüşleri çerçevesinde kamu ve toplum yararına bir bakış açısıyla gerçekleştirilmesi

önem kazanmaktadır.

Bunların yanında, Odamız, üniversitelerle ve özellikle meslek alanımızla ilgili bölümlerle ilişkilerin yoğunlaştırılmasını amaçlamaktadır. Dünya Şehircilik Günü Kolokyumları ve diğer etkinlikler, üyelerin mesleki birikimlerinin aktarılmasının yanı sıra, söz konusu amaç çerçevesinde değerlendirilecektir. Ayrıca, üniversitelerle ortak etkinliklere ve uygulamaların geliştirilmesine önem verilecektir. Bu kapsamda, üniversitelerdeki proje jürilerine Oda üyelerinin katılımının özendirilmesi ve öğrencilerin büro stajı konularında Odamızın görev alması somut işbirliği alanları olarak tanımlanabilir.

Ayrıca şehir ve bölge planlama bölümlerindeki öğrencilerle organik ilişkilerin sürdürülmesi de, üniversitelerle kurulacak ilişkilerin vazgeçilmez bir parçasını oluşturmaktadır. Bu çerçevede, ön üyelik uygulamasının yaygınlaştırılması-geliştirilmesi hedeflenmektedir. Ön üyelerimizin Oda çalışmalarına katılımı konusunda yapılacak çalışmalar yanında, ön üyelerimizin kendi aralarında örgütlenmesinin de kolaylaştırılmasına çalışılacaktır. Bu amaçla, Yönetim Kurulumuz, geçmişte yapılan "Planlama Öğrencileri Buluşması" benzeri organizasyonların hayata geçirilmesini önemsemektedir. Bu sürecin bütünleri olarak, üniversitelerin bulunduğu kentlerdeki şubelerimizin daha aktif görev alması da bu çalışma dönemine ilişkin temel seçmelerden birisi olacaktır. Yönetim Kurulumuz bir önceki dönemde temelleri atılan Planlama Okulları Birliği girişiminin sonuçlanması ve bu yolla eğitim birliğinin sağlanmasına da çaba harcayacaktır.

3.5. ÜYELERLE İLİŞKİLER:

Oda Genel Merkezi, yerel örgüt birimleri ve üyelerle olan ilişkilerini gözden geçirip, 'birikimleri aktaran, çoğaltan ve paylaşan' çok yönlü bir ilişki modelini esas alacaktır. Böylelikle, Oda gündeminin mümkün olan en geniş çerçevede kolektif oluşumu sağlanmaya çalışılacaktır. Aynı zamanda, Odanın aktif aktörlerinin, amatör enerjisini kolektif çabaya ortak eden Oda üyeleri olması hedeflenmiş olacaktır. Eylemliliğin üyelerle birlikte olması konusu öncelikli bir gündem olacaktır. Ülkede örgütlülük, özellikle son dönemde ciddi ölçülerde zaafa uğramaktadır. Odamızın bu sürecin benzerini yaşamasının önüne geçilmesi de Odamızca önemsenmektedir. Öncelikle üyesiyle bu anlamda bir iletişimi ve dayanışmayı gerçekleştirmek için çaba harcayan bir Oda düşüncesi, 23. Dönem çalışmalarına yön verecektir.

Bu çerçevede, planlama eğitiminden başlayarak geliştirilmesinde yarar görülen meslek ahlakı ve ilkeleri, bu dönemde Odamızın başlıca faaliyet eksenlerini oluşturacaktır. Ayrıca Genel Kurulların karar verme sürecini kolaylaştırmak amacıyla ülke genelinde bir üye veri tabanı çalışması, üye gelişim projeksiyonu yapmak ve

buna göre geleceğe yönelik bakış açıları ve derinliklerin yaratılmasını sağlamak da bu dönem için hedeflenen önemli çalışmalardandır.

23. Dönemin, örgüt ilişkilerinde nicel ölçütlerin değil nitel ölçütlerin hayata geçirildiği bir dönem olmasına özen gösterilecektir. Bu çerçevede, profesyonelleşme ile kırtasiyecilik bürokratik işlemlerin karşılıklı birbirini belirlediği kısır döngünün aşılması, sistematik bir çalışma ile kendini tüketen süreçlerin önüne geçilmesi bu dönemin önemli konularından olacaktır. Bu perspektif, yerel Oda birimleri ile merkez arasındaki bürokratik işlemleri kendinde amaç olmaktan çıkarıp, üyelerin örgüt desteğinde mesleki dayanışmasının basit ve işlevsel araçları konumuna getirecektir. Yönetim Kurulumuz, örgütsel kapasitenin artırılmasının belli başlı yollarından biri olarak, bölgesel ve yerel konuların yerel birimlerimizle ortak etkinlikler yapmak olduğunu benimsemektedir. Bu bağlamda, Genel Merkez, yerel birimlerimizin yürüttüğü kentsel toplumsal mücadelelerde her türlü destekleyici çabayı gösterecektir.

Oda gündeminin ve etkinliğinin aktif taşıyıcısı konumundaki üyelerin Oda birimleriyle mümkün olan en geniş ortaklığa yönelmelerinin sağlanması, Oda mekanizmasının fiilen yalnızca Oda Yönetim Kurulundan ibaret olmaktan çıkarılmasıyla olasıdır. Bu süreçte Odanın temel birimi olan "Üye", her zaman olduğundan daha büyük bir önem taşıyor hale gelmektedir. Üyelerin oda süreçlerine katılımında tek araç olarak Danışma Kurulları tanımlanmayacak, alternatif katılım modelleri araştırılacaktır. Öte yandan, Tüzemizdeki haliyle tüm üyelerden oluşan Oda Danışma Kurulunun böyle bir işlevi görmediği deneyimlerden bilinmektedir. Oda gündeminin aktif taşıyıcıları ve aktörlerinin mümkün olan en fazla sayıda olmasının sağlanması için, Danışma Kurulu yapısı yeniden tanımlanmalıdır. Burada özellikle Danışma Kurulunun sürekli üyelerinin somut olarak tanımlanması ve takviminin istisnasız uygulanmak üzere önceden belirlenmesi önem taşımaktadır. Ayrıca, Kurul gündeminin ve içeriğe ilişkin bilgi notlarının önceden üyelere dağıtılması da önemlidir. Bu çerçevede, Oda Danışma Kurulu, Oda Yönetim Kurulu üyeleri, Onur Kurulu üyeleri, Denetim Kurulu üyeleri, Yönetim Kurulu yedek üyeleri, Odamız temsilcisi TMMOB Yönetim Kurulu üyesi ve yedek üyeleri ile Şube Yönetim Kurulu üyelerinden oluşturulacaktır. Bunun dışında, İl Temsilcileri, temsilci yardımcıları, mesleki denetim görevlileri ve dileyen tüm Oda üyeleri de Danışma Kurulu toplantılarına katılarak karar önerisi verebilecek ve oy kullanabileceklerdir. Danışma Kurulu için yapılan sürekli üyeler tanımlaması, söz konusu kurulun Oda Genel Merkezi ve Şube organlarının TMMOB temsiliyetini de içerecek

şekilde ortak bir karar ortamı olarak işlemlerini amaçlamaktadır.

4. ETKİNLİKLER

Odamız etkinlikleri içerisinde Dünya Şehircilik Günü temel ve vazgeçilmez bir yerde durmaktadır. Bu çalışma süreci döneminde 28. ve 29. Dünya Şehircilik Günü Kolokyumları gerçekleştirilecektir. Öncelikle, bu kolokyumların sağlıklı, verimli ve olabilen en yüksek katılımlarla gerçekleştirilip, meslek ve bilim alanımıza çok boyutlu katkılar sunması hedeflenecektir. Bu kapsamda, Dünya Şehircilik Günü etkinliklerini birlikte yürüttüğümüz Üniversiteleri Şehir ve Bölge Planlama bölümleri ile kurulan ilişkiler geliştirilecek, ancak Kolokyumların üniversite olanakları kullanılarak Oda bütçesine yük oluşturmayacak biçimde gerçekleştirilmesi konusunda da hassasiyet gösterilecektir. Artık yalnızca meslek alanımızla sınırlı kalmayan ve gücü ve etkisi çok boyutlu ve kapsamlı hale gelen Kolokyumlarımız yanında, bir dizi başka etkinlik ve çalışmanın da yürütülmesi gerektiği açıktır. Bu etkinliklerin bir bölümü,

Genel Merkez tarafından gerek örgüt içi ve gerekse kamuoyuna yönelik eğitim ve bilinçlenme faaliyetleri olarak gerçekleştirilirken, diğer bölümlerinin ise, Şube ve Temsilcilikler tarafından yapılması hedeflenecektir.

Bu kapsamda, daha önce Odamızca yapılmış ancak devamlılığı sağlanamamış "Planlama Kongresi"nin, Oda içi süreçlerin tartışılması ve planlama pratiğine yönelik yeni açılımları gerçekleştirilmesi amaçlarıyla yeniden gerçekleştirilmesine çalışılacaktır. Diğer yandan, meslek alanımızla ilgili bazı etkinliklerin de, gerek genel merkez gerekse büyüklük ve donanımları uyarınca şubelerimiz tarafından yapılması hedeflenmektedir.

Bunların dışında, Şube ve temsilciliklerimiz, yerel gündemlerin takibi ve Oda-Üye bütünleşmesinin sağlanması anlamında yerel ve küçük ölçekli etkinliklerin sürekliliğini sağlayacaklardır. Bu aşamada temsilciliklerin yerel gündemlerinin etkinlik haline gelebilmesi için, gereğinde şube, gereğinde de genel merkez yönetimleri ile yapılacak ortak toplantı ve açıklamaların etkin bir biçimde kullanılması da önem taşımaktadır. Bu bağlamda, şube yönetimlerine de, etkinlik alanlarındaki kentler ve temsilcilikler anlamında önemli sorumluluklar düşmektedir.

Ayrıca, Oda içi süreçler açısından büyük önem taşıyan Mesleki Denetim'in, dil ve uygulama birliğinin sağlanması amaçlarıyla tüm mesleki denetim görevlilerinin katılacağı, Mesleki Denetim Eğitim Semineri düzenlenecektir.

5. YAYINLAR

Yönetim Kurulumuz, bütçe kısıtlarını ön plana almak

kaydıyla, Planlama Dergisi'nin devamlılığını sağlamayı, mesleki yayın yapmayı, Oda- Üye, Üye-Üye ve Meslek-Toplum iletişimi bakımından önemsemektedir. Bu bağlamda, öteden beri yayınlanmakta olan Planlama Dergisi ve Haber Bülteninin içerik ve yayın programının gözden geçirilmesi ve internet ortamının kullanımının yaygınlaştırılması konularında çalışmalar yapılacaktır. Oda web sayfasının güncellenip-geliştirilmesi de, çok önemli bir iletişim ve etkileşim aracı olarak vazgeçilmez bir gereklilik olarak görülmektedir. Ayrıca, "Sanal Bülten" çalışmalarının hayata geçebilirliğinin araştırılıp bu sürecin etkin kullanılması önemsenmektedir. Sanal bültene ilişkin çalışmalarda Şubelerin etkin görev alması da beklenmektedir. Ayrıca, Odamız yayın faaliyetlerine ilişkin tüm bu ilke ve uygulamaların, bir "Yayın Yönergesi" ile somulaştırılması da sağlanacaktır. Diğer taraftan, mekan kısıtlarının aşılacak, kütüphane ve dokümantasyon merkezi oluşturma ve üyeler ile diğer ilgililerin kullanımına açma yönündeki çalışmalarının yoğunlaştırılması hedeflenmektedir.

6. ULUSLARARASI PLANLAMA ÖRGÜTLERİ İLE İLİŞKİLER

Odamızın 1996 yılından beri üyesi bulunduğu Avrupa Şehir Plancıları Konseyi (ECTP- European Council of Town Planners) ve Uluslararası Şehir ve Bölge Plancıları Birliği (ISOCARP- International Society of City and Regional Planners) ile (ve aracılığıyla) yürütülen uluslararası ilişkiler, 23. Dönemde gözden geçirilerek daha yoğun biçimde sürdürülecektir. Bu çerçevede, özellikle ECTP ortamında sürdürülen Avrupa ülkelerindeki şehir planlama meslek örgütleriyle ilişkiler, meslek alanımız ve Odamız açısından yeni perspektifler açma potansiyeline sahip bulunmaktadır. Bu kapsamdaki uluslararası ilişkilerde Odamız daha fazla katılım ve katkı sağlamayı amaçlamaktadır. ISOCARP, kurumsal olanların dışında, ağırlıklı olarak bireysel üyelerin çoğunlukta olduğu bir yapılanmaya sahiptir. Yönetim Kurulumuz, hem geçmiş dört yıllık üyelik dönemi hem de gelecekteki olası gelişmeler açısından bir değerlendirme yaparak, ISOCARP'a üyeliğimizin devam edip etmeyeceğine ivedilikle karar verecektir ve kararı Genel Kurul onayına sunacaktır.

7. SERBEST PLANCILAR VE OLAĞANÜSTÜ GENEL KURUL

Odamızın son 10 yıl içinde kurumlaştırdığı büro tescilli ve mesleki denetim uygulamaları, 'meslektaşlar arası dayanışma yoluyla meslek uygulamasının belli bir standarda erişmesi' amacıyla yapılmaktadır. Bu işlemlerin zorunlu olarak bir düzeye kadar kırtasiye olarak nitelenebilecek bir özelliği bulunmaktadır. Ancak, Yönetim Kurulumuz, büro tescilli ve mesleki denetim uygulamalarında, Üye ile Oda arasında

kırtasiyec/bürokratik işlemleri azaltmayı ve üye açısından yabancılaşmayı engellemeyi amaçlamaktadır. Zira, Odamızın en önemli gelir kaynağı konumunda bulunan büro tescilli ve mesleki denetim uygulamaları, kırtasiye işlemlerinin fazlalığından dolayı, gerektirdiği büro ve personel nedeniyle, aynı zamanda en önemli gider kalemi durumundadır. Böylelikle, yukarıda tanımlanan amaca erişilmesi, Odayı, kendi bürokratik varlığının devamı için üyelerinden gelir sağlıyor olmanın politik tutarsızlığından da kurtaracaktır.

"Meslektaşlar arası dayanışma yoluyla meslek uygulamasının belli bir standarda erişmesi" amacıyla yapılan büro tescilli ve mesleki denetim uygulaması alanında, yönetmeliklerimizde tanımlandığı ve yaygın olarak bilindiği şekliyle "içerik denetimi" uygulamasına geçilmesi gerektiği açıktır. Kent planlama meslek alanımızda, eğitim aşamasından başlayarak, imar planlama ile mesleğin diğer icra biçimlerini ve alanlarını da kapsayacak şekilde "meslek ahlakı kuralları"nın belirlenmesi ihtiyacı bulunmaktadır. Meslek Ahlakı, bir yandan "meslek ilkeleri" bir yandan da "mesleki davranışlar" ile ilgili en temel/asıgari kuralların belirlenmesini içermektedir. Meslek Ahlakı Kurallarının en geniş katılımı tartışılması Yönetim Kurulumuzun öncelik ve önem verdiği bir konu olacaktır. Bu çerçevede, "Plan İnceleme Kurulları" ile ilgili çalışmalar sürdürülecek ve "Meslek Ahlakı Kuralları" tartışmaya açılacaktır.

Diğer taraftan, 5-6-7 Mart 2004 tarihlerinde gerçekleştirilen Odamız 23. Olağan Genel Kurulunda, Odamız Serbest Şehircilik Hizmetleri, Büro Tescil, Mesleki Denetim ve En Az Ücret Yönetmeliğinin yeniden ele alınması, Yönetmelikte yer alan bazı düzenlemelerin iptaline ilişkin süren davaların sonuçları ve Genel Kurulda konuya ilişkin iletilen ve bir kısmı tartışılan önerilerin değerlendirilmesine yönelik çalışmaların yapılabilmesi için 2004 yılının Eylül ayında bir Olağanüstü Genel Kurul yapılması karara bağlanmıştır. Odamız Serbest Şehircilik Hizmetleri, Büro Tescil, Mesleki Denetim ve En Az Ücret Yönetmeliğinin uygulanmasında bazı güçlükler yaşanmakta, bu sıkıntılar Odamızın çeşitli platformlarında sıklıkla dile getirilmektedir. Yönetmelikler günümüzün değişen koşulları ve özellikle Kamu İhale Kanununun gerekleri çerçevesinde yeterli düzenlemeleri içermemektedir. Bu nedenle, Yönetmeliklerin tescile ilişkin süreçlerinin ve koşullarının yeniden tasarlanması gerekli görülmektedir.

Bu çerçevede, yeni dönem Yönetim Kurulu çalışma programı ve kısa vadeli eylem planı içerisinde Olağanüstü Genel Kurula yönelik çalışmalarla ilgili gerekli takvim ve yöntemlerin belirlenmesi büyük önem taşımaktadır.

Olağanüstü Genel Kurulun; Odamızın, mesleğimizin ve üyelerimizin yararına sonuçlarının olabilmesi için, gerek hazırlık sürecinin gerekse Genel Kurul tartışma-

larının üyelerimizin tümünü kapsayıcı olması gerektiği açıktır. Yönetmeliklerin Odamızın kamuoyu düzeninde ve toplum yararına meslek alanında disiplini sağlamaya yönelik en temel aracı olduğu ve serbest şehircilik hizmetlerinin kamu ve meslek yararına üretilmesi ve hizmet sunucuları arasında eşit rekabet koşullarının oluşturulması gibi amaçlarıyla kamusal niteliği bulunduğu yargı kararlarıyla da sabittir. Buradan anlaşılacağı gibi, Odamız Yönetmelikleri üyelerimizin belli bir kesimini bağlamakta, tüm şehir plancıları, Yönetmeliğin dolaylı ya da dolaysız aktörü konumunda olmaktadır. Bu nedenle Yönetim Kurulumuz, Yönetmeliğin bağlayıcı hükümlerine doğrudan ya da dolaylı tabi, Yönetmeliğin uygulayıcısı olan, serbest çalışma koşulları bu Yönetmelik hükümleri ile belirlenen ya da kamuda dolaylı olarak Yönetmelik hükümlerine göre işlem yapan tüm üyelerimizin katkılarının alınabileceği süreçleri ve ortak akıl üretmeye dönük birlikte çalışma ve üretme mekanizmalarını kurgulamaya çalışmaktadır. Anılan gerekçelerle, tüm üyelerimizin delegeşi olduğu ve Yönetmeliklerin karara bağlandığı Genel Kurulların ve hazırlık süreçlerinin katılımcı mekanizmalara dahil edilmeleri hedeflenecek, ilgili Yönetmeliklerin saptanan gereklilikler üzerinden sağlıklı bir biçimde tartışılıp yenileneceği Olağanüstü Genel Kurul süreçleri, öncesi ve sonrasıyla tasarlanacaktır.

8. MALİ KONULAR

22. Dönemde Odamızın kendi mülkünü alarak, faaliyetlerini burada sürdürmeye başlaması, Odamızın geleceği için yapılmış çok önemli bir yatırım ve atılım niteliği taşımaktadır. Mülk alımı sırasında yaşanan ekonomik darboğazların büyük bölümü aşılmış görünmekle birlikte, ülkemizin içerisinde bulunduğu süreç ve planlama pratiğinin yaşadığı ekonomik sorunlar, bu çalışma döneminde de bazı sorunların oluşabileceği konusunda hazırlıklı olmayı beraberinde getirmektedir. Bu nedenle, gelir-gider dengelerinin gözetilmesi ve tüm harcamaların "üyenin parası"nın harcandığı bilinç ve sorumluluğu içinde, olası darboğazları da gözeterek temkinli bir harcama politikası izlenmesi, Odamız mali yapısının sağlam temellere oturtulması anlamında büyük önem taşımaktadır.

Odamız, sağlıklı bir örgüt olarak, gelirlerini büyük ölçüde üyelerinden sağlamaktadır. Bu çerçevede, Odamızın alacağı durumundaki birikmiş üye ödentilerinin, üyelerimizin ödeme koşullarının kolaylaştırılmasına öncelik vermek suretiyle, tahsil edilmesine çalışılacaktır. Yönetim Kurulumuz bunu, 23. Genel Kurulun verdiği bir örgütlülük sorumluluğu ve görevi olarak algı-

2024 YILI KASIM AYI	2024 YILI KASIM AYI	2024 YILI KASIM AYI	2024 YILI KASIM AYI
1	1	1	1
2	2	2	2
3	3	3	3
4	4	4	4
5	5	5	5
6	6	6	6
7	7	7	7
8	8	8	8
9	9	9	9
10	10	10	10
11	11	11	11
12	12	12	12
13	13	13	13
14	14	14	14
15	15	15	15
16	16	16	16
17	17	17	17
18	18	18	18
19	19	19	19
20	20	20	20
21	21	21	21
22	22	22	22
23	23	23	23
24	24	24	24
25	25	25	25
26	26	26	26
27	27	27	27
28	28	28	28
29	29	29	29
30	30	30	30
31	31	31	31

Yazın	Yazın	Yazın
1	1	1
2	2	2
3	3	3
4	4	4
5	5	5
6	6	6
7	7	7
8	8	8
9	9	9
10	10	10
11	11	11
12	12	12
13	13	13
14	14	14
15	15	15
16	16	16
17	17	17
18	18	18
19	19	19
20	20	20
21	21	21
22	22	22
23	23	23
24	24	24
25	25	25
26	26	26
27	27	27
28	28	28
29	29	29
30	30	30
31	31	31

DÜNYA ŞEHİRCİLİK GÜNÜ 28. KOLOKYUMU BİLDİRİLERİ SEÇİLDİ

Yeni bir olgu olarak “Kentsel Bölgeler-Bölge Kentler” kapsamında planlamanın ve yerel yönetimlerin yeniden yapılanması bağlamında Değişen-Dönüşen Kent ve Bölge konulu Dünya Şehircilik Günü 28. Kolokyumu’nda sunulacak bildiriler belirlendi ve sahiplerine duyurularak, bildirilerin en geç 15 Ekim 2004 tarihine kadar Oda Genel Merkezine iletilmesi hatırlatıldı.

Çağrı broşüründe duyurulduğu gibi 2 Temmuz 2004 tarihine kadar iletişim adresine ulaşan toplam 104 bildiri özeti, evsahibi üniversite Orta Doğu Teknik Üniversitesi’nin temsilcileri, diğer üniversitelerin Bölüm Başkanları ve Odamız temsilcilerinden oluşan Bilim Kurulunca değerlendirildi. Değerlendirmeleri, daha önce bildirilen tarihe kadar Kurul Üyelerinden, Ali TÜREL, Ayda ERAYDIN, Erhan DEMİRDİZEN, Erkan POLAT, Ferhan GEZİCİ, Fulin BOLEN, Gülden BERKMAN, Hülya KOÇ, Ilgar KIRZIOĞLU, Murat GÜVENÇ, Müge AKKAR, Nevzat UĞUREL, Ömer H. KIRAL, Sevin OSMAY, Tansı ŞENYAPILI, Tarık ŞENGÜL, Yaşar Bahri ERGEN ve Zekai GÖRGÜLÜ tamamladılar. Bildirilerin yüksek niteliği ve niceliği karşısında seçme yapmakta zorlandıklarını ifade eden Bilim Kurulu Üyeleri, genel değerlendirme ölçütü olarak bildirilerin Kolokyum konusu ile örtüşme başarısını ve özgün olup olmadıklarını esas aldılar. Buna göre 1-Kesinlikle Sunulmalı, 2-Sunulmalı, 3-Sunulabilir, 4-Sunulmamalı, 5-Kesinlikle Sunulmamalı şeklinde not verilen bildirilerin aldığı ağırlıklı nota göre 1, 2 ve 3 grubunda kalan 60 bildirinin kolokyumda sunulmasına karar verildi.

Seçilen bildiriler; kentsel bölge / bölgesel kent konusunda kuramsal yaklaşımlar, kavramı ve oluşumları açıklayıcı nitelikte olanlar, yeni tanım ve standartları inceleyenler, yeni ekonomik politik ilişki ve farklılaşmaları ortaya koyanlar, örnek kent ve kentsel bölgeler üzerinden küresel sisteme eklenen ve eklenemeyen mekanları, kent merkezi, çalışma alanları, konut alanları, tarihi alanlar üzerinden kentsel mekanın değişim ve dönüşümünü ele alanlar, toplumsal değişim ve dönüşümü ele alanlar, yeni toplumsal örgütlenmeleri, aktörleri ve ilişki ağlarını tanımlayanlar, toplumsal katılım ve demokratikleşmeyi bu değişim ve dönüşümlere referansla yeniden kurgulayanlar olmak üzere bir dağılım gösteriyor.

Başta kent ve bölgeyle ilgili çalışmalar ve planlama yaklaşımları

olmak üzere çok sayıda akademik disiplinin ilgi alanına giren konularda çok değerli ve özgün katkılar yapmış ve 6 Kasım 2004 tarihinde emekliye ayrılacak olan Sayın Prof. Dr. İlhan Tekeli onuruna düzenlenen Kolokyumun ilk günü, bu anlamda özel bir çerçeveye sahip olacak. Seçilen bildirilerin sunuşu için oturumlar, ikinci ve üçüncü yarım gün içinde paralel olarak düzenlenecek.

Bir yandan Kolokyum bütçesinin gerektirdiği kaynak araştırmasını da sürdüren Yürütme Kurulu'nun oturum gruplarını, başkan ve raportörlerini belirleyeceği bundan sonraki süreçte; bildirilerin birbiri ile ilişkisi, yakınlığı/benzerliği veya uzaklığı/farklılığı, tamamlayıcılığı, bütünlüğü, çeşitliliği, genelden özele, kuramsal olmaktan örnek olmaya uzanan dokusu esas alınarak Kolokyum akışı tasarlanacak. Bu akışta ve özellikle paralel oturumların süre ve sayı itibarıyla zorunluluk arz ettiği bu durumda, tüm oturumların baştan sona çok ve dengeli bir izleyici ilgisi görmesi, ilgililerince rahat izlenmesi, verimli tartışmalar açması, izleyici katkısıyla etkileşip zenginleşmeye olanak sağlaması, sonuç olarak kent ve planlama ile ilgili yeni açılımlar geliştirilmesi hedeflenecek. ■

SAĞLIK ALANLARI ÖZELLEŞTİRİLİYOR

Maliye Bakanı Kamu Alanlarını Satmaya Devam Ediyor

3359 sayılı Sağlık Hizmetleri Temel Kanununu değiştiren 5220 sayılı "Sağlık Hizmetleri Temel Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun" 21.07.2004 tarih ve 25529 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girdi.

Sağlık Hizmetleri Temel Kanununa eklenen ek madde 2 ile; Sağlık Bakanlığına tahsisli Hazine mülkiyetindeki taşınmazlar ile Sağlık Bakanlığı kullanımında bulunan diğer taşınmazlardan gerekli görülenlerin, mülkiyetinin Hazineye bedelsiz devrinden sonra, Sağlık Bakanlığı ile anlaşarak tahsislerini kaldırmaya ve 1050 sayılı Muhasebe-i Umumiye Kanununun 24 üncü maddesine bağlı olmaksızın satmaya Maliye Bakanı yetkili kılınıyor.

Bu hüküm ile; Kente, bölgeye veya mahalleye hizmet vermek amacıyla imar planlarında sağlık kullanımına ayrılan taşınmazların satışı gündeme getiriliyor. Sağlık hizmetleri kamu hizmeti olmaktan çıkarılmakta, birer yatırım aracına dönüşürmektedir. ■

ODAMIZCA AÇILAN DAVALAR

ODAMIZ TARAFINDAN AÇILAN DAVALARDAN BAZILARI SONUÇLANDI

Plan Müellifinin Görüşünün Alınması

Odamız 02.09.1999 günlü, 23804 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan İmar Planı Yapılması ve Değişikliklerine Ait Esaslara Dair Yönetmelikte Değişiklik Yapılması Hakkında Yönetmeliğin 8. maddesinin ve anılan yönetmeliğe dayanılarak çıkarılan 04.02.2000 günlü, 2360 sayılı genelgenin (c) bendinin 3. paragrafının iptali istemiyle dava açmıştı.

Danıştay Altıncı Dairesi 23.10.2001 günlü, E:2000/2113, K:2001/4955 sayılı kararıyla; uyuşmazlığa konu Yönetmeliğin 8. maddesiyle İmar Planı Yapılması ve Değişikliklerine Ait Esaslara Dair Yönetmelikte Değişiklik Yapılması Hakkında Yönetmeliğin 21. maddesinin 1. fıkrasına "plan müellifinin gerekçeli uygun görüşünün alınması şarttır" şeklinde bir bent eklendiği; 5846 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanununun 1. maddesinde, genel anlamda, "eser" tanımının yapıldığı, 2. maddesinin 3. fıkrasında, her nevi planların fikir ve sanat eseri sayıldığı, planın eser olarak korunması amacıyla plan müellifinin gerekçeli uygun görüşünün alınmasının şart olduğunun düzenlenmesi yolundaki yönetmelik maddesinde hukuka aykırılık görülmediği, davanın, genelgede yer alan ve ilgili plan müellifinin bulunmaması (hastalık, ölüm, mesleği bırakma vb.) halinin belgelenmesi durumunda Şehir Plancıları Odasının veya aynı grupta bir plan müellifinin uygun görüşüne başvurulacağına ilişkin kısmı ile ilgili olarak da; genelge, tebliğ, yönerge gibi düzenleyici işlemlerin üst hukuk kurallarına uygun olması, boşluk doldurmaması gerektiği, dava konusu olayda ise, yönetmelikte plan müellifinin bulunmaması durumunda izlenecek yol belirlenmediğinden, bu eksikliğin genelge ile giderilmeye çalışıldığı, bu durumda yönetmelikle düzenlenmesi gereken konunun genelgeyle düzenlenmesinde, başka bir deyişle boşluk dolduracak şekilde yönetmelikte olmayan bir konuda kural getirilmesinde hukuka uyarlık bulunmadığı gerekçesi ile davanın yönetmeliğe ilişkin kısmının reddine, dava konusu genelgenin (c) bendinin 3. paragrafının iptaline karar vermişti.

Bayındırlık ve İskan Bakanlığı, Danıştay Altıncı Dairesi'nin 23.10.2001 günlü, E:2000/2113, K:2001/4955 sayılı kararın iptaline ilişkin bölümünü temyiz etmiş, Danıştay İdari Dava Daireleri Genel Kurulu 06.05.2004 günlü, E:2002/498, K:2004/555 sayılı kararı ile Danıştay Altıncı Dairesince verilen kararın usul ve hukuka uygun bularak, temyiz nedenlerinin kararın bozulmasını gerektirecek nitelikte olmadığından temyiz edilen bölümünün Onanmasına oybirliği ile karar vermiştir.

Yol Güzergahlarında Ticaret Yapımı

Odamız 3030 sayılı Kanun Kapsamı Dışında Kalan Belediyeler Tıp İmar Yönetmeliğinin 02.09.1999 günlü, 23804 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Yönetmeliğin 19/3. maddesi ile değiştirilen 32. maddesinin 3. fıkrasının iptali istemiyle dava açmıştı.

Danıştay Altıncı Dairesi 20.02.2001 günlü, E:1999/6440, K: 2001/1045 sayılı kararıyla; anılan yönetmeliğin iptali istenen 32. maddesinin 3. fıkrasının “konut alanında kalmakla birlikte, belediyece uygun görülen yol güzergahlarında, halkın günlük ihtiyaçlarını karşılamaya dönük olarak zemin katta ticaret yapılabilir. Bu kullanımların bodrum katlarında içten bağıntılı piyesleri olabilir. Bu piyeslerin ayrı girişleri olamaz, binanın ortak alanları ve müştemilatlarıyla irtibatlandırılmaz.” şeklinde düzenlendiği; yönetmelik değişiklikleriyle, kent makroformunu birinci derecede etkileyen ticaret alanlarının kentin her yerinde yapılmasının sağlandığı, bu durumun kentleri düzensiz, plansız ve kontrolsüz bir gelişme içine sokacağı iddia edilmekte ise de, anılan değişiklikte ticari kullanıma bir sınırlama getirildiği, sadece yol güzergahlarında halkın günlük ihtiyaçlarını karşılamaya yönelik imar planında gösterilmesi olanaklı olmayan yürüme mesafesi içinde bakkal, kasap, manav, kuaför, tuhafiyeci gibi üretim yapılmayan, eczane gibi ticari kullanımların zemin katlarında yer alabileceğinin belirtilerek imar planında konut olarak kullanılan tüm yapıların zemin katlarının ticari kullanımlara dönüştürülmesinin, parsel derinliğince yapı yapılmasının, Gayrisihhi Müesseseler Yönetmeliği kapsamında kalan ticari kullanımlara ve depolama faaliyetlerine izin verilmesinin engellendiği ve yapının taşıyıcı unsurları etkileyen, zayıflatan tadilatların yapılmasının da önlenmiş bulunduğu, bu durumda, imar planında gösterimi olmayan ancak gündelik yaşamda halkın gereksinimi olan kullanımların belli sınırlar içinde karşılanması amacıyla, düzensiz, kontrolsüz ve plansız gelişmeyi önleyici nitelikteki dava konusu yönetmelik hükmünde kamu yararına ve hukuka aykırılık görülmediği gerekçesiyle davanın reddine karar vermişti.

Odamız bu kararı temyiz ederek, konut alanlarında zemin katların ticari kullanıma dönüştürülmesi sonucu zemin kat yüksekliğinin artacağını, bu yüksekliğin taşıyıcı kolonların yükünü artıracığını, özellikle deprem bölgelerinde yıkılma tehlikesinin olacağını, kullanım kararlarının imar planı ile belirlenmesi gerektiğini, yönetmelikte belirlenen yol güzergahı ibaresinin sınırlandırılmamış olduğu, ticari kullanımlara açıklık getirilmediğini, dolayısıyla idarelere tanınan yetkinin belirsiz olduğu ileri sürerek bozulmasını istemiştir.

Danıştay İdari Dava Daireleri Genel Kurulu Danıştay Altıncı Dairesince verilen kararın usul ve hukuka uygun bularak, temyiz istemi reddine ve kararın onanmasına 29.04.2004 günlü ve E: 2001/588, K:2004/531 sayılı kararıyla oyçokluğu ile karar vermiştir.

Davanın reddi yolundaki daire kararının bozulmasına beş üye karşı oy kullanmış ve gerekçelerinde; düzenleme ile öngörülen kullanımların türüne, yer alabileceği yol güzergahlarına ve kullanım alanına ilişkin herhangi bir açıklık yer almayıp sadece belediyece uygun görülen yol güzergahlarında ve günlük ihtiyacı karşılamaya yönelik ibaresi ile yetinilmiş olması nedeniyle, düzenlemenin sınırları belli olmayan bir yetkiyi içerdiği sonucuna varmıştır.

Ölçek Belirtilmesi, Özel Sağlık ve Özel Eğitim İfadelerine Yer Verilmesi

Odamız 02.09.1999 günlü, 23804 sayılı Resmi gazete’de yayımlanan İmar planı Yapılması ve Değişikliklerine Ait Esaslara Dair Yönetmelikte Değişiklik Yapılması Hakkında Yönetmeliğin 2. maddesinin 1., 2. ve 10. bendi ile Ek-1 Kentsel; sosyal ve Teknik altyapı Tablosunun “özel sağlık ve özel eğitim tesisi alanları, (Ek-1a) ve (Ek-1c) de belirtilen alan büyüklüklerinin altına düşülmek kaydıyla imar planı kararıyla ayrılabilir” dipnotunun iptali istemiyle dava açmıştır.

Danıştay Altıncı Dairesi 18.01.2001 günlü, E:1999/6441, K: 2001/347 sayılı kararıyla; ölçek belirtilerek çevre düzeni planlarının nazım imar planlarından ayrı olarak değerlendirilmesine ve nazım imar planlarının 1/2000 veya 1/5000 ölçekte düzenlenen planlar, çevre düzeni planlarının ise 1/100000, 1/50000, 1/25000 ölçekte Bayındırlık ve İskan Bakanlığınca yapılan ve onaylanan planlar olduğu şeklinde düzenleme getirilmesine ilişkin uyuşmazlığa konu yönetmelik hükümlerinde hukuka aykırılık görülmediği, “özel sağlık ve özel tesisi alanları, (EK-1a) ve (EK-1c) de belirtilen alan büyüklüklerinin altına düşmemek kaydı ile imar planı kararıyla ayrılabilir” yolundaki dipnota gelince; asgari standartlarda ayrılan eğitim ve sağlık tesisi alanlarına ilave olarak özel eğitim ve sağlık tesisi alanı ayrılabilirden yürürlükte olan ve yeni yapılacak her ölçekte planlarda varolan eğitim ve sağlık tesisi alanlarının özel eğitim ve sağlık tesisi alanına dönüştürülmesi mümkün olmadığı gibi anılan standartların üzerinde eğitim ve sağlık tesisi alanı ayrılması gerekeceğinden anılan düzenlemede şehircilik ilkeleri, planlama esasları ve kamu yararına aykırılık bulunmadığı gerekçesiyle davanın reddine karar vermiştir.

Odamız söz konusu Danıştay Kararını temyiz etmiş, Danıştay İdari Dava Daireleri Genel Kurulu 06.05.2004 günlü, E:2001/717, K:2004/554 sayılı kararı ile Danıştay Altıncı Dairesince verilen kararı usul ve hukuka uygun bularak, temyiz istemi reddine ve kararın onanmasına oybirliği ile karar vermiştir.

LPG İstasyonlarında Plan Tadilatı

Odamız 12.02.2002 günlü, 24669 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan “Sıvılaştırılmış Petrol Gazları (LPG) ile Çalışan Motorlu Taşıtlar İçin İkmal İstasyonlarının Kuruluş, Denetim Emniyet ve Ruhsatlandırılma İşlemlerine İlişkin Yönetmelik”in 5. maddesinin iptali istemiyle dava açmıştır.

Yönetmeliğin dava konusu 5. maddesinde, LPG İstasyonlarının, konut dışı kentsel çalışma alanları sanayi alanları organize ve küçük sanayi alanları, depolama alanları ve ruhsatlı akaryakıt istasyonlarında kurulması halinde imar planı tadilatına gerek olmadığı, bu alanların dışındaki alanlarda LPG ikmal istasyonu kurulmak istenmesi halinde imar planı tadilatı yapılmasının zorunlu olduğu hükme bağlanmıştır.

Danıştay Altıncı Daire 23.06.2004 günlü, E:2002/5796, K: 2004/4030 sayılı kararında; dava konusu yönetmelik maddesinin 07.08.2003 günlü, 25192 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan “Sıvılaştırılmış Petrol Gazları (LPG) ile Çalışan Motorlu Taşıtlar İçin İkmal İstasyonlarının Kuruluş, Denetim Emniyet ve Ruhsatlandırılma İşlemlerine İlişkin Yönetmelik”in 2. maddesiyle değiştirildiği, dolayısıyla dava konusunun ortadan kalktığı anlaşıldığı gerekçelerine dayanarak, konusu kalmayan dava hakkında karar verilmesine yer olmadığına oybirliği ile karar vermiştir. ■

ANKARA ŞUBE İLE ORTAK YÖNETİM KURULU TOPLANTISI YAPILDI

28.07.2004 tarihinde Ankara Şube Yönetim Kurulu ile, Şube-Oda Genel Merkezi konularının birlikte tartışıldığı bir yönetim kurulu toplantısı gerçekleştirildi.

Dünya Şehircilik Günü Kolokyumu ile ilgili gelişmelerin aktarıldığı toplantının ilk bölümünde; Kolokyum Yürütme Kurulu çalışmaları ve Kolokyumun Ankara'da düzenlenecek olması nedeniyle Ankara Şubenin üstleneceği rol, Şube tarafından düzenlenecek Öğrenci Yarışması ve Kolokyumda İlhan Tekeli adına Odamızca yapılabilecek çalışmalar üzerinde duruldu.

Olağanüstü Genel Kurul hazırlıkları kapsamında Ankara Şubenin düzenleyeceği toplantı ve üyelerimizin katkılarının alınabilmesi anlamında yapılabilecek çalışmalar tartışıldı. Ayrıca, Olağanüstü Genel Kurul sonrası düzenlenmesi düşünülen Meslek İçi Eğitim Semineri ile ilgili olarak da, Ankara Şubenin yapacağı hazırlıklar üzerinde duruldu.

Gündemdeki Yasa Tasarıları hakkında yapılan değerlendirmeler ve Oda görüşü oluşturulacak konular üzerinde görüş alış veriş gerçekleştirildi. Bunların dışında Ankara Şubenin bilgisayar kurslarının yeniden başlatılabilmesi amacıyla yaptığı hazırlıklar üzerinde durularak Eylül ayı içerisinde kurs faaliyetine başlanması benimsendi. Ayrıca, Ankara Şube gündemleri hakkında görüş alış verişinde bulunuldu.

Toplantıya Oda Genel Merkezini temsilen II.Başkan Buğra Gökçe, Genel Sekreter Funda Erkal, Genel Sayman Buket Gülşen, Yönetim Kurulu Üyeleri Nevzat Can ve Yaser Gündüz, Genel Sekreter Yardımcısı A.Mert Burnaz; Ankara Şubeyi temsilen Başkan Serdar Karaduman, II.Başkan Eser Atak, Şube Sekreteri Sibel Küçük, Yönetim Kurulu Üyeleri A. Cenap Yoloğlu, Hayriye Çelik, Şube Yedek Yönetim Kurulu Üyesi Kaan Sakaklı ve Şube Sekreter Yardımcısı Başak Erbil katıldılar. ■

BURSA ŞUBESİ İLE ORTAK YÖNETİM KURULU TOPLANTISI YAPILDI

Yönetim Kurulu toplantılarının Ankara dışında yapılmasına devam ediliyor. Bu amaçla Bursa'da 31.07.2004 tarihinde Bursa Şube ile birlikte Yönetim Kurulu toplantısı yapıldı. Toplantıda Odanın genel konuları ile Bursa Şube ve Bursa Şube'ye bağlı Balıkesir, Eskişehir ve Yalova temsilcilerinin gündemleri görüşüldü ve görüş alışverişinde bulunuldu.

Toplantıda bu yıl ODTÜ ile birlikte gerçekleştirilen Değişen-Dönüşen Kent ve Bölge temalı Kolokyum ile ilgili gelişmeler aktarıldı ve Kolokyuma ilişkin değerlendirmeler yapıldı ve öneriler dile getirildi.

Eylül ayı sonunda yapılması düşünülen Olağanüstü Genel Kurul toplantısı ile ilgili gelişmeler değerlendirildi. Özellikle Bursa Şube'de konuya yönelik yapılan toplantılar ile yapılacak çalışmalar aktarıldı. Gündeme gelebilecek konuların neler olduğu tartışıldı ve farklı görüşler ifade edildi. Ayrıca mesleki denetim görevlilerin eğitimi konusu da ele alındı. Genel anlamda Odanın vereceği eğitim konusunda da öneriler dile getirildi. Kimlere ve nasıl bir eğitim verilmesi konusunda görüşler açıklandı ve öneriler getirildi.

Toplantıda görüşülen diğer bir konu da gündem de olan yasal düzenlemelerdi. Özellikle Koruma Kanunu tartışıldı ve bu konuda yapılacak çalışmalar konusunda görüşler aktarıldı. 2005 yılının başlarında Bursa Şube ile birlikte koruma konusunda bir etkinliğin düzenlenmesi yönünde görüşler dile getirildi. Koruma konusunun sürekli Oda gündeminde tutulmasının önemine değinildi.

Diğer taraftan Odanın gündeminde olan ve bu yıl beşinci yılı olan Doğu Marmara Depremi ile ilgili yapılacak faaliyetlere de değinildi. Afet bölgesinde geçen beş yılı, planlama açısından değerlendirecek bir çalışmanın koordineli bir şekilde yapılması yönünde görüşler aktarıldı ve çalışmanın çerçevesi çizildi. Odamız Yalova İl Temsilcisi Alpay Biterge, bu konuda görüşlerini aktararak, yapılabilecek çalışmalar hakkında görüşlerini dile getirdi. Diğer taraftan Biterge, temsilcilik olarak yaptığı çalışmalarını ve temsilciliğin geldiği noktayı aktardı ve Odanın bu çalışmalara vereceği desteğin önemine değindi.

Bursa Şubemiz, Büyükşehir Kanunu ile ilgili olarak düzenlediği basın açıklamaları hakkında bilgi verdi ve diğer çalışmalarını aktardı. Açılan ve devam eden davalara değinilerek, gelişmeler hakkında bilgi verildi. İKK kapsamında yapılan çalışmalar ile diğer odalarla birlikte yapılan faaliyetler aktarılarak, yapılması gerekenler üzerinde duruldu ve birlikte yapılacak çalışmalar tartışıldı.

Toplantıya Oda Genel Merkezini temsilen

ŞUBELERDEN HABERLER

Genel Başkan Erhan Demirdizen, II.Başkan Buğra Gökçe, Genel Sekreter Funda Erkal, Yönetim Kurulu Üyeleri Nevzat Can ve Yaser Gündüz, Genel Sekreter Yardımcısı A.Mert Burnaz; Bursa Şubeyi temsilen Başkan Esin Mihçı, II.Başkan Raşit Tuna, Şube Sekreteri Çağrı Demirel, Yönetim Kurulu Üyesi Figen Boynikoğlu; Balıkesir İl Temsilcisi M.Yusuf Ergül; Yalova İl Temsilcisi Alpay Biterge ve üyelerimiz Murat Uşun, Leyla Doğan, Tayfun Uğuzman, A.İsmet Betin, Eren Altun, İkbâl Polat, Funda Tuğrul ve Ali Ulu katıldılar. ■

II. ULUSAL ÜNİVERSİTE YERLEŞKE PLANLAMASI VE ÇEVRE DÜZENLEMESİ ÇALIŞTAYI DÜZENLENİYOR

Birincisi 16-17-18 Ekim 2003'te İnönü Üniversitesi Çevre Sorunları Araştırma ve Uygulama Merkezi tarafından düzenlenen "I. Ulusal Üniversite Yerleşke Planlaması ve Çevre Düzenlemesi Çalıştayı"nın ikincisi 9-10 Haziran 2005 tarihlerinde Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Çevre Sorunları Araştırma ve Uygulama Merkezi tarafından gerçekleştirilecektir.

Çalıştayda tartışılacak konular şöyledir:

- Üniversite Yerleşke Planlamasının kent planlama içerisindeki yeri ve önemi
- Kent dışında yer alan üniversite yerleşkelerinin sosyal ve kültürel açıdan kent bağlantısına ilişkin planlama
- Ekonomik açıdan; kent merkezi dışında planlanan üniversite yerleşkesinin ulaşılabilirlik ölçütü bağlamında değerlendirilmesi
- Üniversite yerleşkelerinin büyüme ve gelişme hedeflerinin kent yaşamı üzerindeki etkileri
- Üniversite yerleşkelerinin kendi içindeki yerleşme biçimlerinin modern planlama modelleri

Çalıştay konuları kapsamında bildiri özetlerinin 18 Ekim 2004 tarihine kadar 250 kelimeyi aşmayacak şekilde Çalıştay yazışma adresine gönderilmesi beklenmektedir. Çalıştay Katılım Formuna ulaşmak ve Çalıştay hakkında daha fazla bilgi almak isteyen üyelerimiz için iletişim bilgileri aşağıda sunulmuştur.

İletişim Bilgileri:

Prof. Dr. Mehmet Nuri Bodur

Yrd. Doç. Dr. Özer Çınar

Araş. Gör. Derya Kuşat Gürün

Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Mühendislik - Mimarlık Fakültesi
466601 / Kahramanmaraş

e-posta: yerleske2005@ksu.edu.tr

Tel: (0.344) 251 23 41

Faks: (0.344) 251 23 42

 Ankara Şubesi

AOÇ YASA TASARISININ ÇEKİLMESİ İÇİN MECLİSE 10 BİN İMZA TESLİM ETTİK

Gençlerbirliği kulübünün kullandığı 126 572 m² lik çiftlik arazisinin bu kulübe tahsis edilmesini öngören kanun tasarısının gündeme gelmesinin ardından, bu talanın önüne geçilmesi için TMMOB Ankara İl Koordinasyon Kurulu tarafından başlatılan eylem programının bir parçası olarak bir imza kampanyası düzenlendi.

AOÇ'nin satışı konusundaki yasa taslağının geri çekilmesi için, TMMOB Ankara İl Koordinasyon Kurulu üyeleri olarak topladığımız 10 bine yakın imza 23 Haziran Çarşamba günü Meclis'e teslim edildi.

İlk olarak Meclis kapısında isteklerimizi belirten bir basın açıklaması yaptık. Ardından, TBMM'de önce AKP Grup Başkanvekili Eyüp Fatsa ile görüştük ve yasanın geri çekilmesi için destek istedik. Eüf Fatsa bu konuda diğer milletvekillerini de bilgilendirmenin yararlı olacağını ve eğer bir yanlış varsa bundan dönülebileceğini ifade

TBMM'ye AOÇ için 10 bin imzalı başvuru
Atatürk Orman Çiftliği arazisinin spor kulüplerine verilmesine olanak sağlayan tasarinin geri çekilmesi için toplanan 10 bin imza TBMM Başkanlığı'na verildi

'AOÇ Bizimdir' imzaları Meclis'te

Ankara, EVRENSEL
TMMOB Ankara İl Koordinasyon Kurulu'nun başlattığı "AOÇ Bizimdir, Emarete sahip çıkalım" başlıklı imza kampanyasında toplanan imzalar Meclis'e iletildi. TMMOB Ankara İl Koordinasyon Kurulu Meclis'te yaptığı görüşmelerle, "Atatürk Orman Çiftliği Milliyetinde Bir Kısmı Avrımın Devredilmesine İzin Verilmesi Hakkında Yasa Tasarısı"nın geri çekilmesini istedi. AOÇ alanında kayıtlı balanlar ve sportif amaçlı kullanılan tarımın 126 bin 572 m²'lik kısmının Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü tarafından tespit edilerek bedel karşılığında, Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü'ne devrini öngören tasarı, yıllardır parsel parsel olarak kâğıt üzerinde AOÇ'den bir parça daha koparılmasına neden olacak. Tasarıma geçildiği değil, bu alanda yapılmış ve yapılacak büyük spor klüplerini geliştirme için bir imza kampanyasında şu talepleri savunanları:
• Atatürk'ün Ankara halkına emanet ettiği AOÇ arazilerinin devrini olumsuz etkileyen yasa tasarısının derhal geri çekilmesi.
• Şehirde sporun geliştirilmesini amaçlayan yeşil alan, kentsel orman alanının AOÇ arazileri ile birleştirilmesini engellemesi.
• AOÇ alanının ana kullanım amaçları dışındaki kullanımların önüne geçilmesi.
• Kent içindeki konumu ve taşıdığı potansiyeller açısından son derece önemli bir yer olan bu alanın kent halkına açılması.
• Spor kulüplerinin kent çeperinin yeşil dokusunu geliştirecek yollarla tesisler oluşturmak üzere teşvik edilmesi.
• Çocuklarımızın ait olan emsallenin korunmasını ilk adım olarak, 1'inci derece tarifi ve doğal sırt alanı ilan edilen AOÇ'nin korunma amaçlı imza planına kavuşturulması yönünde girişimde bulunulması.

etti. Bu güne kadar keyfi uygulamaların yapıldığını belirten Fatsa, işin son noktasının Meclis olduğunu belirtti. Bunun üzerine TMMOB heyeti olarak, bu tasarının Hükümet Tasarısı olarak gündeme geldiğini ve burada da yine bir keyfiliğin söz konusu olduğunu ifade ettik. Ardından CHP Grup Başkanvekili Ali Topuz ile görüşme yaptık. Topuz, konunun hassas olduğunu, Temmuz'a kadar görüşülecek yasa Tasarıları içinde bu konunun bulunmadığını belirtti. AOÇ konusunda TMMOB ile ortak çalışabileceklerini de ifade eden Topuz, bu yasaya karşı olduklarını vurguladı. Görüşmelerin ardından topladığımız imzaları teslim ederek Meclis'ten ayrıldık. ■

Panel, Şube Başkanımız E.Serdar Karaduman'ın açılış konuşması ile başladı. Karaduman konuşmasında, Türkiye Büyük Millet Meclisi'nde görüşülmeyi bekleyen Atatürk Orman Çiftliği mülkiyetindeki bir kısım arazinin devredilmesine ilişkin yasa tasarısı hakkında İl Koordinasyon Kurulu'nun yaptığı çalışmalarından bahsettikten sonra, konuya Ankara'nın bütünü açısından yaşanan gelişmeler açısından yaklaşarak, "Ankara'nın planlanmasında ortaya çıkan en büyük sorun, planlamanın kademeli bütünselliğini kaybetmiş olmasıdır. Kent herhangi bir gelişme vizyonundan, stratejik görevinden ve üst ölçekli bir plan

yönlendiriciliğinden yoksun olarak gelişimini sürdürmektedir. 1990'lı yıllardan bu yana Başkentte kentsel sorunların yoğunlaşmasının altında, üst ölçek planlamaları sonuçlandırılmadan, büyük ölçüde piyasa koşullarının ve spekülatif eğilimlerinin belirlediği süreçlerle günü birlik ve parçacı çözüm önerilerinin yattığını gördük. ...Bu çerçevede kentsel değerlerimizi korumak, geliştirmek ve gelecek kuşaklara aktarmak neredeyse imkansız hale gelmiştir. Atatürk Orman Çiftliği de bu baskı altında süreç içinde küçülmekte, parçalanmakta ve işlevini yitirmektedir." konuşmasına devam etti.

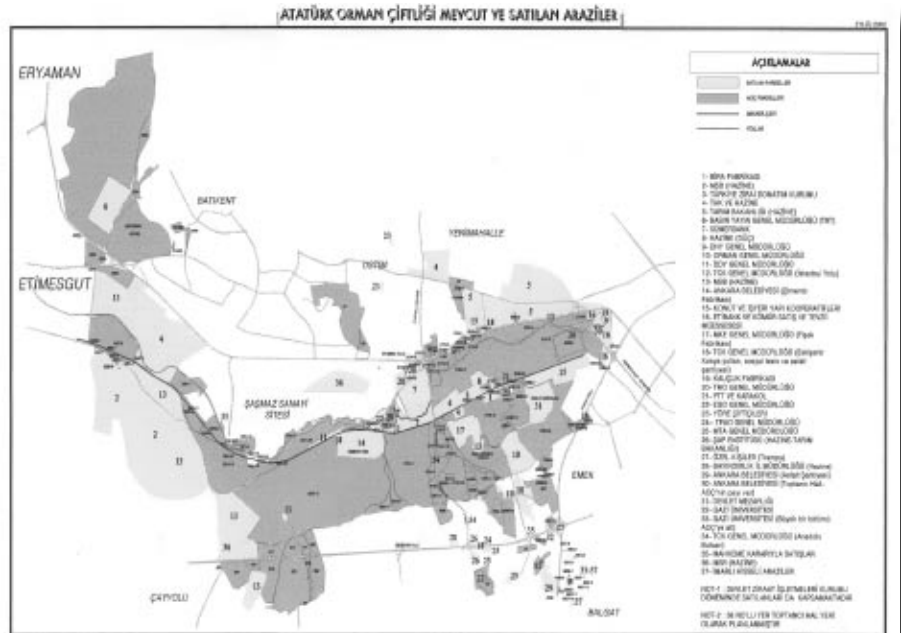
Açılış konuşmasından sonra, Şube II. Başkanımız Eser Atak; "Kurulduğundan Beri Atatürk Orman Çiftliğinin Gelişimi" konulu sunumunda Atatürk Orman Çiftliği'nin Ankara için önemi, kuruluşu, kuruluş amaçları, özerk bir yapıya kavuşması ve günümüze kadar geçen süredeki arazi varlığı hakkında bilgi verdi.

Eser Atak sunuşunda "Atatürk Orman Çiftliği 5.5.1925 tarihinde önce 20 000 dekar, daha sonra Balgat, Etimesgut, Çakırlar, Macun, Güvercinlik, Tatar ve Yağmurova gibi arazilerin de satın alınmasıyla 52 000 dekarlık bir arazi üzerine M. Kemal Atatürk'ün emriyle kuruluyor. Çiftliğin pek çok kuruluş amacı var; hububat cinslerinin

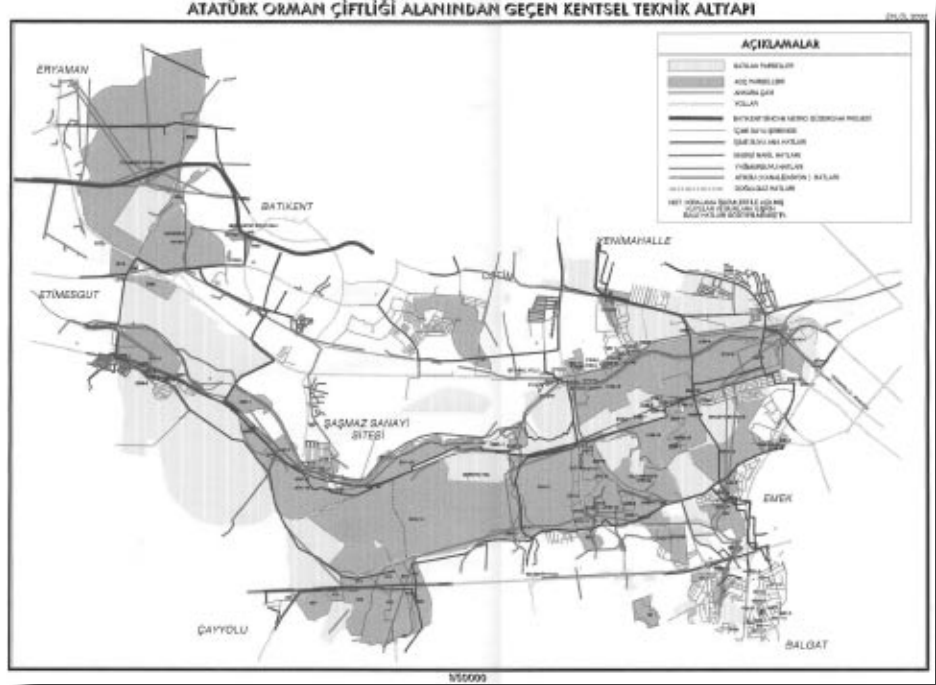
Ankara Şubesi

"ATATÜRK ORMAN ÇİFTLİĞİ NASIL KORUNMALI?" KONULU PANEL DÜZENLENDİ

Sekreteryası Ankara İl Koordinasyon Kurulu adına Şubemiz tarafından gerçekleştirilen "Atatürk Orman Çiftliği Nasıl Korunmalı?" konulu panel 10 Temmuz 2004 tarihinde Çağdaş Sanatlar Merkezi Konferans Salonu'nda gerçekleştirildi.

islahi için, Anadolu koşullarına uygun yeni türlerin araştırılmasından, makinele tarıma geçiş ve büyük alanlarda tarım için ziraat yapılması, tarım öğretimini uygulamalı olarak halka aktarılması, Ankara halkına temiz ve ucuz gıda maddeleri sunulması, Ankara çevresinin ağaçlandırılması ve halkın gezeceği, eğleneceği sosyo-kültürel ve rekreatif alanların oluşturulması gibi pek çok amaçla oluşturuluyor. Kuruluş amaçları doğrultusunda Atatürk Orman Çiftliği'nde ilk aşamada ziraat ve hayvancılık organize ediliyor. Bunun uzantısı olarak endüstriyel tesisler oluşturuluyor. Çiftlikte aynı zamanda, sosyal yaşama öncülük etmek için lokanta, gazino, park gibi işletmeler açılıyor." dedi. Atak sunuşunda M. Kemal Atatürk'ün iki yazısıyla 1937 yılında çiftliklerin hazinesine bağışlandığını belirterek "24.03.1950 tarihinde 5659 sayılı AOC Müdürlüğü kuruluş kanunuyla, Atatürk Orman Çiftliği adı altında Tarım Bakanlığı'na bağlı tüzel bir kişiliğe sahip bir kuruluş haline getiriliyor." dedi. Yasaya ilişkin olarak "Halen yürürlükte olan 5659 sayılı yasa, en önemli yönü AOC arazisinin kullanımını ve korunmasına yönelik maddeleri

içermesi, özellikle 9. ve 10. maddeler. Bu maddeler ile kamulaştırma için bile özel bir kanun gerektiğini ve kent için yapılacak projelere Atatürk Orman Çiftliği'nin aslında bir potansiyel arazi, bir boş arazi olarak kullanılarak içinden istenildiği gibi birtakım kuruluşların yapacağı yatırımların geçmesi önlenmek isteniyor." diyen Atak konuşmasına "Ancak geçen 79 yıl içinde Atatürk Orman Çiftliği yasayla devir ya da satış yoluyla arazi varlığının % 36'sını kaybetmiştir." diyerek devam etti.

Atak sunuşunun sonunda "AOC başkentin tam da ortasında kalan bu büyük alanın şimdiye kadar yaşadığı kötü deneyimler çiftliğin kuruluş amaçlarından hangisini muhafaza edilmesi gerektiğini, kentsel dinamikler çerçevesinde nasıl değerlendirilebileceğine ve nasıl yönetebileceğine ilişkin politikaların geliştirilmesini zorunlu kılıyor. Bu yapılanma gerçekleştirilemediği takdirde, AOC kentin baskısını üzerinde hissetmeye ve gerek yasalarla gerekse diğer yöntemlerle küçülmeye ve parçalanmaya devam edecek diyerek şu sorularla sözü panelistlere bıraktı.

- AOC sadece korunması gereken bir emanet midir? Kente nasıl ve hangi işlevlerle kazandırılmalıdır?
- AOC kentliyle daha fazla nasıl kucaklaşmalıdır? Üzerindeki baskılar nasıl azaltılabilir?
- Yönetim yapısı ne olmalıdır? Bunun için ilgili kurum ve kişiler nasıl bir çalışma yapmalıdır ve bundan sonra burada toplanmış olan, kişi, kurum ve her türlü gönüllü kişiler AOC'nin korunması yönünde hep beraber neler yapabiliriz?

Vasiyete ihanet edildi

Muallâ Kemal Atatürk'ün "benim bilmekte olduğum tek ve Ankara'yı güzel bir medenî kantonuzum" sözündeki "12 bin hektar" alanı "1937"ye bağışladığı ve Ankara'nın önemli bir parçası olan Atatürk Orman Çiftliği'nin, 1950-1963 yılları arasında çıkarılan 5659 sayılı yasa ile "16 bin 370 hektar araziye AOC"den korundu. Çiftlik kamu kurumlarına ve şahıslara bağışlanmadıkça devletin elinde kalıyor. 1990'lu yıllarda çıkarılan 4846 sayılı "tarım ve hayvancılığın geliştirilmesi için arazi politikası"nın uygulanmasıyla "devlet arazisi" olarak bu bölge Çarşamba Bölgesinden TMMOB'a devredildi. Devlet Mimarlar Odası'nın, tarım alanlarının devredilmesiyle ilgili çalışmalarını sürdürüyor. 1990'lu yıllarda çıkarılan 4846 sayılı "tarım ve hayvancılığın geliştirilmesi için arazi politikası"nın uygulanmasıyla "devlet arazisi" olarak bu bölge Çarşamba Bölgesinden TMMOB'a devredildi.

AOC imar planına kavuşturulmalı

Meclis'te görüşülmeyi bekleyen bir tasarı, AOC'nin mülkiyetindeki bir kısım arazinin Gençlik ve Spor Müdürlüğü'ne devrini öngörüyor. Meslek örgütleri, bilim insanları ve Ankara'lılar, tasarıya şiddetle karşı.

AOC Müdürü'ne göre de peşkes

AOC Genel Müdürü İsmail Güllü, henüz "AOC'ye koruyucu" değil, ancak imarata izin verilmemiş olduğunu söyledi. "AOC'ni ne olacakları halen karar vermedik" diye konuştu. Güllü, "AOC'ni ne olacakları henüz karar vermedik" diye konuştu. Güllü, "AOC'ni ne olacakları henüz karar vermedik" diye konuştu. Güllü, "AOC'ni ne olacakları henüz karar vermedik" diye konuştu. Güllü, "AOC'ni ne olacakları henüz karar vermedik" diye konuştu.

Meclis'te görüşülmeyi bekleyen bir tasarı, AOC'nin mülkiyetindeki bir kısım arazinin Gençlik ve Spor Müdürlüğü'ne devrini öngörüyor. Meslek örgütleri, bilim insanları ve Ankara'lılar, tasarıya şiddetle karşı.

Panel konuşmacı olarak Şehir Plancıları Odası'ndan S.Zafer Şahin; AOÇ Genel Müdürü H. Muhammed Gültaş; Harita ve Kadastro Mühendisleri Odası'ndan Reşat Ünal; CHP Muğla Milletvekili Gürol Ergin; TEMA Vakfı Av. Süleyman Çetin; ODTÜ'den Araştırma Görevlisi Cansu Canaran, Peyzaj Mühendisleri Odası'ndan Ayşegül Oruçkaptan ve Ziraat Mühendisleri Odası'ndan B. Remzi Suiçmez katıldı.

Panelde konuşmacı olarak yer alan CHP Muğla Milletvekili Gürol Ergin; "Orman Çiftliği gibi doğal ve tarihsel değerleri titizlikle sahiplenmek, yurttaşlarımızın sahip olmaktan ötürü övünç duyacakları bir ortama dönüştürmek, bilimsel inancın, toplum yararı bilincinin ve çağdaş Atatürkçü düşüncenin gereğidir" diyerek Atatürk Orman Çiftliği kuruluşundaki felsefe, organizasyon temel alınarak yeniden yapılandırılması gerektiğini belirtti.

Atatürk Orman Çiftliği Müdürü Hasan Gültaş ise bu kadar giden araziden çok önemli olanın bundan sonra ne yapabileceğimizi belirterek "Burası ne olmalıya ve nasıl olmalıya çok ciddi bir şekilde karar vermemiz lazım. Eğer bu doğru kararı veremezsek ve doğru adımları atamazsak, ciddi bir kısmı elden çıkmış, bu çeşitli şekil ve formlar da bundan sonra da elden çıkabilir.Özünü kaybedebilir, artık orada Atatürk duygu ve düşüncesini, ne yapmak istediğini gelecek nesillerimize sağlıklı bir şekilde aktarma şansımız kalmayabilir. Bunun için vasiyet olmazsa olmazımız, ama 21. Yüzyıldaki boyutunu da doğru yakalayıp, yapılması gerekenleri çok doğru bir noktaya oturtmamız lazım. Hep beraber her kesimden, her meslek grubundan bir heyet oluşturmalıyız ve doğru bir kullanım çıkarmalıyız." dedi.

Harita ve Kadastro Mühendisleri Odası adına Panel'e katılan Reşat Ünal, Cumhurbaşkanı Ahmet Necdet Sezer'in talimatlarıyla Devlet Denetleme Kurulunca 2002 yılında yapılan, yaklaşık bir yıl süren çalışmada görev aldığını belirterek, çalışma sırasında tespit ettiği hususları ve çalışma sonunda yaptıkları önerilerden bah-

setti. DDK çalışması sırasında devredilen arazilerin miktarı konusuna ilişkin kesin veriler elde edilemediğini belirterek " 6 aylık bizzat alan araştırmamız sırasında, özellikle arazi varlığına ilişkin kayıt ve bilgilerin karartıldığı izlenimi doğmuştur. 1935'te ne kadar süt, ne kadar yumurta elde edilmiş bunları buluyoruz ancak ne kadar arazisi var,bunları bulamadık." dedi.

Peyzaj Mimarları Odasını temsilen konuşan Ayşegül Oruçkaptan ise " Nasıl bir park çiftliği dönüştürülemezse, çiftliğinde bir parka dönüştürülmesi doğru değildir. Yenileme, tarım, ziraat ve hayvancılık adına olmalıdır. Bu anlayış içinde alanda Atatürk Orman Çiftliği kent çiftliği haline getirilmelidir."dedi.

Şehir Plancıları Odası Ankara Şubesi'ni temsilen katılan Zafer Şahin de "Bugüne kadar Ankara Kenti'ni planlarken Atatürk Orman Çiftliği'ni nasıl ele aldık, nasıl bir kurguyla baktık ve gündelik hayat içerisinde Atatürk Orman Çiftliği'nin içeriğini nasıl düşündük? konularında fikir üretmesi gerektiğini vurguladıktan sonra önerilerini üç başlıkta ifade etti:

• "Ortak yaşama kültürünün ve kurgunun

tekrar ele alınabilmesi için, bahsedilen Atatürk Orman Çiftliği'nin master planının yapılması tabii önemli bir aşama teşkil ediyor, ama Ankara Kenti'nin planlanmasından Atatürk Orman Çiftliği'nin bağımsız olarak ele alınması mümkün değil.Çiftliği parçalayan yollar ve altyapı uygulamalarından gözlemek mümkün .Dolayısıyla öncelikle Ankara'nın bir üst ölçek planının olması, bu üst ölçek planda Atatürk Orman Çiftliği'ne biçilen rolün de bir master planı çerçevesinde planlanması ve düzenlenmesi gerekiyor."

• "Atatürk Orman Çiftliği'nin içeriği oluşturulurken, bize nostaljik gelebilecek, çiftliğin simgesel anlamını ifade edecek uygulamaların yanında Ankara kentinin parçalanmasının öğelerini oluşturan üst ve alt gelir gruplarının bir arada yaşayabilecekleri bir mekan olması için gerekli işlevlendirmenin oluşturulması gerekiyor."

• "Sivil Toplum Örgütleri için bu tür oluşumların Ankara kenti özelinde ve bütün Türkiye'de olmazsa olmazların belirlenmesi ve sürekli takip edilmesi gerekmektedir.AOÇ, Anıtkabir Arazisi, Gençlik Parkı gibi örnekler sivil toplum

AOÇ Müdürü Gültaş'tan acı itiraf:

Bir lehim aramızın var mı? Çiftlikler, Çiftliklerin ve Anıtkabir'in ve Atatürkçü düşüncenin varlığını sürdürmek için ne yapabileceğimizi belirterek "Burası ne olmalıya ve nasıl olmalıya çok ciddi bir şekilde karar vermemiz lazım. Eğer bu doğru kararı veremezsek ve doğru adımları atamazsak, ciddi bir kısmı elden çıkmış, bu çeşitli şekil ve formlar da bundan sonra da elden çıkabilir.Özünü kaybedebilir, artık orada Atatürk duygu ve düşüncesini, ne yapmak istediğini gelecek nesillerimize sağlıklı bir şekilde aktarma şansımız kalmayabilir. Bunun için vasiyet olmazsa olmazımız, ama 21. Yüzyıldaki boyutunu da doğru yakalayıp, yapılması gerekenleri çok doğru bir noktaya oturtmamız lazım. Hep beraber her kesimden, her meslek grubundan bir heyet oluşturmalıyız ve doğru bir kullanım çıkarmalıyız." dedi.

"Rantın olduğu yerde her şey bitiyor"

TMMOB Harita ve Kadastro Mühendisleri Odası'ndan Reşat Ünal, Cumhurbaşkanlığı Devlet Denetleme Kurulu adına çiftlik arazileriyle ilgili olarak yaptıkları araştırmada, çiftlik arazilerinin " karartıldığını" söyledi ve "Bazı parseller olduğundan daha az gösterilmiş. Gayrimenkullere ilişkin bilgiler birkaç kişinin bilgisinde bulunuyor. Sabian arazilerin envanteri bile çıkarılmamış. AOÇ arazileri bugün organize sanayi kuruluşları ve evlerin kuşatması altındadır" dedi.

İlçe orman vergisi ödeyen orman vergisi ödeyenler? Çiftlik arazisinin ne olması gerektiği konusunda devlet karar vermemiş. Planlı alanları tahsis yapmak istiyoruz, SİT alanı olduğu için izin verilmiyor. Rantın olduğu yerde her şey bitiyor" diye konuştu.

Panelde konuşan CHP Muğla Milletvekili Gürol Ergin, bütanlık ve corak bir araziye Atatürk Orman Çiftliği'ni kurduktan sonra Türk müessesesi olduğunu kaydederek, AOÇ arazisinin sorunlarını mutlaka belirlemesi gerektiğini söyledi. Çiftlik arazisinin miktarı konusunda verilen ilk ayrı sınırlama Tarım Bakanının 10 ayı yarı vermemesiyle ilgili. "Çiftlik arazisi üzerinde bulunan sanayi tesisleri için CED raporu hazırlanmalı. CHP olarak çiftlikteki sorunların bulunmasını yararlı buluyoruz ama aslında tapuyla ilgili sorunların çözülmesi gerekiyor" dedi.

BİLGİLER KARARTILDI
Panel katılımcıları konuş-

ÇİFTLİKTE ORMANIN VERGİSİNİ ÖDÜYORUZ

Toplantıda sivil topluma arazinin korunmasını isteyenler belirterek "Arazileri kullanılmaması koruyucu demirgeç, kullanılmayan parçaları koruması mümkün olmuyor. Böylelikle herkes AOÇ'ni seviyor ama uygulanması bu bölge için AOÇ'ni ne olacağına karar vermemiz" dedi. Ankara'nın özensiz kaza yollarının AOÇ araziye ihdası getirdiği, çiftlik nüfuslarının fazla bu

güdümlü getirildi. Devletin arazi miktarı konusunda karar ile kararın alınması için gerekli adımların alınması gerekiyor. Çiftlik arazilerinin envanteri bile çıkarılmamış. AOÇ arazileri bugün organize sanayi kuruluşları ve evlerin kuşatması altındadır" dedi.

T M M O B
Harita ve Kadastro Mühendisleri Odası Başkanı Reşat Ünal, Cumhurbaşkanlığı Devlet Denetleme Kurulu adına çiftlik arazileriyle ilgili olarak yaptıkları araştırmada, çiftlik arazilerinin " karartıldığını" kaydetti. Ünal, "Bazı parseller olduğundan daha az gösterilmiş. Gayrimenkullere ilişkin bilgiler birkaç kişinin bilgisinde bulunuyor. Sabian arazilerin envanteri bile çıkarılmamış. AOÇ arazileri bugün organize sanayi kuruluş-

örgütlerinin, meslek örgütlerinin olmazsa olmazları olmalı ve sürekli takip altında tutulmalıdır.”

ODTÜ Şehir ve Bölge Planlama Bölümünden panele Katılan Cansu Canaran, 1997-98 eğitim döneminde ODTÜ Şehir ve Bölge Planlama Bölümü Kentsel Tasarım Yüksek Lisans programında ortaya konulan çalışmalara değinerek “Yapılması gereken tek şeyin burası için bir planlama çalışması olduğu ve tartışılması gereken konunun planlama çalışmasının nasıl yapılması gerektiği olduğunu” vurguladı. Canaran konuşmasında “Günümüzde artık planlama yaklaşımı değişmiştir. Statik master planların herhangi bir probleme çözüm getirmeyeceği aşikardır. Bu anlamda, AOÇ de stratejik planların anlayışıyla ele alınmalıdır. Bu yaklaşım benimseniyorsa, öncelikle AOÇ arazilerine ait genel hedeflerin belirlenmesi, daha sonra AOÇ'nin alt bölgelerinin tanımlanması ve alt bölgelere ait politikaların kurgulanması, bu süreci üretecek bir planlama örgütünün kurulması ve stratejik ortaklarının tanımlanması gerekmektedir.” dedi.

TMMOB Ziraat Mühendisleri Odası

temsilen katılan Baki Remzi Suiçmez ise AOÇ'nin küreselleşmenin tarım politikalarına etkilerinden bağımsız düşünülmemeyeceğini belirterek AOÇ'nin kuruluş felsefesinden ve öneminden bahsetti. Son

söz olarak da “AOÇ yasalarla değil, Cumhuriyet'in temel felsefesine sahip çıkarak korunur. AOÇ insanlarla korunur. Çözüm, siyasi irade, kararlılık ve toplumsal destek gerektirmektedir.

Bizler burada demokratik kitle örgütleri olarak, bu toplumsal desteği veriyoruz ve tüm herkesten siyasi iradeyi ve kararlılığı bekliyoruz. Biz takip edeceğiz, takip edip başarılırsak, AOÇ ile ilgili mevcut teknik sorunlar aşılabilir. Yoksa bu siyasi boyutu, siyasi kararlılığı, temel felsefeyi göz ardı edersek, teknik sorunlar sürekli ötelenir.” dedi.

TEMA Vakfını tem-

silen katılan Avukat Süleyman Çetin ise yasanın Cumhuriyet felsefesinin, cumhuriyet ideolojisinin Atatürk İlke ve devrimlerinin de aynı zamanda, yok edilmesine yönelik bir çalışma olduğunu belirterek “Hani kişiye özel, gruba özel, zümreye özel yasa olmazdı?, bu yasa yapma tekniğine aykırıydı?, Bu iki cümlelik yasa, tamamen şahsa özel, kişiye özel ya da grubu özel yasa niteliğini taşıyor ve yasa yapma tekniğine de aykırıdır, eşitlik, genellik prensiplerine de aykırıdır.” dedi.

Bütün konuşmacılar düşüncelerini aktardıktan sonra Panelin soru-cevap bölümüne geçildi. Dinleyiciler, AOÇ'nin korunması ile ilgili kendi düşüncelerini aktardılar ve panelistlere sorular sordular. Soruların yanıtlanmasının ardından, Oturum Başkanı Ali Ulusoy, AOÇ alanının önemli bir alan olduğunu meslek örgütleri olarak yasanın çıkmaması için ellerinden geleni yapacaklarını ve bu alanın kente kazandırılması için bütün bu meslek disiplinlerini kapsayan, bir taraftan da muhatapı kamu olan bir çalışmayla sonlandırılması gerektiğini belirterek Paneli sonlandırdı.

Odamız, AOÇ'nin korunarak kente kazandırılması için bundan sonra da her türlü platformda gerekli çalışmaları yapmaya devam edecektir. ■

Ankara Şubesi

TEOMAN ÖZTÜRK'Ü ARAMIZDAN AYRILIŞININ 10. YILINDA SAYGI VE ÖZLEMLE ANIYORUZ

1973-1980 yılları arasında TMMOB'nin Başkanlığını yapan mühendis-mimar hareketinin toplumcu bir çizgiye sahip olmasında önder ve yiğit kişiliği ile hep ön saflarda yer alan Teoman Öztürk'ün aramızdan ayrılışının 10. yılında iki anma etkinliği düzenlendi.

Anma etkinliklerinin ilki 10 Temmuz 2004 Cumartesi günü akşam saatlerinde Konur Sokak'taki Mimarlar Odası Merkez Binası önünde Teoman Öztürk'e yakışacak

TEOMAN ÖZTÜRK'Ü ANMA ETKİNLİKLERİ 2004

TÜRKİYE'DE HALKIN GERÇEK İKTİDARI OLMA İDDİASINDA BULUNACAK OLANLAR ABD VE BRETİNİN SÖMÜRÜSÜNE KARŞI HALKIN BAĞIMSIZLIK VE DEMOKRASİ ÖZLEMLERİ DÜĞRÜLTÜSÜNDE HAREKET ETMEK ZORUNDA GİRLER. İMPERİYALİZMİN VE SÖMÜRÜCÜLERİN KARŞISINDA HALKIN MÜCADELESİ İÇİNDE YER ALACADIZ.

TMMOB 1973-80 Dönemi Başkanı
(1940-1994)
Ölümünün 10. yılında saygıyla ve özlemlerle anıyoruz

10 TEMMUZ 2004 CUMARTESİ
Saat: 18.00 TEOMAN ÖZTÜRK'Ü ANMA ETKİNLİKLERİ
(Konur Sokak, TMMOB Mimarlar Odası Merkez Binası)

Acılı Konuşmalar - Müzik Dinletisi - (AHU SAĞLAM - GÜLAY AKGÜZÜ) - İktisatçıların Gösterisi

11 TEMMUZ 2004 PAZAR
Saat: 12.00 TEOMAN ÖZTÜRK'ÜN ANMA HİZMETİNİN ZİYARETİ
(Kızıyolu Akademi)

Üniversite saat 11:10'de Mithatpaşa Cid. No:50 Çarşıya
Belçikelye Önceden Kalkacaktır.)

şekilde, sokakta, barış ve mücadele türkülerini eşliğinde gerçekleştirildi. TMMOB Ankara İl Koordinasyon Kurulu tarafından düzenlenen ve kalabalık bir izleyici topluluğu tarafından izlenen etkinlikte TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Soğancı, TMMOB Başkanlarından Kaya Güvenç ve Makina Mühendisleri Odası üyesi Oğuz Türkyılmaz birer konuşma yaptılar. Etkinlikte, Teoman Öztürk'ü anlatan bildiriler dağıtıldı.

Etkinlikte Ahu Sağlam ve Gülay Akgün türkülerini Teoman Öztürk için seslendirdiler. Ayrıca, Teoman Öztürk ile ilgili bir sinevizyon gösterimi yapıldı.

İkinci anma etkinliği 11 Temmuz 2004 Pazar günü Teoman Öztürk'ün Karşıyaka Mezarlığı'ndaki mezarı başında saat 12:00'da yaklaşık 60 kişinin katılımıyla yapıldı. Buradaki anma töreninde TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Soğancı, TMMOB Başkanlarından Yavuz Önen ve Jeoloji Mühendisleri Odası üyesi Haydar İlker birer konuşma yaptı. ■

Ankara Şubesi

İMRAHOR VADİSİNİN YAPILAŞMAYA AÇILMAMALI

Ankara'nın güneyinde, büyüklüğü ve sahip olduğu özellikleri ile korunması gerekli pek çok unsur taşıyan ve bugüne dek yapılan tüm planlarda "korunacak – ağaçlandırılacak yeşil alan" olarak tanımlanan İmrahor Vadisi'nde, Ankara Büyükşehir Belediyesi'nce (ABB) ne yazık ki yeni bir imar planı onaylandı. Plan, Vadinin İmrahor Köyü ve çevresindeki alanları yerleşime açmayı amaçlıyor.

Bilindiği gibi, 2 yıl önce, Vadide bu plan alanını da içeren bir plan yapılmış ve Şubemizce bu plana dava açılmıştı. 20.02.2002 tarihinde Ankara'nın son kalan vadisi İmrahor'un yerleşime açılmaması için açtığımız dava sonuçlanmadan, Büyükşehir Belediyesi, dava açtığımız plan alanını da içeren yeni bir plan değişikliğini 10.02.2004 tarihinde onayladı. Yeni plan değişikliği, eski planla karşılaştırıldığında yoğunluğun azaltılması dışında planlamaya ilişkin,

daha önce dava konusu edilen hususlarda bir değişiklik getirmemektedir. Bu plana da Şubemizce dava açılmış ve yargı süreci başlatılmıştır.

Konunun kamuoyuna duyurulması ve kentlilerde Vadinin korunmasına yönelik duyarlılık yaratılması için 13.07.2004 tarihinde Şubemizce aşağıdaki basın açıklaması yapıldı. ■

Ankara Şubesi

İMRAHOR VADİSİNİ KURTARALIM!

Vadiyi Yerleşime Açmak İsteyen Yeni Plan Değişikliğine Dava Açtık!

Ankara Büyükşehir Belediyesi'nce, Ankara'nın son kalan yeşil Vadisi İmrahor'un, yerleşime açılması için ne yazık ki yeni bir plan yapıldı. Şehir Plancıları Odası olarak bu yeşil Vadinin yerleşime açılmaması için belediyeye yaptığımız itiraz reddedilmiştir. Bunun üzerine yapılan planın iptali için İdare Mahkemesine Şehir Plancıları Odası Ankara Şubesi'nce dava açılmıştır.

İşin ilginç ve vahim yanı, yeni dava açtı-

İmrahor vadisini kurtaralım

TMMOB Şehir Plancıları Odası Ankara Şubesi, "Ankara'nın güneydoğu bölümündeki akciğeri" olarak nitelendirilen İmrahor Vadisi'nin yerleşime açılmasına karşı çıktı.

TMMOB Şehir Plancıları Odası'ndan yapılan açıklamada, Ankara Büyükşehir Belediyesi'nin, vadinin yerleşime açılmasını öngören bir plan hazırladığı ifade edilerek, planın iptali için oda tarafından dava açıldığı kaydedildi.

Vadide 100'den fazla bitki türünün yaşadığı belirtilen açıklamada, şöyle denildi:

Ankara'nın akciğeri

"Vadi; Mogan, Eymir ve Tuz Gölü'ne kadar uzanan ekolojik bütünün parçasıdır. Kentin havalanma koridorlarından en önemlisi olan vadinin yitirilmesiyle, göller dizisinin bütünleri olan Mogan ve Eymir göllerinin de yitirilmesi kaçınılmaz olacaktır. Bölge, Mamak Çöplüğü'nün yakınındadır. Konut gelişim

alanlarının çöplüğün yakınlarına kadar gelmesi, insan ve çevre sağlığı açısından risk taşımaktadır.

1999 yılından bu yana zorunlu olmasına rağmen bu plan için herhangi bir jeolojik etüt yapılmamış, yetkili kurum olan Afet İşleri Genel Müdürlüğü'ne onaylatılmamış ve özel niteliği uyarınca hassas olan bir zemin için hiçbir önlem alınmamıştır. Bu durum, plan için başka bir iptal sebebidir." Açıklamada, vadi yerleşim alanında arsa almak isteyenlere de uyarıda bulunularak, "yeşil alanın talan edilmesine ortak olmamaları" istendi.

İmrahor'da talan serbest

ANKARA (Cumhuriyet Bülteni) - Ankara Anakent Belediyesi tarafından imara açılan İmrahor Vadisi, Eymir ve Mogan göllesine başlayan "Ankara oksijen koridoru" nun parçası olarak biliniyor. Başta Şehir Plancıları Odası olmak üzere çeşitli sivil toplum örgütleri de vadinin imara açılmasına tepkiyle yaklaşıyorlar. Odanın Ankara Şubesi Başkanı Serdar Karaduman, Melih Gökçek'in "Sadece İmrahor Köyü'nü imara açtım diyerek" gerekçeleri çarpıtıldığını belirterek, tüm vadinin talana açık bir hale geldiğini belirtiyor.

İmrahor'un Ankara'nın ekolojik sisteminin en önemli parçalarından biri olduğunu belirten Karaduman, "Biz belediyeye başvurduk, kabul edilmezdi. Yargıya başvurduk. İşin ilginç ve vahim yanı, bu alana ilişkin olarak 2 yıl önce açtığımız dava halen sürüyor" dedi. **'Mogan ve Eymir de yok olur'**

Serdar Karaduman vadinin önemini şöyle anlattı: - İmrahor Vadisi, Ankara'nın üst ölçekli planlarında, sahip olduğu ekolojik değerler ve bitki varlığı nedeniyle "Korunacak

ve ağaçlandırılacak yeşil alan" tanımıdadır. Yani bir bakıma Ankara'nın güneydoğudaki akciğeridir.

- Büyüklüğü 35 milyon 260 bin metrekare olan, içerisinde 100'den fazla bitki türünün yaşadığı bir yeşil alan.

- İmrahor Vadisi, Mogan, Eymir ve Tuz Gölü'ne dek uzanan, kent içinde de Tünelköy, İncesu ve Ankara Ovası'na dek uzanan

ekolojik bütünün bir parçası.

- Kentin ekolojik denge unsurlarından biri de en önemlisi olan İmrahor Vadisi'nin yitirilmesiyle, Mogan ve Eymir gölleri de yok olacaktır.

Cevre Mühendisleri Odası Ankara Şubesi'nin İmrahor Vadisi'nden Sorumlu Yürütme Kurulu Üyesi Burçak Karasın Uysal da vadinin kesinlikle yerleşime açılmaması gerektiğini söyledi.

İmrahor'un Ankara'da yapılaşmadan korunabilmiş son vadi olduğunu kaydeden Uysal, "İmrahor kentin akciğeridir. Sahip olduğu ekolojik değerler, bitki türü açısından da son derece zengindir. 100'den fazla bitki türüne sahip olan vadi, Ankara Yeşil Kuşağı'nın en önemli parçasıdır"

ğımız bu alanda, 2 yıl önce, 20.08.2002 tarih ve 446 sayılı meclis kararı onaylanarak daha önce bu alanı yerleşime açan plan değişikliğine açtığımız dava halen sürmektedir. Büyükşehir Belediyesi, daha dava sonuçlanmadan, dava açtığımız plan alanını da içeren yeni bir plan değişikliğini 10.02.2004 tarih ve 60 sayılı karar ile onaylamıştır. Aynı alanda ikinci bir İdari İşlem tesis etmiştir. Yeni plan değişikliği, eski planla karşılaştırıldığında yoğunluğun azaltılması dışında planlamaya ilişkin, daha önce dava konusu edilen hususlarda bir değişiklik getirmemektedir.

Vadi Niçin Yerleşime Açılmamalıdır?

İmrahor Vadisi, Ankara'nın üst ölçekli planlarında, sahip olduğu ekolojik değerler ve bitki varlığı nedeniyle "Korunacak-Ağaçlandırılacak Yeşil Alan" tanımıdadır. Korunması için gereken herşey yapılmak zorundadır. Çünkü;

- Ankara'nın güneydoğudaki akciğeridir.
- Büyüklüğü 3526 hektar (35 milyon 260 bin metrekare) olan, içerisinde 100'den fazla bitki türünün yaşadığı bir yeşil alandır.
- İmrahor Vadisi, Mogan, Eymir ve Tuz Gölü'ne dek uzanan ekolojik bütünün bir parçasıdır.
- Kentin havalanma koridorlarından ve ekolojik denge unsurlarından belki de en önemlisi olan İmrahor Vadisi'nin yitirilmesiyle; Mogan-Eymir gölleri dizisinin bütünleri olan çok değerli bir doğal parçanın, çok önemli bir doğal varlık olan Mogan ve Eymir Göllesinin yitirilmesi de kaçınılmaz olacaktır. Mogan ve Eymir gölleri İmrahor Vadi bütünü'nün bir parçasıdır ve bunlardan herhangi birinde oluşabilecek kirlenme ve toprak-su dengesindeki bozulma, tüm bu sistemi tehlikeye sokacaktır.
- Bölge, Mamak Çöp depolama alanının

çok yakınındadır. Konut gelişme alanlarının çöplüğün yakınlarına kadar ulaştırılması insan ve çevre sağlığı açısından çok büyük risk taşımaktadır.

• 1999'dan bu yana zorunlu olmasına rağmen, Bu plan için herhangi bir jeolojik etüd yapılmamış, yetkili kurum olan Afet İşleri Genel Müdürlüğü'ne onaylatılmamış ve özel niteliği uyarınca hassas olan bir zemin için hiç bir önlem alınmamıştır. Bu durum, plan için bir başka iptal sebebidir.

Plan Yasadır ve Spekülatif amaçlı değiştirilmemelidir!

Şehir Planı, toprakların kullanım biçimini belirleyen çizili bir yasadır ve bu yasa, pek çok bilimsel araştırma ve analize dayanarak hazırlanır. Planlarda her yer konut alanı olamaz ve bazı çevresel değerler planlarla korunmak zorundadır. Ayrıca, "şehircilik ilkelerine ve etik değerlere uygun" olarak hazırlanan planlarla, sahip olduğumuz çevresel ve ekolojik değerlerin korunarak gelecek kuşakların da bu değerlerden yararlanabilmesi amaçlanır. Ve bu yasa (plan), İmrahor Vadisinde olduğu gibi, hangi gerekçeye dayandığı anlaşılmayan kararlarla değiştirilmemeli ve Vadi yerleşime açılmamalıdır.

Bu Bölgelerde Arazi Satın Alanlar Şunları Unutmamalıdır!

- Bu bölgeye yerleşenler, Ankara'nın yeşil bir alanının talanına bilerek, ya da bilmeden neden olacaklardır.
- Bu bölgeye yerleşenler, yıllarca Mamak Çöplüğünün kokusunu soluyacaklardır.
- Apartmanlar ve lüks villalar oraya dikildiğinde, sonuçta o bölgenin güzelliği ve yeşili kalmayacaktır.
- Vadinin güzel manzarasına karşı bu bölgeleri planlayan ve bu alanlarda konut yapmak isteyenler unutmamalıdır ki, vadinin geri kalan kısımları için de yerleşim baskılarının tetiklemekteyizler.

Ne yapılmalıdır?

- Yapılan plan değişikliği iptal edilmiştir.
- Bu bölgenin yeşil alan potansiyeli değerlendirilmesi için İlgili Belediyelerce gereken çalışmalar yapılmalıdır.
- Bu bölgedeki özel mülk sahipleri için kamulaştırma ve imar hakkı transferi yöntemi kullanılmalıdır.
- Vadi içindeki köylerde yaşayanlar, bu bölgede geliştirilecek kırsal rekreatif projelerin bir paydaşı olarak görülmeli ve projenin sahibi olmalıdır.

Şehir Plancıları Odası bu alanın yerleşime açılmaması ve korunması için elindeki tüm yasal ve meşru olanakları kullanacaktır. Bu alanın korunmasına yönelik yapılacak proje çalışmalarında Odamız her türlü katkıyı vermeye ve bilgi birikimini paylaşmaya hazırdır. 13.07.2004. ■

Ankara Şubesi

SERBEST MESLEK KOMİTESİ ÇALIŞMALARI BAŞLADI

Serbest Meslek Komitesi ile Odamız Serbest Şehircilik Hizmetleri, Büro Tescil, Mesleki Denetim ve En Az Ücret Yönetmeliğinin yeniden ele alınması konusunda Eylül 2004'te gerçekleştirilecek Olağanüstü Genel Kurula yönelik çalışmalar yapmak üzere çalışmalarına başladı. Komisyon ilk toplantısını 15 Temmuz 2004 tarihinde Şükrü Atacan, Turan Barlas, Serdar Karaduman, Sibel Küçük ve Başak Erbil'in katılımıyla gerçekleştirdi. Toplantıda öncelikle yönetmelik ve uygulamalarıyla ilgili sorun alanlarının tespit edilmesi gerektiği üzerinde durularak, serbest çalışan tüm üyelere ulaşmak üzere çalışmalar yapılması gerektiği saptandı. Bu çerçevede, Genel Merkez tarafından hazırlanan Olağanüstü Genel Kurula çağrı yazısı Şube etki alanındaki serbest çalışan üyelerimize, 5-6-7 Mart 2004 tarihlerinde gerçekleştirilen Odamız 23. Olağan Genel Kurulunun, Odamız Serbest

Şehircilik Hizmetleri, Büro Tescil, Mesleki Denetim ve En Az Ücret Yönetmeliğinin yeniden ele alınması, Yönetmelikte yer alan bazı düzenlemelerin iptaline ilişkin süren davaların sonuçları ve Genel Kurulda konuya ilişkin iletilen ve bir kısmı tartışılan önerilerin değerlendirilmesine yönelik çalışmaların yapılabilmesi için 2004 yılının Eylül ayında bir Olağanüstü Genel Kurul yapılması kararı alındığını, konu ile ilgili olarak Odamız Genel Merkezi tarafından komisyonların görevlendirilmesi, komisyon çalışma yöntem ve takviminin belirlenmesi, serbest çalışan üyelerle toplantıların yapılması konusunda Şubelerin görevlendirildiğini ve bu kapsamda da şubemizin 20 Nisan 2004 tarihinde yapılan toplantıda görevlendirilen komisyonun çalışmalarına başladığını ve üyelerimizden ekte gönderdiğimiz oda yönetmelik ve yönergeleri hakkındaki öneri ve görüşlerini kapsayacak şekilde şubemize iletmeleri istendi. Komisyonun 22 Temmuz 2004 tarihinde gerçekleştirilen II. toplantısında ise, yeni yasal düzenlemelerin serbest şehircilik alanında yapacağı etkiler, fatura denetimi konusunun serbest çalışanları ve Oda ilkelerini geliştirecek şekilde yeniden düzenlemesi, şehircilik hizmetleri ücret tarifesinde belirtilen hizmet sınıflandırmasının yetersiz kaldığı alanlar ve plan içeriklerinin de bu tarifelere yansıtılması, TMMOB üyesi diğer Odaların üyeleri ile yapılan ticari ortaklıkların planlama pratiğine olumlu-olumsuz etkileri ele alındı.

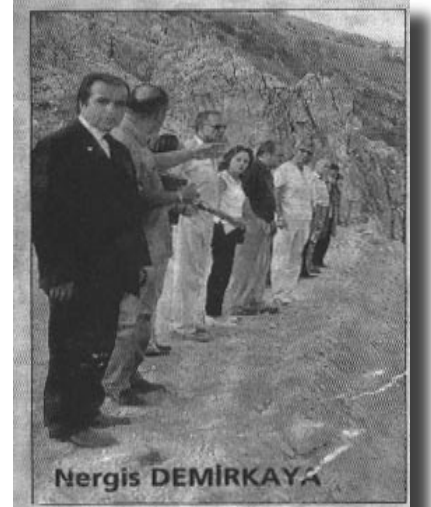
Toplantılar dizisi sürdürülerek Ankara Şube üyelerinin en geniş ortamlarda bilgilenerken tartışacağı bir yönetmelik taslağının Olağanüstü Genel Kurul öncesi diğer şubelerle yapılacak ortak çalışmalara sunulması hedeflenmektedir.

Serbest Şehircilik Komisyonu'nun toplantıları Ağustos ayında da Perşembe günleri saat 13:00'de Oda Merkezinde devam edecektir. Bu çerçevede tüm üyelerimizi yukarıda belirtilen konularda ya da kendi gündeme getirecekleri diğer konularda bu toplantılara katılarak ya da yazılı görüş vererek katkı vermeye çağırıyoruz. ■

Ankara Şubesi

MOGAN GÖLÜ KONULU

Kıbrıs Vadisi de yargı yolunda

SABAH Ankara'nın kamuoyuna duyurduğu Kıbrıs Vadisi'nde yaşanan doğa tahribatı yargıya taşınıyor. TMMOB Mimarlar Odası, Şehir Plancıları Odası, Çevre Mühendisleri Odası, Jeofizik Mühendisleri Odası temsilcileri ve Bilkent Üniversitesi'nden Öğretim Görevlisi Sedvan Teber, vadiye incelemelerde bulundu. İnceleme sonucunu rapor haline getireceklerini belirten uzmanlar, konuyla ilgili olarak Cumhuriyet Savcılığı ile Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu'na suç duyurusunda bulunacaklarını ifade ettiler. Raporun kısa süre içinde hazırlanacağı bildirildi.

30 Temmuz 2004 - Sabah Ankara

TOPLANTIYA KATILDIK

22.10.1990 yılında 90/117 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile Gölbaşı ve çevresi "Özel Çevre Koruma Bölgesi" olarak tespit ve ilan edilmiştir.

Gölbaşı Özel Çevre Koruma Bölgesi içerisinde yer alan Mogan; kıyı bandının

çoğunluğu sazlıklarla kaplı bir tatlı su gölüdür. Kış öncesinde yüksek sayılarda su kuşunun uğrak yeri olan göl, çok çeşitli ördek türünün üreme döneminde bir arada görülebildiği özel alanlardan biridir. Göl çevresindeki sulak çayır ve güney kısmındaki bataklıklar göç döneminde kıyı kuşları için büyük önem taşımaktadır.

Mogan Gölü ve çevresi I. Etap Kıyı Bandı Düzenlemesi kapsamında yer alan göl dip çamurlarının temizlenmesi, sazlıkların kesilmesi gibi uygulamalar Çevre Koruma Kanunu, Milli Parklar Kanunu, Kültürel Tabiatları Koruma Kanunu, Türk Ceza Kanunu ile Sulak Alanları Koruma Yönetmeliğine aykırı olduğu gibi sazlıkların kesilmesi için de Çevre Bakanlığı'ndan izin alınmadığı için 15 Temmuz 2004 tarihinde Sivil Toplum Örgütü temsilcilerinin katılımıyla Doğa Derneği'nde Mogan Gölü ve Çevresinde yapılan Rekreasyon Çalışmalarının değerlendirilmesi amaçlı toplantı gerçekleştirildi..

Mogan Gölü ve Çevresindeki Kıyı Bandı Düzenlemesi kapsamında 15 Temmuz 2004 tarihinde yapılan toplantının ardından görüşmeler devam etti. Basında da geniş olarak yer almasının ardından, Özel Çevre Koruma Kurumu, Mogan Gölü Koruma Platformu ile görüşme talebinde bulunmuştur. 27 Temmuz Salı günü saat 14:30'da Özel Çevre Koruma Kurumu'nda TMMOB Şehir Plancıları Odası, Doğa Derneği, TMMOB Peyzaj Mimarları Odası, Biyologlar Derneği, ÇEKÜL, Gölbaşı Belediyesi, ODTÜ, Çevre ve Orman Bakanlığı Doğa Koruma ve Milli Parklar gibi kamu kuruluşlarının ve sivil toplum örgütünün katılımıyla bir toplantı gerçekleştirilmiştir. Toplantı sonucunda, kuşlara zarar veren uygulamalardan vazgeçilmesine, çalışmaların kuş üreme döneminden sonra devam etmesine, Mogan Gölü'nün ekolojik özelliklerinin dikkate alınarak planın revizyonuna gidilmesine ve revizyon sürecinin oluşturulacak katılımcı göl yönetimi modeli üzerinde şekillendirilmesine karar verildi. ■

 Ankara Şubesi

KIBRIS VADİSİ'NDEKİ YOL ÇALIŞMASI

Ankara İli, Mamak İlçesi, Kıbrıs Köyü sınırları içerisinde, 1. Derece arkeolojik ve doğal sit olarak tescil edilmiş olan Kıbrıs Vadisi'ne ilişkin olarak, bu alanda Ankara Büyükşehir Belediyesi'nce Vadi doldurularak ve patlayıcı kullanılarak yol yapım çalışmaları yapıldığı öğrenildi. Bu konuda yapılabilecekleri tartışmak üzere Şehir Plancıları Odası, Çevre Mühendisleri Odası, Mimarlar Odası Ankara Şubeleri'nin katılımıyla bir toplantı düzenlendi. Toplantı sonrasında alana ilgili çalışmalara başlanmasına, ilk etapta da alanın yerinde görülmesine karar verildi. 29 Temmuz'da Vadide yapılan inceleme gezisine Şube Sekreterimiz Sibel Küçük katıldı. Ayrıca Şubemiz, Ankara Kültür ve Tabiat Varlıkları Koruma Kurulu'na bir yazı yazarak konuyla ilgili bilgi ve belge talebinde bulundu. ■

 Ankara Şubesi

ŞUBEMİZ ÇALIŞMA PROGRAMI SONUÇLANDI

ŞPO Ankara Şubesi, 2004-2006 çalışma döneminde, planlamayı düşünce ve eylem biçimi olarak var etme mücadelesini verebilmek, yaşadığımız kente sahip çıkmak ve mesleki kazanımlarımızı artırabilmek için yapmayı hedeflediği faaliyetleri içeren yeni çalışma programını tamamladı.

Bu süreçte yönetimimiz, daha önce olduğu gibi, üyelerimiz ve planlama öğrencileriyle olduğu kadar, meslek alanımızla ilgili tüm kurumlarla, üniversitelerle, diğer meslek örgütleri ve sivil toplum kuruluşları ile iletişim ve işbirliği kanallarını olabildiğince

açmak ve geliştirmek amacındadır.

Programın bir parçası olarak oluşturulan çalışma grupları aşağıda verilmektedir. Çalışma gruplarının faaliyetleri, sorumlu yönetim kurulu üyelerinin koordinasyonunda gerçekleştirilecektir.

ÇALIŞMA GRUPLARI	SORUMLU ÜYESİ
Serbest Meslek Komitesi	E. Serdar
Kent Gündemi Komisyonu	Eser Ata
Mesleki Gelişim ve İstihdam Komisyonu	Sibel Kü
Öğrencilerle İlişkiler ve Eğitim Komisyonu	Hayriye K. Kaan
İyi Uygulamalar Ödülü Komisyonu	Buğra G
Sosyal Etkinlikler Komisyonu	Hayriye Almaç
Üye Veri Tabanını Geliştirme ve Değerlendirme Komisyonu	E.Serdar Aldemir,

Yönetim Kurulumuz, seçimlerle verilen yetkiyi, meslek alanımıza ve meslektaşlarımıza karşı taşımamız gereken bir büyük sorumluluk olarak algılamakta ve bu yönetim anlayışı içinde hedeflerini gerçekleştirebilmek için, tüm meslektaşlarımızın Şube çalışmalarına görüş, eylem ve etkinlikleriyle destek olmasını ve sahip çıkmasını beklemektedir. Üyelerimizin bu beklentimize ve çabamıza öneri, eleştiri ve ortak çalışma yoluyla katkı sağlayacaklarına yürekten inanıyoruz.

Çalışma Programının gerçekleştirilmesi yönünde oluşturulacak komisyonlar için yakında geniş katılımlı bir toplantı yapılacaktır. Üyelerimizi ve öğrencileri, ilgi ve uzmanlık alanlarına, mesleki birikim ve deneyimlerine uygun olan çalışma konularında görev almaya ve katkı vermeye çağırıyoruz. Katkı ve destekleriniz,

hedeflerimize ulaşmamızda bize hız ve güç kazandıracaktır. ■

Ankara Şubesi

BİLGİSAYAR KURSU FAALİYETLERİ BAŞLIYOR

Daha önce bilgisayar yazılımları eğitim programları kapsamında verilmekte olan AUTOCAD, NETCAD, ARCGIS kursları, Şehir Planlama öğrencilerinden ve mezun durumundaki meslektaşlarımızdan kurs düzenlenmesi konusunda yoğun talep gelmesi nedeniyle yeniden başlıyor.

Şubemiz, mekan ve donanım sıkıntısını aşabilmek için Elektrik Mühendisleri Odası (EMO) Ankara Şubesi ile temasa geçti ve yapılan görüşmelerde, EMO Ankara Şube'nin yeni faaliyete geçen Eğitim Merkezi'nin Şubemizin bilgisayar kurslarına ev sahipliği yapabileceği belirtildi.

Kurslar, Eylül 2004 tarihinden itibaren, EMO Ankara Şube Eğitim Merkezi'nde, 8-10 kişilik gruplar halinde 4-5 hafta sürecek 40 saatlik bir eğitim semineri biçiminde gerçekleştirilecektir. Kurstan yararlanmak isteyen üyelerimizin Ankara Şube sekreterliğine ön kayıt yaptırması gerekmektedir. ■

Ankara Şubesi

KATILDIĞIMIZ TOPLANTI VE ETKİNLİKLER

12 Temmuz 2004 : İmrahor Vadisi konusunda Kavaklıderem Derneği, Çevre Mühendisleri Odası, Peyzaj Mimarları Odası ve konuyla ilgili çalışan akademisyenlerle birlikte Vadi hakkında yapılabilecekleri tartışmak üzere Odamızda bir toplantı yapıldı.

12 Temmuz 2004 : Ulusal Kanal tarafından, Atatürk Orman Çiftliği arazisindeki tahsisler konusunda Şube Başkanımız E. Serdar Karaduman ve Şube II. Başkanımız Eser Atak ile röportaj yapıldı.

13 Temmuz 2004 : İmrahor Vadisini yerleşime açmak isteyen yeni plan değişikliği konusunda açılan dava ile ilgili Şubemizce basın duyurusu yapıldı.

14 Temmuz 2004 : Birgün Gazetesi'nce İmrahor Vadisi'nin yerleşime açılması konusunda Şube Başkanımız E. Serdar Karaduman ile röportaj gerçekleştirildi.

15 Temmuz 2004 : Serbest Şehircilik Komisyonu ile Odamız Serbest Şehircilik Hizmetleri, Büro Tescil, Mesleki Denetim ve En Az Ücret Yönetmeliğinin yeniden ele alınması konusunda Eylül 2004'te gerçekleştirilecek Olağanüstü Genel Kurula yönelik çalışmalar yapmak üzere toplantı yapıldı. Toplantıya Şükrü Atacan, Turan Barlas, Serdar Karaduman, Sibel Küçük ve Başak Erbil katıldı.

15 Temmuz 2004: Sivil Toplum Örgütü temsilcilerinin katılımıyla Doğa Derneği'nde gerçekleştirilen Mogan Gölü ve Çevresinde yapılan Rekreasyon Çalışmalarının değerlendirilmesi amaçlı toplantıya Şube Sekreterimiz Sibel Küçük katıldı.

22 Temmuz 2004 : Eylül 2004'te gerçekleştirilecek olan Genel Kurula yönelik çalışmalar doğrultusunda Serbest Şehircilik Komisyonu ile toplantılar devam etmektedir. Yapılan ikinci toplantıya Turan Barlas, Serdar Karaduman, Sibel Küçük ve Başak Erbil'in katılımıyla mevcut yeni yasal düzenlemeler, fatura denetimi, şehircilik hizmetleri ücret tarifesi gibi konularda çalışmalar yapıldı.

27 Temmuz 2004 : Mogan Gölü ve Çevresindeki Kıyı Bandı Düzenlemesi konusunda 27 Temmuz Salı günü saat 14:30'da Özel Çevre Koruma Kurumu'nda birçok sivil toplum örgütünün katılımıyla gerçekleştirilen toplantıya Şube Sekreterimiz Sibel Küçük katıldı.

28 Temmuz 2004 : Mamak İlçesi, Kıbrıs Köyü sınırları içerisinde, sit alanı olan Kıbrıs Vadisi'nde yapılan yol çalışmaları hakkındaki toplantıya Şube II. Başkanımız Eser Atak ve Şube Sekreterimiz Sibel Küçük katıldı.

28 Temmuz 2004 : Sabah Gazetesi tarafından Güneykent Projesi ile ilgili olarak Şube II. Başkanımız Eser Atak ile röportaj gerçekleştirildi.

29 Temmuz 2004 : Ankara İli, Mamak İlçesi, Kıbrıs Köyü sınırları içerisinde, I. Derece arkeolojik ve doğal sit olarak tescil edilmiş olan Kıbrıs Vadisi'nde Şehir Plancıları Odası, Jeofizik Mühendisleri Odası,

Mimarlar Odası ve Çevre Mühendisleri Odası Ankara Şubelerinin katılımıyla inceleme yapıldı. ■

İstanbul Şubesi

KADIKÖY BELEDİYESİ İMAR KOMİSYONU TOPLANTISI DÜZENLENDİ

Kadıköy İmar Müdürlüğü'nde; Kadıköy İmar Müdürü Sadık Kayhan, Kadıköy Belediyesi Planlama Şefliğinden ve toplantının Sekreteriyasını yürüten, Harita Mühendisleri Odası Temsilcisi, Mimarlar Odası Temsilcileri, Yapı Denetim Kur.Birliği Temsilcisi, Jeofizik Mühendisleri Odası Temsilcileri, İSKİ Kadıköy Şefliği Temsilcisi, İSKİ Üst Yapı ve Teknik Şefliği Temsilcisi, İlçe Sivil Savunma Müdürü ve Odamız İstanbul Şube adına Neslihan Palaoğlu'nun katılımı ile gerçekleştirilmiştir.

Toplantı Gündemi;

- Kadıköy Tarım İl Müdürlüğü Arazisi ve Kadıköy Göztepe Meteoroloji Alanlarının satışı, özelleştirilmesi,

- Kadıköy mevcut arazi kullanımı, son imar durumunun ve imar çalışmaları hususunda bilgilendirme yapılması ve ilgili dokümanların toplantı katılımcılarına iletilmesi,

- Kadıköy İmar Müdürlüğü daveti ile yapılan bu toplantıların adlandırılması ve bir sonraki toplantı tarihinin belirlenmesi.

Toplantı gündem maddeleri çerçevesinde serbest sohbet ve tartışma niteliğinde katılımcıların düşüncelerini ve gözlemlerini iletilmesi ile başlanmıştır.

Kadıköy Tarım İl Müdürlüğü ve Kadıköy Göztepe Meteoroloji arazileri ile ilgili olarak Kadıköy İmar Müdürü Sadık Kayhan'ın bu arazilerle ilgili olarak;

• Tarım İl Müdürlüğü yerinin 106/4 pafta, 1098 ada, 2 parselde bulunan ve yüzölçümünün 2144 m2 olduğuna, Kadıköy 2. Bölge Tapu Sicil Müdürlüğü kayıtlarından Maliye Hazinesi mülkiyetinde görüldüğünü, İlçe Belediyenin 1/1000 palanlarında ve kendi tasarrufları alanının mevcut fonksiyonlarının korunması olduğu şeklinde kısa bir bilgi verilmiştir. Göztepe Meteoroloji

alanına ilişkin olarak da Göztepe mahallesi 151 pafta 421 ada 161 parselde bulunan ve yüzölçümü 44783 m2 olan bu alanın Kadıköy 2. Bölge Tapu Sicil Müdürlüğü kayıtlarında maliye hazinesi adına kayıtlı olduğu ile ilgili bilgileri verilmiştir.

Bu hususta komisyonun tüm katılımcıları her iki alana ilişkin olarak satışın gerçekleşmemesi ve bu alanların korunması gereken yeşil alanlar olduğuna ilişkin hem fikir olunmuştur. Alanların satışı ile ilgili bu söylemlerin basına taşınması ve kamuoyu oluşturulması gerektiği ile ilgili görüşler iletilmiştir. Odamız adına katılım sağlayan Neslihan Palaoglu ve Kadıköy sekreteryası tarafından ; Bu alanların satışı ile ilgili olarak basın açıklaması yapma ve kamuoyu oluşturma süreci öncesi, satışlar ile ilgili girişimlerin hangi aşamada olduğu bilgisinin öğrenilmesi gerekliliği belirtilmiştir. Ayrıca bu noktasal yatırımların çoğu kez yerleşmenin plan kararlarında (1/1000 Uygulama İmar Planı) olmaması durumunda, 3194 İmar Kanununun Madde 9 – İmar Planlarında Bakanlığın Yetkisi’ ni tanımlayan madde kapsamında Bayındırlık ve İskan Bakanlığı’nın gerekli görüldüğü halde noktasal palan değişikliklerinin olası olduğu, bu tür kararların üst ölçekli planlara ilgili birimlerce işlenmesi sonrasında İlçe Belediye olarak plan kademeleri ve ilke kararları çerçevesinde üstten gelen bir plan kararını kabulü kaçınılmazdır. Bu bağlamda basın açıklaması ve kamuoyu oluşturma çalışmaları sürecinde, bu alanlar ile ilgili kapsamlı araştırmaların yapılması ve özellikle hukuksal süreç açısından yerinde – zamanında müdahale edilmesi için plan çalışmalarının ve doğru kaynaklardan bu alanlara ilişkin satışlarının takip edilmesinin altı çizilerek vurgulanmıştır.

Tarım İl Müdürlüğü ve Göztepe Meteoroloji Alanlarına ilişkin belediyede var olan bilgilerin tüm katılımcılara iletilmesi ve katılımcıların araştırmalarını yapmalarına ve somut oluşturmuş şekliyle bir sonraki toplantıda eylem planının oluşturulması kararı alınmıştır.

• Kadıköy mevcut arazi kullanımı, son imar durumunun ve imar çalışmaları hususunda bilgilendirme yapılması ve ilgili dokümanların toplantı katılımcılarına iletilmesi ile ilgili olarak; Kadıköy Belediyesinde mevcutta işleyen Kent Bilgi Sistem bürosundan temin edilebileceği ve

komisyon kapsamında rahatlıkla kullanılabilceği kararı alınmıştır.

• Komisyonun adının “ Kadıköy İmar Teknik Komitesi” olması kararı alınmıştır. Bir sonraki toplantının tarihi 25 Haziran 2004 olarak belirlenmiştir. ■

 İstanbul Şubesi

II. EĞİTİM KOMİSYONU TOPLANTISI YAPILDI

Eğitim komisyonu 21 Haziran 2004 tarihinde, 17.30 – 19.30 saatleri arasında 2. toplantısını gerçekleştirmiştir.

Komisyon üyelerinden Dr. Hülya Yakar, Ahu Gülümser, Arş.Gör.Berna Keskin, Atilla Şahlanoglu ve Neslihan Palaoglu’nun katılımlarıyla toplantı gerçekleştirilmiştir.

Toplantı Gündemi:

Bir önceki (8 Haziran 2004) toplantıda, komisyon üyelerinin genel yaklaşımlarına ve önerilerine netlik kazandırmak ve ivme kazandırmak üzere toplanılmıştır. Gündem maddeleri;

- Meslekici Eğitim kapsamında yapılacakların, Eğitim stratejisi ön bilgilendirme raporuna son şeklinin verilerek, sistem önerisi ve uygulama yöntemlerinin aktarılması,

- 2003 – 2004 yaz tatilinde yapılması düşünülen ön deneme staj çalışmasının (Atölye çalışması) gelişmelerinin aktarılması ve program takviminin kesinlik kazanması,

- Türkiye Planlama Okulları Birliği kapsamında hangi çalışmaların yapılabileceği ve izlenecek yöntemler, ortak platformda öğrenci buluşması,

- “8 Kasım Dünya Şehircilik Günü”nü kutlandığı haftanın “Şehircilik Haftası” olarak anılması ve statü kazanması için önerilerin geliştirilmesi ve bu kapsamda asıl öğrenci kitlesi olarak hedef alınması zorunlu olan lise öğrencilerine yönelik projenin geliştirilmesi.

Toplantı Süreci ve Kararlar:

➤ Meslekici Eğitim kapsamında yapılacakların, Eğitim stratejisi ön bilgilendirme raporuna son şeklinin verilerek, sistem önerisi ve uygulama yöntemlerinin aktarılması, maddesi ile ilgili olarak komisyon üyesi Arş.Gör. Mete Başar Baypınar’ ın altlığını oluşturmuş olduğu “Eğitim Komisyonu Meslekici Eğitim Stratejisi Önerisi” raporuna şahsı adına ve kendi yapmış olduğu eklemeleri de dile getirmek üzere Neslihan Palaoglu aktar-

mıştır. Bu kapsam da strateji önerisinde de açıklanmak istenen temel amaç; oda bünyesinde çeşitli proje ortakları ile verilebilecek eğitimlerin kategorilere ayrılarak ve bunlar için kısa açıklamalar yapılması ile birlikte üyelerin bilgilendirilmesi sağlanarak, hangi kategoride?, ne tür bir eğitim ve neyin eğitimini talep ettiğinin analizini yapmak. Yapılacak kapsamlı analiz sonrası, doğacak taleplerin değerlendirilmesi ve tüm olanakların kullanılarak, iki aylık bir etkinlik hedefi ile taleplerin zamanlanması ve programlanmasının yapılarak en kısa zaman da etkinlik programının yayınlanması arzulanmaktadır. Aşağıda (toplantı raporunun bitiminde) “Eğitim Komisyonu Meslekici Eğitim Stratejisi Önerisi” metni yer almaktadır.

➤ 2003 – 2004 yaz tatilinde yapılması düşünülen ön deneme staj çalışmasının (Atölye çalışması) gelişmelerinin aktarılması ve program takviminin kesinlik kazanması, maddesi ile ilgili olarak görev almış olan komisyon üyesi Dr. Hülya Yakar Fatih Belediyesi ile yaptığı görüşmeler neticesinde , Şehir Plancıları Odası İstanbul Şubesi Eğitim Komisyonu ve Fatih Belediyesi ortaklığı ile atölye çalışmasının yapılabileceğine ilişkin söz birliğine varılmıştır. Dr. Hülya Yakar atölye çalışmasının programlanmasını ve zamanlanmasını sağlamıştır. Bu programlamaya göre;

▪ Atölye çalışmasının proje alanı,Fatih Ayvansaray, Surdibi

▪ 10 kişilik son sınıf gönüllü öğrenci arkadaşlarla (İ.T.Ü, M.S.Ü, Y.T.Ü öğrencilerinden oluşturulan karma bir grup ile) birlikte,

▪ 1 – 20 Temmuz 2004 tarihleri arasında başlanması planlanmıştır.

▪ Çalışma grubunu oluşturan öğrenci arkadaşlara sağlanabilecek kolaylıklar ; Ulaşım ve yemek giderleri, fotokopi, ozalit gibi tüm kırtasiye giderleri ve ayrıca bir belediyede olmak üzere diğeri de Şehir Plancıları Odasında olmak üzere çalışma atölyesi,

▪ Atölye çalışmasına katılım ve destek sağlayan tüm katılımcılara “katılım belgesi”

▪ Ayrıca çalışma kapsamında ve sonucunda beklenenler – hedefler ve kazanımlar :

- Ekim 2004 tarihlerinde oda, belediye ve üniversiteler katılımı ile sergi, projenin tanıtımı – sunumu, sergisi ve de kitapçığı (Türkçe ve İngilizce)

- Projenin veya projelerin uygulama olanaklarının oluşturulması,

- Atölye çalışması esnasında yer alan çalışma grubunun, projenin diğer süreçle-

rinde de yer alabilmeleri ve katılımcıların bir bölümünün yıl içinde yarı zamanlı (part time) çalışma olanağı.

► Türkiye Planlama Okulları Birliği kapsamında hangi çalışmaların yapılabileneği ve izlenecek yöntemler, ortak platformda öğrenci buluşması, maddesi kapsamında da bir önceki toplantıda görev almış olan Ahu Gülümser tarafından TOPOB” un bir ön protokol imzalamaktan daha öteye gidilmediği ve bu kasmamda hızlı adımların atılması gerekliliğini vurgulamış, olup ilk etapta akla gelebilecek çalışmaları dile getirmiştir. Komisyonca TUPOB’ UN ilk etapta bir web sitesinin hazırlanması gerektiğine ve ikinci etap olarak da planlama öğrencilerinin ortak platformda buluşturulması gerekliliğine karar verilmiştir. Planlama öğrencileri ortak platformda buluşturulmasına ilişkin olarak, ilki gerçekleştirilecek olunan bitirme projeleri yarışmalarının düzenlenmesine ve gelecek yıllarda da bu etkinliğin gelenek haline gelmesini sağlamak gerekliliği karara bağlanmıştır. Bu kapsamda çalışmaların başlatılması, hazırlıkların yapılması konusunda Ahu GÜLÜMSER görev almıştır ve ilki 2004 – 2005 Eğitim ve Öğretim yılı sonunda yapılması hedeflenmiştir.

► “8 Kasım Dünya Şehircilik Günü” nün kutlandığı haftanın “Şehircilik Haftası” olarak anılması ve statü kazanması için önerilerin geliştirilmesi ve bu kapsamında asıl öğrenci kitlesi olarak hedef alınması zorunlu lise öğrencilerine yönelik projenin geliştirilmesi, maddesi ile ilgili olarak Millî Eğitim Bakanlığı ve Şehir Plancıları Odası Genel Merkez Yöneticileri ile iş birliğinin sağlanarak çalışmaların sağlanması ve belki bir proje yarışması ile o haftaya renk katılması arayışların başlatılabilmesi için, komisyon üyelerinden Arş.Gör. Berna Keskin ve Atilla Şahlanoğlu görev almıştır.

EK :

Eğitim Komisyonu Eğitim Stratejisi Önerisi (Arş.Gör.Mete Başar Baypınar)

TMMOB Şehir Plancıları Odası İstanbul Şubesi olarak, 2004 – 2006 faaliyet dönemini esas alarak oluşturulmuş olunan Eğitim Komisyonu çalışma alanı kapsamında üye profilimizde dikkate alarak, üyelerimizden gelecek talep ve ihtiyaçlara cevap oluşturacak nitelikte Çok boyutlu bir eğitim programı ile şehir plancılarının mesleklerinde verimliliklerini ve kişisel başarı düzeylerini yükseltmek amaçlı eğitim programlarının yapılması düşünülmektedir. Eğitim programları üç kategoride talep olması doğrultusunda yapılması hedeflenmektedir.

Önerilen eğitimlerin bireylere yada kurumlara verilmesi konusunun da prog-

ram hazırlanmadan önce değerlendirilmesi yapılacaktır. Eğitimlerin ağırlıklı olarak bireylere verileceği düşünülmektedir. Talep olduğu takdirde kurumlara özel eğitimler verilebilir. ■

İstanbul Şubesi

İSTANBUL’A DAİR 2025 YILINDAKİ ÖNGÖRÜLERİMİZ KONULU RÖPORTAJ

7 Temmuz 2004 tarihinde Aktüel Dergisinin, Şube II. Başkanımız Dr. Pınar Özden ile yapmış olduğu röportajda, Pınar Özden İstanbul’ un yeşil alan, ulaşım, dönüşüm ve arsa politikaları gibi temel sorunlarının geleceği konusunda açıklamalarda bulunmuştur. ■

İstanbul Şubesi

İSKİ YÖNETMELİĞİ’NE AÇILAN DAVANIN BİLİRKİŞİ GEZİSİ YAPILDI

Odamız tarafından İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanlığı ve İSKİ Genel Müdürlüğü aleyhine “İSKİ Yönetmeliği” nin tümünün veya yapılaşmaya ilişkin maddelerinin iptali için açılan davanın, bilirkişi heyetinin keşif ve yer görme gezisi 8-9 Temmuz 2004 günlerinde gerçekleşmiştir. ODTÜ Şehir ve Bölge Planlama Bölümü’nden Prof. Dr. Ali Türel ve Prof. Dr. Özcan Altaban, ODTÜ Çevre Mühendisliği Bölümü’nden Prof. Dr. Ülkü Yetiş’in bilirkişi olduğu keşif gezisine Odamız adına Şube Sekreterimiz Ali Rıza Nurhan’ın katıldığı keşif gezisinin birinci gününde öğleden önce Küçük Çekmece Gölü ve Büyük Çekmece Gölünün etrafı gezilerek havzanın durumu ve havza alanındaki yapılaşma tespit edilmiş, öğleden sonra Durusu havzasında yapılan keşif sonrasında, Alibeyköy Barajı ev Sazlıdere Barajlarındaki su kirliliği, sebepleri ve çevredeki yapılaşmanın boyutları hakkında tespit yapıldıktan sonra birinci gün bitirilmiştir. İkinci gün ise öncelikle Ömerli Barajını besleyen dereler etrafındaki yapılaşma, havza içinde noktasal kısa mesafedeki yapılaşma ile bunların gölü nasıl kirlittiklerine dair keşifler yapıldıktan sonra, plan kararları ile gündeme gelen Ömerli Country Konut Projesi, 18 Delikli Golf Sası ve Formula-1 Sahaları gezilerek keşfin ikinci kısmı olan Elmalı Barajına geçilmiştir. Elmalı Barajı havzası içinde mutlak ve kısa mesafede yer alan Çavuşbaşı Beldesindeki yapılaşmalar ile

yine havza içinde kalan diğer Beldeler ile Ümraniye ilçesine bağlı mahalleler gezilmiş ve keşif gezisi bitirilmiştir. Dosyamızda dava konusu yaptığımız konular bilirkişiye iletilmiş ve sorularımız tekrarlanmıştır. ■

İstanbul Şubesi

BAKIRKÖY BELEDİYE BAŞKANIYLA TANIŞMA TOPLANTISI YAPILDI

Bakırköy Belediye Başkanı Ateş Ünal Erzen, İstanbul Şube Başkanımız Ahmet Turgut, Şube Sekreterimiz Ali Rıza Nurhan, Yönetim Kurulu Üyelerimizden Esra Çıbarlı, Rasim Acar ve Üyemiz Tolga Atış’ın katılımı ile 13 Temmuz 2004 tarihinde ziyaret edilmiştir. Toplantıda Bakırköy’ün sorunları tartışılmış, Odamızın sorunların çözümünde yol gösterici ve katılımcı olacağı dile getirilerek, başarılı bir çalışma dönemi geçirilmesi dilekleri iletilmiştir. ■

İstanbul Şubesi

SERBEST ÇALIŞANLAR KOMİSYONU TOPLANTILARI

Eylül ayında gerçekleştirilecek olan Olağanüstü Genel Kurul kapsamında yeniden değerlendirilecek olan Serbest Şehircilik Hizmetleri, Büro Tescil, Mesleki Denetim ve En Az Ücret Yönetmeliği’ ne yönelik olarak Şubemizde kurulan çalışma komisyonu 7 Temmuz 2004 tarihindeki toplantısında çalışmalarını geniş katılımı bir toplantı ile değerlendirmek üzere, etkinlik alanımızdaki serbest çalışan tüm bürolara açık olan bir toplantı düzenlenmesi kararı almıştır. 15 Temmuz 2004 tarihinde yapılan toplantıda özellikle çift listenin, faturada en az ücretin kontrolü ve Mesleki Denetim Uygulaması aşamasında içerik denetlemesi yapılması konularının detaylı olarak tartışılması ve bu tartışmalar ışığında beklentilerin Yönetmeliklere aktarılması yönünde çalışmaların devam etmesi kararlaştırılmıştır. Toplantıya, Şube Sekreterimiz Ali Rıza Nurhan, Serbest Çalışan üyelerimizden Murad Yazıcı, Aydeniz Çüer, Salih Oğur, Çetin Yarılgan, Vildan Çevikel, İlknur Karakaş, Erol Aydoğdu ve Sevim Filiz katılmışlardır. ■

İstanbul Şubesi

KENT KONSEYİ ÇALIŞMA KOMİSYONU

PLANLAMA DERGİSİNİN 2004/1 SAYISI ÇIKTI

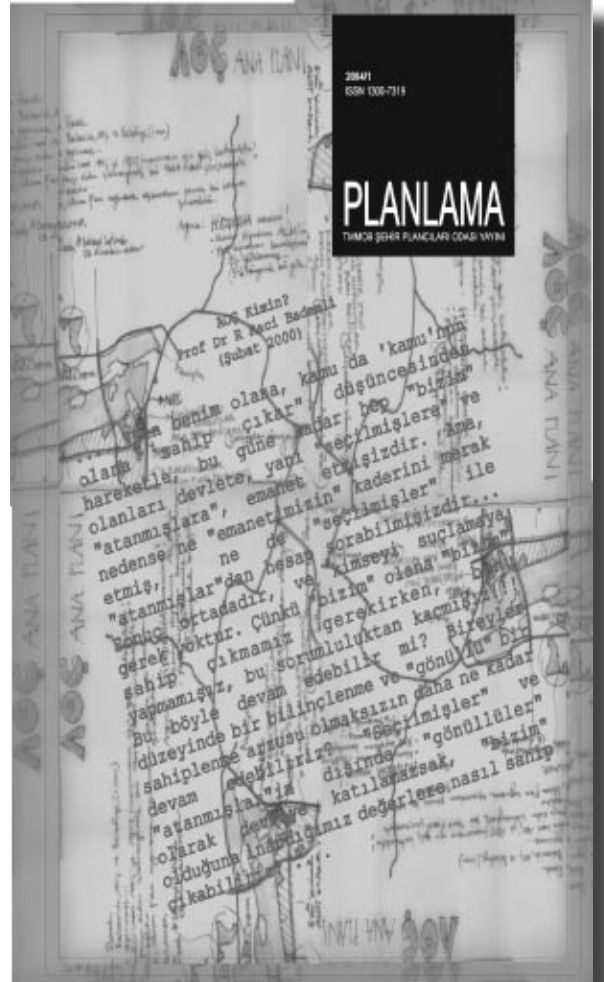
Bu sayı, yakın bir tarihte yitirdiğimiz mesleğimiz ve Şehir Plancıları Odasına değerli katkıları olan Esat Turak'ı anarak başlıyor. Turak'ın yaşam öyküsü ve çalışmalarını Nevzat Uğurel kaleme almış. Esat Turak'ı kent planlama tarihi içinde ele alan İlhan Tekeli'nin konuşması da bir metin olarak Planlama Dergisinin bu sayısında yer alıyor.

Derginin bundan sonraki sayılarında da yer verilmesi düşünülen planlama etiğine ilişkin giriş niteliğinde Semahat Özdemir'in yazısı bulunmakta. Planlama Dergisinin geçmiş sayılarda yer bulan afet konusu Murat Balamir'in makalesi ile bütünlüklü olarak değerlendiriliyor ve somut öneriler getiriliyor. Yeni planlama yaklaşımları üzerine Bilge Armatlı Köröğlu ile Gülşen Yılmaz'ın yazısı bu konuda süre giden tartışmaları boyutlandırıyor.

Gündem de olan İmar ve Şehirleşme Kanunu Tasarısı ile ilgili endişe ve umutlarını Feral Eke yazısında dile getiriyor. Hande Uluğ yazısında, Canberra, Chandigarh, Brasilia ve Ankara'nın yeni bir başkent olarak kuruluş süreçlerini politik kavramlarla karşılaştırmalı olarak inceliyor. Fuat Gündüz ise yazısında turizmin sürdürülebilirliğini doğal çevre ile ilişkileri boyutunda ele alıyor.

Sibel Ecemiş Kılıç Türkiye'de bölgesel planlama ve bölgesel örgütlenmeye ilişkin sorunları yazısında ortaya koyuyor. Tan Yiğitcanlar ve Nevin Ay ise 200 yılı aşkın bir kentleşme geçmişine sahip olan Avustralya planlama pratiğini inceliyor.

Planlama Dergisinin gelecek sayılarında planlama etiği, afet, koruma amaçlı imar planı, mesleğimizi ilgilendiren güncel konular ve planlama yaklaşımı tartışmaları devam edecek. Planlama Dergisinde gelecek sayılarda yer alacak konuların belirlenmesi ile ilgili çalışmalar başlamış bulunmaktadır. Planlama Dergisinde yer almasını düşündünüz tema önerilerini spo@spo.org.tr adresine gönderebilirsiniz. ■

TMMOB

Şehir Plancıları Odası

Hatay Sokak No. 24/17

Kocatepe/ ANKARA

Tel: 0312 417 87 70 Faks: 0312

417 90 55

e-posta: spo@spo.org.tr

Aylık Haber Bülteni

Şehir Plancıları Odası Adına

Sahibi ve Sorumlu Yazı İşleri

Müdürü

Erhan Demirdizen

Yayın Sekreteri

Nevzat Can

Yazı Kurulu

Osman Balaban

A. Mert Burnaz (GM)

Aynur Çakır (GM)

Erhan Demirdizen (GM)

Funda Erkal (GM)

Buğra Gökçe (GM)

Yaser Gündüz (GM)

Eser Atak (Ankara Şb.)

Serdar Karaduman (Ankara Şb.)

Sibel Küçük (Ankara Şb.)

Demet Erdem (İstanbul Şb.)

Yesari Sezgin (Zonguldak İl

Temsilciliği)

Ayda bir yayınlanır

Oda birimlerine ve üyelere

ücretsiz gönderilir.

Baskı: Yeniden Matbaacılık

3.000 adet basılmıştır.